

Vlaams Partnerschap
Duaal Leren

VLAAMS PARTNERSCHAP DUAAL LEREN

Jaarrapport 2019-2020

Vlaanderen
is duaal leren

www.syntravlaanderen.be

1 INHOUD

1	Inhoud	2
2	Glossarium	3
3	Inleiding.....	6
4	Deel I: De werking van de partnerschappen voor duaal leren en leren en werken	7
4.1	De partnerschappen	7
4.2	De stappen in het proces	9
4.3	Mobilisering	9
4.4	Erkenning	12
4.5	Begeleiding	29
4.6	Opvolgen van klachten	48
4.7	Bijkomende acties	49
4.8	Beroepen	54
5	Deel II: Stand van zaken duaal leren	55
5.1	Stand van zaken en evolutie duaal leren	55
6	Samenvatting en vooruitzichten	66
7	Bijlagen.....	70
7.1	Bijlage 1 – Overzicht onderwerpen besproken door het Vlaams partnerschap duaal leren VP	70

2 GLOSSARIUM

Alternierende opleiding	Elke opleiding van het voltijds secundair onderwijs en van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, die door de Vlaamse Regering als duaal wordt aangeduid en elke opleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en in de leertijd. In dergelijke opleidingen worden contactonderwijs bij een opleidingsverstrekker en opleiding op de werkplek gecombineerd. Beide componenten beogen samen de uitvoering van één enkel opleidingsplan en zijn daarom inhoudelijk en organisatorisch op elkaar afgestemd.
Erkenningsaanvraag	Een erkenningsaanvraag is een aanvraag van een onderneming (of een gemachtigde) om erkend te worden om leerlingen uit alternierende opleidingen te mogen opleiden op een specifieke vestiging voor een specifieke opleiding. Een erkenningsaanvraag kan volgende statussen hebben: <ul style="list-style-type: none">• Ingediend: De erkenningsaanvraag werd ingediend door de onderneming (of gemachtigde) en werd nog niet behandeld.• Dossier onvolledig: Dit is een ingediende erkenningsaanvraag waarbij de behandelaar na controle heeft beslist dat niet alle nodige documenten werden toegevoegd. De aanvraag is teruggestuurd naar de indiener.• In behandeling: Een erkenningsaanvraag die door de behandelaar als volledig werd aangeduid en wordt behandeld door het bevoegde partnerschap.• In wacht: De erkenningsaanvraag kan voorlopig niet behandeld worden, het bevoegde partnerschap neemt contact op met de onderneming.• Geannuleerd: Een geannuleerde erkenningsaanvraag is een ingediende erkenningsaanvraag die door de onderneming geannuleerd werd.

<p>Erkenning</p>	<p>We gebruiken in dit rapport de term erkenning voor erkenningsaanvragen waarvoor de behandelaar een beslissing heeft genomen. Mogelijke statussen van een erkenning zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afgekeurd: Een afgekeurde erkenning is een erkenning waarvoor de behandelaar heeft beslist dat de onderneming, vestiging en/of mentor niet voldoet aan de erkenningscriteria. • Goedgekeurd: Een goedgekeurde erkenning is een erkenning waarvoor de behandelaar heeft beslist dat de onderneming, vestiging en mentor voldoet aan de erkenningscriteria (of die door het systeem automatisch werd goedgekeurd, omdat de aanvraag niet binnen de 14 dagen behandeld werd). • Opgeheven: Een opgeheven erkenning is een goedgekeurde erkenning die door de behandelaar wordt opgeheven. Een opheffing gebeurt als blijkt dat er niet langer voldaan wordt aan de erkenningscriteria of dat de onderneming haar plichten en verbintenissen niet nakomt. • Stopgezet: Een stopgezette erkenning is een goedgekeurde erkenning die door het systeem status stopgezet krijgt naar aanleiding van wijzigingen die binnenkomen via het Magda-platform.
<p>Overeenkomst</p>	<p>Voor de uitvoering van de alternerende opleiding kunnen volgende types overeenkomsten afgesloten worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overeenkomst van alternerende opleiding (OAO): een overeenkomst die wordt afgesloten tussen drie partijen, namelijk de leerling, de erkende onderneming en de opleidingsverstrekker, voor de uitvoering van de alternerende opleiding, waarbij de leerling minstens 20 uur per week op de werkplek wordt opgeleid. • Stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO): een overeenkomst die wordt afgesloten tussen drie partijen, namelijk de leerling, de erkende onderneming en de opleidingsverstrekker, voor de uitvoering van de alternerende opleiding, waarbij de leerling minder dan 20 uur per week op de werkplek wordt opgeleid. • Deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA): een overeenkomst die wordt afgesloten tussen twee partijen, namelijk de leerling en de erkende onderneming voor de uitvoering van de alternerende opleiding op de werkplek. • Deeltijdse arbeidsovereenkomst met sociale maribel (DA-SM): een overeenkomst die wordt afgesloten tussen twee partijen, namelijk de leerling en de erkende onderneming voor de uitvoering van de alternerende opleiding op de werkplek, waarbij de erkende onderneming een onderneming uit de non-profitsector is waarvoor de vermindering in het kader van de sociale maribel geldt.

	<p>De overeenkomsten kunnen volgende statussen hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet gestart: Een overeenkomst die reeds geregistreerd is, maar waarvan de startdatum nog niet bereikt is. • Geannuleerd: Een geregistreerde overeenkomst die op vraag van de opleidingsverstrekker of onderneming geannuleerd wordt. • Lopend: Een overeenkomst waarvan de startdatum voorbij is en de einddatum nog niet bereikt is. • Afgelopen: Een overeenkomst die heeft gelopen tot de voorziene einddatum. • Vroegtijdig beëindigd: Een overeenkomst die vroeger beëindigd is dan de voorziene einddatum.
Partnerschappen	In het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleiding (10 juni 2016) werd voorzien in de oprichting van een Vlaams Partnerschap Duaal Leren en in de oprichting van sectorale partnerschappen. In deze organen zetelen alle relevante werk- en onderwijspartners.
Vlaams Partnerschap Duaal Leren	<p>Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren heeft een aantal concrete bevoegdheden, met name het erkennen van een onderneming als werkplek, controle uitoefenen op de uitvoering van de overeenkomsten op de werkplek, ondernemingen informeren over duaal leren, het ondersteunen en mobiliseren van ondernemingen in functie van het aanbod van werkplekken, adviesverlening in duaal leren en het opstellen van een jaarlijks monitoringsrapport.</p> <p>Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren kan voor de uitvoering van zijn opdrachten in het kader van de overeenkomsten tot uitvoering van de alternerende opleiding waarvoor geen samenwerkingsakkoord met een sector is gesloten, een delegatie van bevoegdheid verlenen aan personeelsleden van het agentschap.</p>
Sectoraal partnerschap	<p>Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren kan voor de uitvoering van zijn opdrachten betreffende de overeenkomsten tot uitvoering van de alternerende opleiding een samenwerkingsakkoord sluiten met een sectoraal partnerschap. In dit samenwerkingsakkoord staat welke decretale bevoegdheden het sectoraal partnerschap opneemt (het gaat minstens over het erkennen van een onderneming als werkplek).</p> <p>Een sectoraal partnerschap heeft een sectorgebonden werking en is samengesteld uit de relevante onderwijs- en werkpartners uit de betreffende sector.</p>
Sector	Een economische sector is een deel van de economie. Het is een benaming voor alle ondernemingen samen die actief zijn in een bepaalde categorie producten of diensten.
Stelsel	Het betreft hier de drie onderwijsstelsels binnen alternerend leren in het secundair onderwijs: Duaal Leren, Leertijd en Deeltijds Beroepsecundair Onderwijs (DBSO). Leertijd en DBSO zijn deel van Leren & Werken (L&W).

3 INLEIDING

Dit jaaroverzicht gaat over alternerend leren. Dat is een leermethode waarbij het aanleren van algemene en beroepsspecifieke competenties verdeeld is over een werkplek bij een onderneming en een opleidingsverstrekker. Onder alternerend leren vallen zowel Duaal leren als Leren en Werken. Dit document rapporteert over beide vormen van alternerend leren en over de rol van de sectorale partnerschappen en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren kreeg bij decreet **zeven bevoegdheden** toegekend. Deze bevoegdheden omvatten het informeren, mobiliseren, erkennen en ondersteunen van ondernemingen met het oog op een versterking, zowel kwantitatief als kwalitatief, van het aanbod aan werkplekken. Daarnaast is het partnerschap bevoegd voor de controle op de uitvoering van overeenkomsten op de werkplek en voor het opheffen van erkenningen en uitsluiten van ondernemingen. Deze bevoegdheden kunnen door het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gedelegeerd worden aan **sectorale partnerschappen**. De 16 sectorale partnerschappen hebben een sectorgebonden werking en zijn samengesteld uit relevante onderwijs- en werkpartners uit de betreffende sector. Een samenwerkingsovereenkomst legt de bevoegdheidsverdeling tussen beide partnerschappen vast. De werking van het nieuwe (17^e) sectorale partnerschap Binnenvaart, dat in juni 2020 van start ging, wordt in dit rapport nog niet besproken.

Het monitoringsrapport heeft als doel een stand van zaken op te maken over alternerend leren in Vlaanderen. De gegevens zijn verzameld aan de hand van data, getrokken uit het digitale loket werkplekduaal.be, de databank van het departement van Onderwijs en Vorming AGODI en de rapportering door de sectorale partnerschappen. Er is gekozen voor een grotendeels kwalitatieve en kwantitatieve survey gebaseerd op de antwoorden van de sectorale partnerschappen uit vorige rapporteringen. Onderstaand rapport neemt u mee door de jaarwerking 2019-2020 van de partnerschappen, met een terugblik op de laatste schooljaren om bepaalde evoluties in kaart te brengen. In het schooljaar 2019-2020 heeft de coronacrisis een sterke impact gehad op de organisatie van onderwijs en werk, en dus ook op alternerende opleidingen.

Anders dan vorige rapporteringen volgt dit rapport het schooljaar van 1 september tot 31 augustus in plaats van de rapporteringsperiode van 1 juli tot 30 juni, die in vorige rapporten gebruikt werd.

Het eerste deel licht de acties van de partnerschappen voor alternerend leren per bevoegdheid door. De cijfers in dit deel gelden zowel voor Duaal Leren als voor Leren en Werken, aangezien de partnerschappen voor beide vormen van leren acties ondernemen. Het tweede deel van het rapport focust specifiek op Duaal Leren in vergelijking met het Leren en Werken stelsel. Het laatste deel biedt een samenvatting van de voornaamste conclusies en geeft ook enkele vooruitzichten.

Frank Baert

Voorzitter Vlaams Partnerschap Duaal Leren

4 DEEL I: DE WERKING VAN DE PARTNERSCHAPPEN VOOR DUAAL LEREN EN LEREN EN WERKEN

4.1 DE PARTNERSCHAPPEN

Voor het werkingsjaar (2019-2020) wordt er gerapporteerd over de werking van 16 sectorale partnerschappen én het Vlaams Partnerschap duaal leren dat instaat voor de sectoren die niet verbonden zijn aan een van de 16 sectorale partnerschappen (zie Tabel 1). Doorheen de tekst wordt met ‘partnerschappen’ verwezen naar deze 16 sectorale partnerschappen en het Vlaams Partnerschap. Het 17de sectorale partnerschap Binnenvaart startte in juni 2020, en werd niet opgenomen in dit rapport.

Partnerschappen (2019-2020):
1. Vlaams Partnerschap
Sectorale Partnerschappen:
1. Autosector en aanverwante sectoren
2. Bouw
3. Chemie, kunststoffen en life sciences
4. Elektriciens: installatie en distributie
5. Groene sectoren
6. Haartooi, fitness en schoonheidszorgen
7. Horeca
8. Houtsectoren
9. Kleding en confectie
10. Lokale besturen
11. Social profit
12. Technologische industrie
13. Textiel
14. Textielverzorging
15. Transport en Logistiek en Afhandeling op Luchthavens
16. Voedingsnijverheid

Tabel 1: Overzicht van partnerschappen 2018-2019

4.1.1 Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren

Het officiële startsein voor dit partnerschap werd gegeven met het in voege treden van het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen in juli 2016. Het kreeg daarbij een aantal bevoegdheden zoals het informeren, mobiliseren, erkennen en ondersteunen van ondernemingen, de controle op de uitvoering van overeenkomsten op de werkplek, het opheffen van erkenningen, en uitsluiten van ondernemingen, adviesverlening over duaal leren en het opstellen van het jaarlijks monitoringsrapport. Deze bevoegdheden kunnen door het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gedelegeerd worden aan sectorale partnerschappen via een samenwerkingsovereenkomst. Taken die bij het Vlaams Partnerschap blijven kunnen door dat partnerschap gedelegeerd worden aan personeelsleden van SYNTRA Vlaanderen. Binnen het Vlaams Partnerschap Duaal Leren werd ook een beroepscommissie opgericht. In geval van een beslissing tot niet-erkenning, opheffing van een erkenning of uitsluiting van een onderneming kan de onderneming een gemotiveerd verzoek tot herziening indienen bij deze beroepscommissie.

Tijdens de maandelijkse vergaderingen van het Vlaams Partnerschap werden in het werkingsjaar 2019-2020 de volgende onderwerpen besproken: werking Vlaams Partnerschap Duaal Leren, monitoring, input uit onderzoek, studiereizen en projecten, het Vlaams regeerakkoord, duaal leren in hoger onderwijs en volwassenenonderwijs, standaardtrajecten, doelgroepen, de transitie van SYNTRA Vlaanderen, samenwerkingsovereenkomsten met de sectorale partnerschappen, versterking duaal leren en allerlei operationele vragen. Een uitgebreid overzicht hiervan kan worden teruggevonden in bijlage 1.

4.1.2 De sectorale partnerschappen

De sectorale partnerschappen (afgekort SP) hebben een sectorgebonden werking en zijn samengesteld uit de relevante onderwijs- en werkpartners uit de betreffende sector. De bevoegdheden van het Vlaams Partnerschap kunnen gedelegeerd worden aan deze sectorale partnerschappen. Deze bevoegdheden omvatten onder andere het informeren, mobiliseren, erkennen en opvolgen van ondernemingen met het oog op een versterking, zowel kwantitatief als kwalitatief, van het aanbod aan werkplekken. De verdeling van de bevoegdheden tussen de twee partnerschappen worden in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegd.

De accountmanagers van SYNTRA Vlaanderen brengen de vertegenwoordigers van de sectoren maandelijks samen op de 'Klankbordgroep Sectoren'. Tijdens deze vergaderingen worden de sectoren geïnformeerd over verschillende thema's binnen duaal leren. Daarnaast wordt er kennis gedeeld, wordt er gebrainstormd en worden er afspraken gemaakt. Via co-creatie kunnen de leden er ook input geven voor de visievorming rond duaal leren.

In het eerste werkingsjaar (2016-2017) van het Vlaams Partnerschap werden er twaalf sectorale partnerschappen opgestart, waarna er in het werkingsjaar (2017-2018) nog vier sectorale partnerschappen zijn bijgekomen. In het werkingsjaar (2018-2019) werd er verder gewerkt met de 16 bestaande sectorale partnerschappen. Op 15 juni 2020 is het **Sectoraal Partnerschap Binnenvaart** opgestart. Het partnerschap behandelt alle erkenningsaanvragen onder PC 139. Het Fonds voor de Rijn- en Binnenscheepvaart is de paritair beheerde organisatie die de uitwerking van de acties van het Sectoraal Partnerschap concretiseert. Het is geen groot sectoraal partnerschap, maar het is er wel één die resoluut de kaart van duaal leren trekt. Aangezien dit partnerschap slechts van start ging in juni 2020, zal hun werking voorlopig niet besproken worden in dit jaarrapport.

4.2 DE STAPPEN IN HET PROCES

In wat volgt worden de verschillende stappen besproken die nodig zijn voor de uitbreiding van kwalitatieve werkplekken voor alternerende opleidingen. Hierbij worden ook de resultaten besproken en de werking van de partnerschappen uiteengezet per stap in het proces. Naast de behandeling van beroepen, komen deze stappen ook grotendeels overeen met de bevoegdheden van de partnerschappen.

Figuur 1: Stappen in het proces bij de uitbreiding van kwalitatieve werkplekken

De eerste stap in het proces is de **mobilisering** van nieuwe werkplekken via promotie en prospectie. Deze stap wordt gevolgd door de **erkenning** van nieuwe werkplekken en de **begeleiding** en opvolging van deze werkplekken. In de vierde stap worden **beroepen** tegen niet-erkenning, opheffing, uitsluiting en beëindiging van overeenkomsten behandeld. In wat volgt zullen de verschillende procedures en resultaten van deze stappen beschreven worden voor het schooljaar 2019-2020.

4.3 MOBILISERING

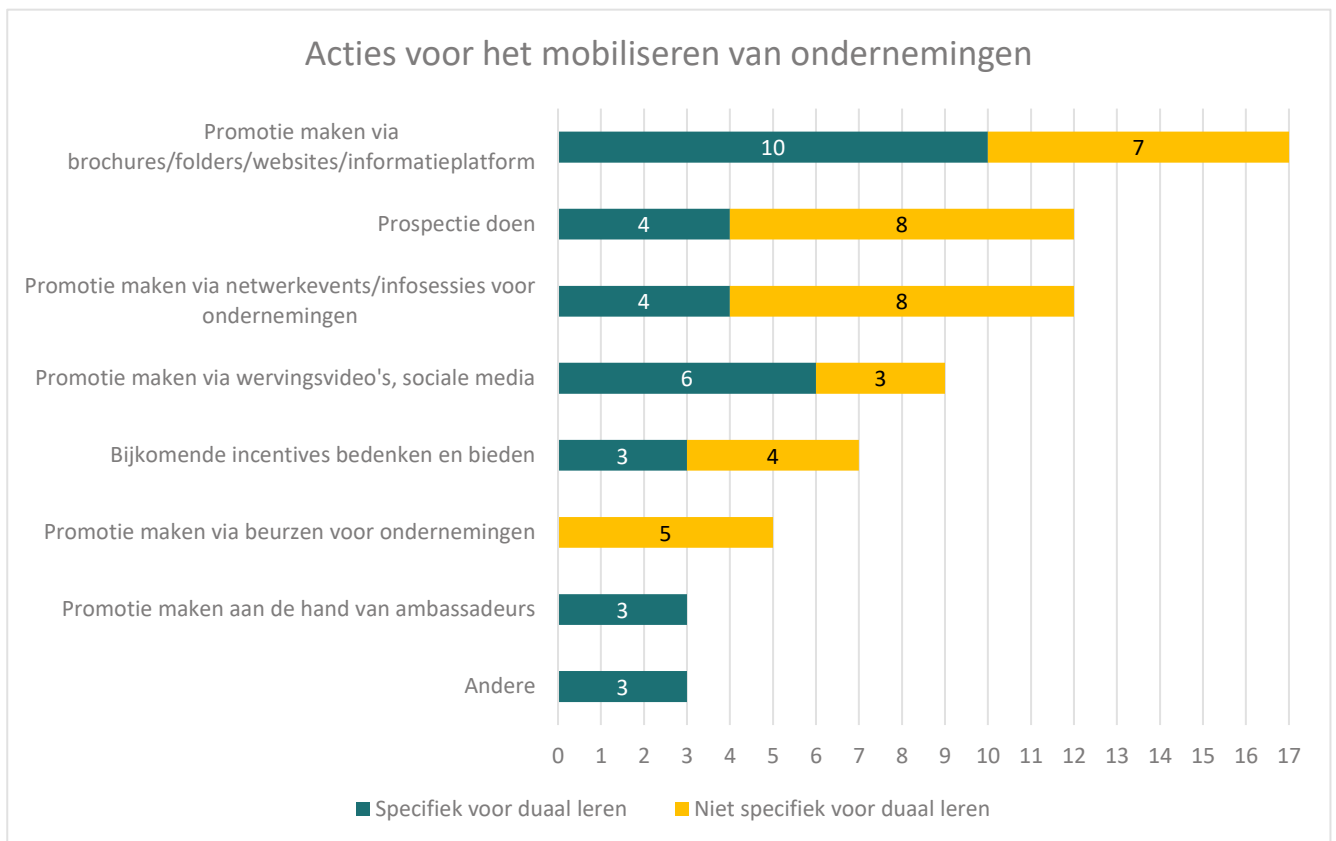
Een goede werking van alternerend leren, en duaal leren in het bijzonder, staat of valt bij het aanbod van voldoende werkplekken voor alle lerenden die zo'n traject willen volgen. Elk partnerschap draagt zijn steentje bij om ondernemingen te vinden en te mobiliseren om zich kandidaat te stellen als werkplek.

De partnerschappen kunnen ondernemingen mobiliseren op verschillende manieren:

- a. Prospectie doen
- b. Promotie maken via brochures, websites, folders en/of een informatieplatform
- c. Promotie maken via netwerkevents of infosessies voor ondernemingen (o.a. door scholen)
- d. Promotie maken via wervingsvideo's, sociale media
- e. Promotie maken via beurzen voor ondernemingen
- f. Promotie maken aan de hand van ambassadeurs
- g. Bijkomende incentives bedenken en bieden

h. Promotie via vakbladen van bv. sociale partners

Uit de bevraging van de partnerschappen wordt het duidelijk dat *alle* partnerschappen één of meerdere acties ondernemen om ondernemingen te mobiliseren (Zie Figuur 2)¹. Vaak doet men de acties voor verschillende vormen van alternerend leren, en niet enkel voor duaal leren. Maar een redelijk aantal partnerschappen onderneemt mobiliseringsacties enkel voor duaal leren.

Figuur 2: Acties voor het mobiliseren van ondernemingen door de partnerschappen opgedeeld in acties wel of niet specifiek voor duaal leren.

Een **aantal vormen van promotie** zijn minder frequent, maar sommige acties worden door de grote meerderheid van de partnerschappen, zo niet alle, ondernomen. Promotie maken via brochures, folders, websites en/of een informatieplatform wordt door alle partnerschappen gedaan. Bij 10 van de 17 partnerschappen doet men dat specifiek voor duaal leren alleen, en niet voor andere vormen van alternerend leren. Daarnaast maken 12 van de 17 partnerschappen promotie via netwerkevents of infosessies voor ondernemingen, o.a. georganiseerd

¹ De actie 'Promotie via vakbladen van sociale partners' werd via de categorie 'andere' meegegeven door SP Transport en logistiek en afhandeling op luchthavens.

door het partnerschap of door scholen. 4 van de 12 partnerschappen geven aan dat die promotie specifiek voor duaal leren is.

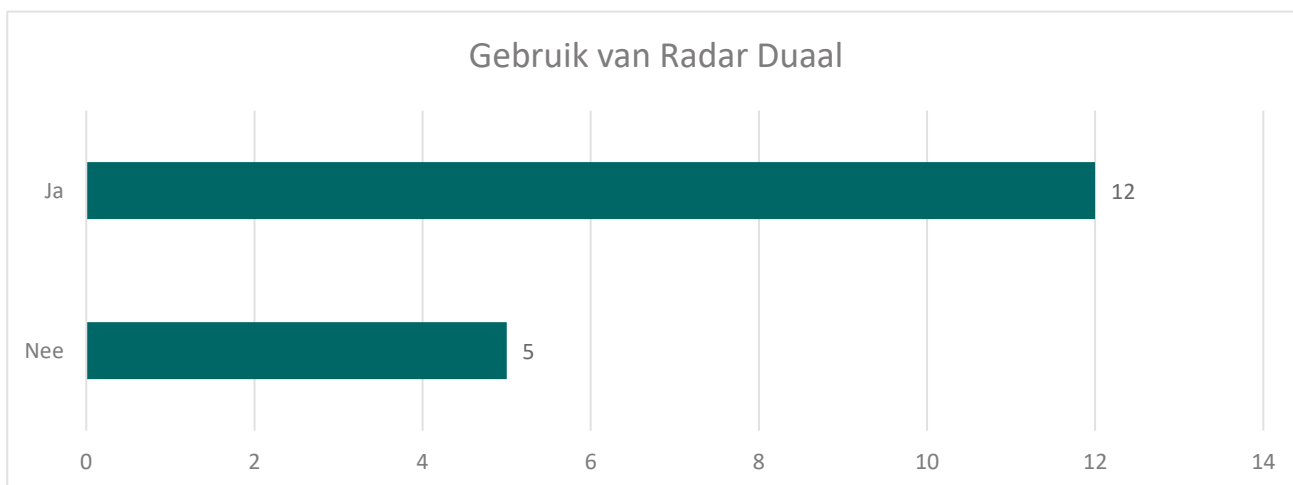
Promotie via wervingsvideo's en/of sociale media gebeurt door minder partnerschappen (9/17), maar de meerderheid (6/9) doet dat enkel voor duaal leren. Ook promotie via beurzen voor ondernemingen wordt door minder partnerschappen ondernomen (5/17). Indien men het wel doet, doet men dat voor de verschillende vormen van alternerend leren, en niet voor duaal leren alleen. Promotie via ambassadeurs wordt gerapporteerd door 3 partnerschappen. Dat is wel steeds voor duaal leren in het bijzonder. Onder promotie via ambassadeurs kan men ook het *trial leren* van de SP Autosector en aanverwante sectoren rekenen, waarbij bepaalde autoproducenten garages motiveren om mee te doen aan duaal leren via hun opleidingscentra.

Verder bieden 7 partnerschappen **bijkomende incentives** aan die werkgevers over de streep kunnen trekken. Dat zijn er 5 meer ten opzichte van vorig jaar. Bij 3 van 7 partnerschappen zijn deze incentives specifiek voor duaal leren alleen en niet voor andere vormen van alternerend leren.

Prospectie, ten slotte, is een belangrijke actie om ondernemingen te mobiliseren. Dat gebeurt ook bij een meerderheid van de partnerschappen (12/17). Zij doen dat doorgaans niet alleen voor duaal leren. Bij 4 van de 12 partnerschappen gebeurt prospectie ook voor andere vormen van alternerend leren.

Een van de mogelijke middelen om aan prospectie te doen is **Radar Duaal**. Via de applicatie Radar Duaal kunnen momenteel alle ondernemingen uit de KBO geografisch in kaart worden gebracht naast de bestaande en geprogrammeerde alternerende opleidingen. In eerste instantie kunnen werkplektekortingen gedetecteerd worden via de functionaliteit 'vraag en aanbod' waar geprogrammeerde opleidingen naast de erkende werkplekken in beeld worden gebracht. Daarnaast kunnen nieuwe werkplekken die interessant zijn voor alternerende opleidingen worden opgespoord via de functionaliteit 'prospectie.'

De applicatie werd gelanceerd in 2019 met een 2de versie gebruiksklaar in de zomer van 2020. Op dit moment wordt de applicatie actief gebruikt door 12 van de 17 partnerschappen.

Figuur 3: Aantal partnerschappen die aangeven Radar Duaal te gebruiken.

De voornaamste reden van gebruik is de matching tussen leerling en werkplek, voornamelijk door scholen op deze wijze te informeren over mogelijke werkplekken in hun buurt.

“Je kan op eenvoudige manier een lijst maken van potentiële (reeds erkende) leerwerkplekken in de buurt van een school. Dit maakt het werk van de trajectbegeleider van de school een stukje eenvoudiger” (SP Elektriciens: installatie en distributie).

Bijna even frequent wordt de applicatie gebruikt voor prospectie van nieuwe werkplekken. Daarnaast werd ook algemene monitoring vermeld als een reden van gebruik, alsook het opzoeken van informatie.

4.4 ERKENNING

Elke werkgever die leerlingen uit alternerende opleidingen (dual leren, de leertijd of het deeltijds beroepssecundair onderwijs) wenst op te leiden op de werkvloer moet hiervoor erkend zijn. Om erkend te worden moet de onderneming aan een aantal erkenningsvoorwaarden voldoen. De onderneming moet erkend zijn voor elke alternerende opleiding waarvoor ze overeenkomsten wil sluiten en voor elke vestiging waar ze leerlingen wil opleiden.

In deze sectie geven we een analyse van de **ingediende en behandelde erkenningen** gedurende het **schooljaar 2019-2020** en de evolutie van deze erkenningsaanvragen sinds de zomer van 2016. In tegenstelling tot vorige rapporteringen waar rapporteringsjaren liepen tussen 1 juli en 30 juni volgt dit rapport de schooljaren van het onderwijs, dus **1 september tot 31 augustus**. In dit rapport zal daardoor over de maanden juli-augustus van 2018-2019 ofwel apart gerapporteerd worden ofwel zullen deze cijfers worden opgenomen in schooljaar 2018-2019. Daarnaast verandert het startjaar van rapportering naar 2015-2016 aangezien de eerste erkenningsaanvragen in deze zomer hebben plaatsgevonden.

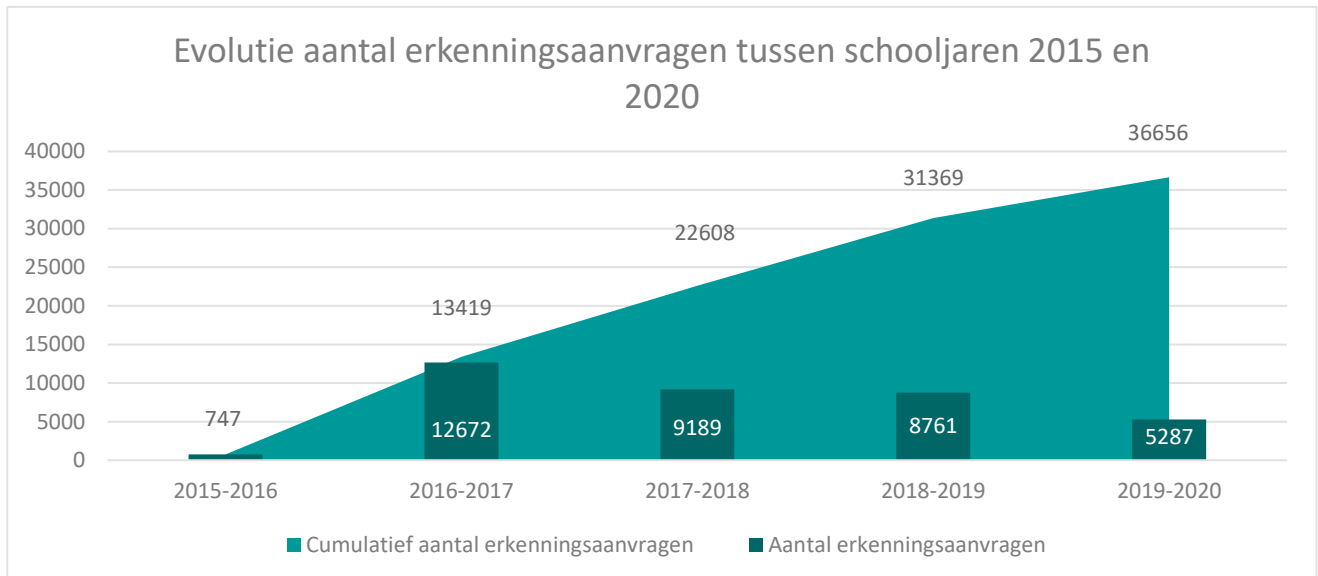
Tijdens de indiening en de behandeling van de erkenningsaanvraag en na de erkenning kunnen de erkenningsaanvraag en de erkenning verschillende statussen doorlopen. U vindt de uitleg van deze statussen terug in het glossarium.

In wat volgt zullen enkel de ingediende erkenningsaanvragen en de goedgekeurde en afgekeurde erkenningen worden geanalyseerd, dit met betrekking tot alle alternerende opleidingen, inclusief dual leren. In het hoofdstuk 5 wordt daarna een vergelijkende analyse gemaakt van de Dual leren ten aanzien van Leren & Werken.

4.4.1 Indiening

Deze sectie geeft meer inzicht in de details van de ingediende erkenningsaanvragen in het schooljaar 2019-2020. De resultaten met betrekking tot goedgekeurde en afgekeurde erkenningen en de werking van de partnerschappen kunnen gevonden worden onder sectie 4.4.2 “behandeling”.

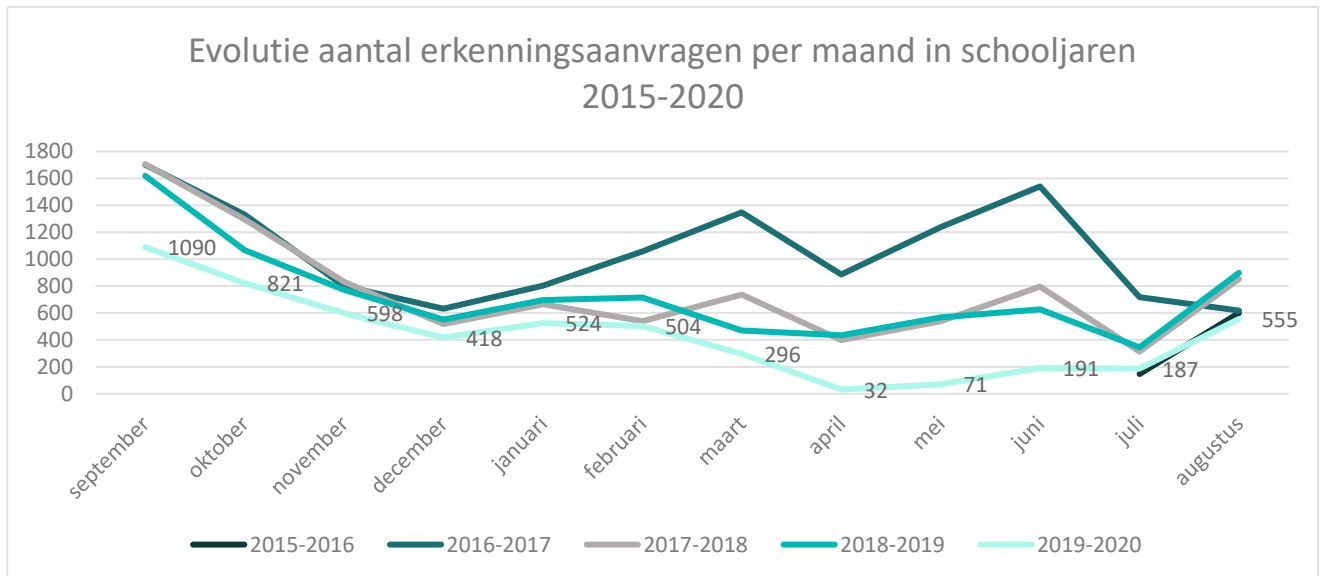
1) Evolutie totaal aantal ingediende erkenningsaanvragen

Figuur 4: Evolutie van het aantal erkenningsaanvragen ingediend in schooljaren 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19, 2019-20 naar datum van indiening erkenningsaanvraag en cumulatief aantal erkenningsaanvragen sinds 2015. Schooljaren lopen tussen 1 september en 31 augustus. Meetmoment 2 september 2020.

In het **schooljaar 2019-2020** werden **5287 erkenningsaanvragen** ingediend, zo'n 3474 minder dan het jaar voordien. Het grootste aantal erkenningsaanvragen gebeurde in 2016 het startjaar van het decreet. Het aantal erkenningsaanvragen dat jaarlijks wordt ingediend daalt omdat de vestigingen voor een bepaalde opleiding erkend worden voor een periode van vijf jaar en dus na hun erkenning geen nieuwe aanvraag moeten indienen in de daaropvolgende jaren (tenzij voor een opleiding waar ze nog niet voor erkend zijn). Het cumulatief aantal erkenningsaanvragen stijgt dus per jaar. **Sinds de zomer van 2016** werden **36656 erkenningsaanvragen** ingediend.

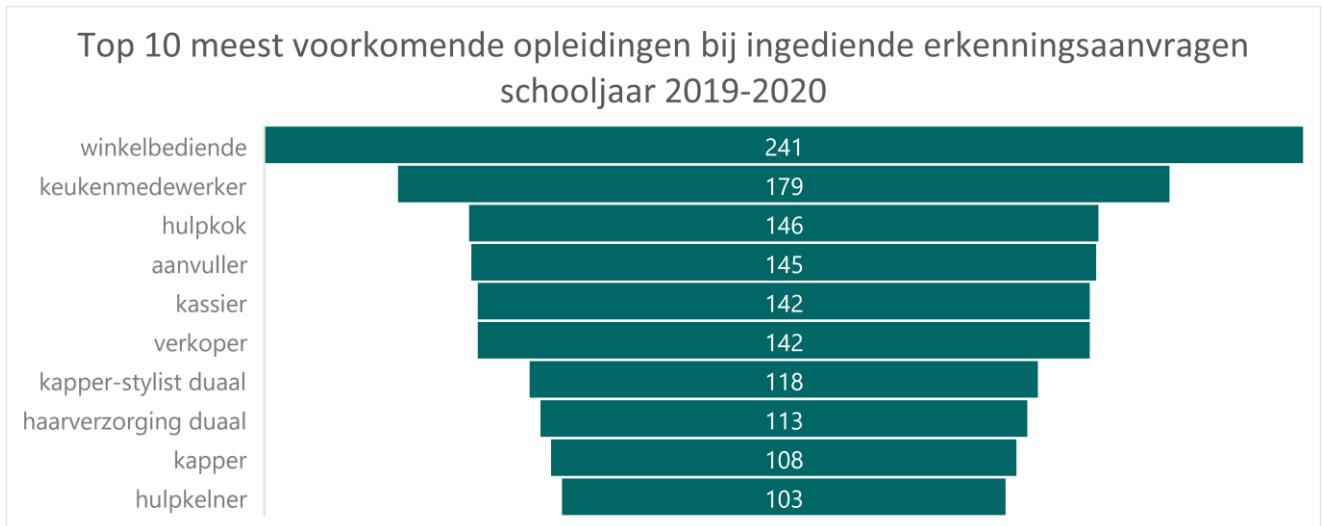
2) Aantal erkenningsaanvragen per maand

Figuur 5: Evolutie aantal erkenningsaanvragen per maand in schooljaren 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19, 2019-20 naar datum van indiening erkenningsaanvraag. Meetmoment 2 september 2020.

Zoals ook in voorgaande jaren vindt de meerderheid van de erkenningsaanvragen plaats tussen augustus en oktober met een **piek in september** door het begin van het nieuwe schooljaar. In 2018-2019 vonden na deze periode nog twee kleinere pieken plaats tussen januari-februari en mei-juni. In 2019-2020 bleven verdere stijgingen van het aantal erkenningsaanvragen in het voorjaar uit omwille van de **coronacrisis**, waarbij het aantal aanvragen tijdens de lockdownperiode (mid-maart-mei 2020) daalde tot een laagtepunt. Na de versoepeling van de maatregelen in mei konden steeds meer ondernemingen in verschillende sectoren hun activiteiten terug opstarten en het aantal erkenningsaanvragen is dus ook opnieuw gestegen sinds juni 2020. Hierbij moet het ook gezegd worden dat, omwille van Covid-19, een aantal activiteiten en evenementen ter promotie van alternerende opleidingen niet zijn kunnen doorgaan (b.v. het studiebezoek van de Italiaanse delegatie) of digitaal georganiseerd moesten worden (b.v. de Kick-off Duaal leren).

3) Top 10 aanvragen naar opleiding

Figuur 6: Top 10 meest voorkomende opleidingen bij ingediende erkenningsaanvragen in schooljaar 2019-2020 tussen 1 september 2019 en 31 augustus 2020. Meetmoment 2 september 2020.

Net zoals in schooljaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 werden de **meeste erkenningsaanvragen** ingediend voor de opleiding **winkelbediende**. Ook de opleidingen kassier, aanvuller, verkoper, keukenmedewerker, hulpkok, hulpkelner en kapper zitten al sinds 2016 in de top 10 meest voorkomende opleidingen bij erkenningsaanvragen. In schooljaar 2016-2017 stonden de opleidingen administratief medewerker en magazijnmedewerker ook in de top 10. In 2017-2018 hadden deze opleidingen plaatsgemaakt voor de opleidingen metselaar en medewerker groen -en tuinbeheer. **Opvallende nieuwkomers** in de top 10 opleidingen in schooljaar 2018-2019 waren **twee duale opleidingen**, namelijk haarverzorging dual en kapper-stylist dual. Deze opleidingen waren opnieuw populair in schooljaar 2019-2020.

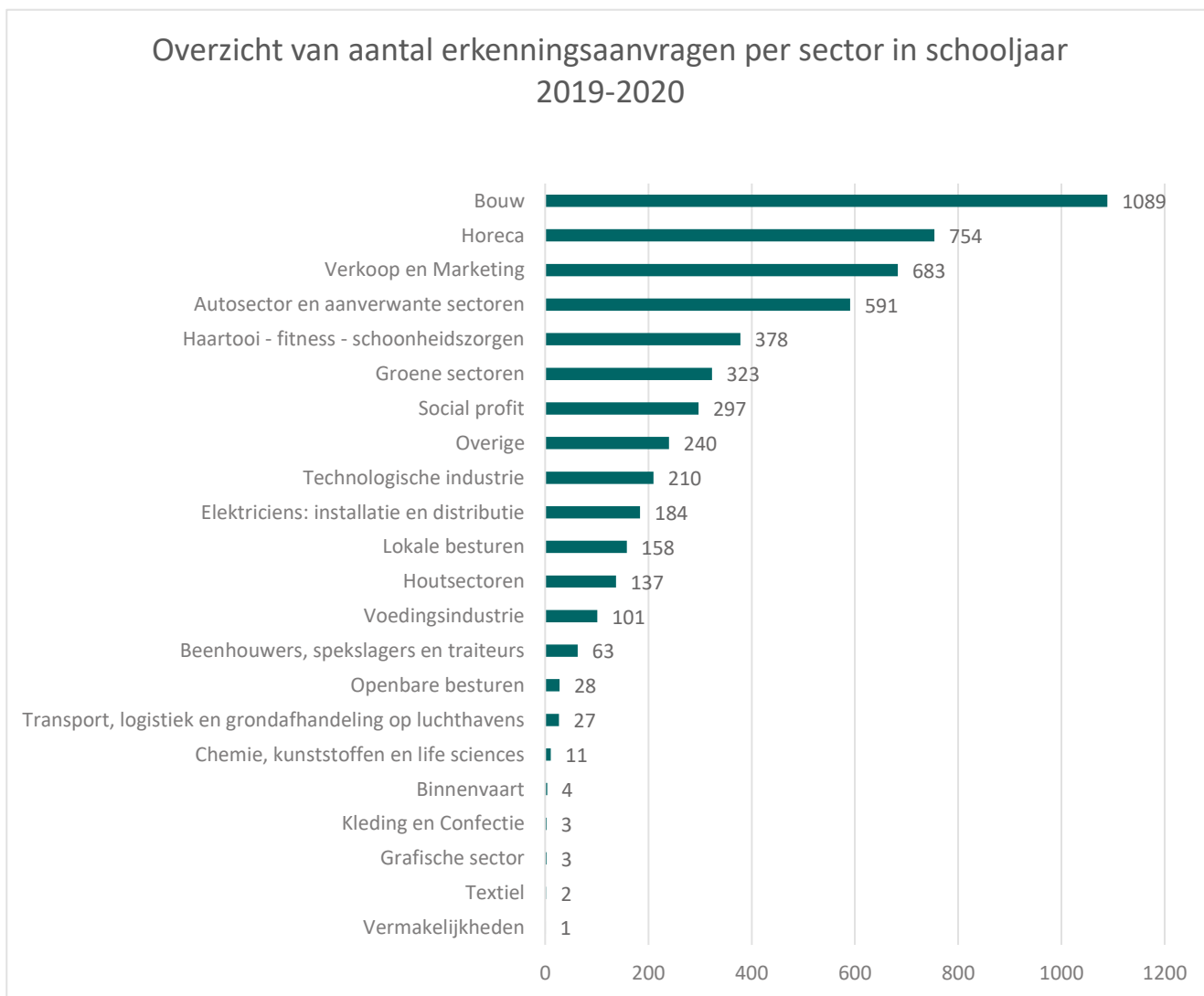
4) Aantal ingediende erkenningsaanvragen per SP

Figuur 7: Overzicht van het aantal erkenningsaanvragen ingediend in schooljaar 2019-2020 naar partnerschap. Schooljaar loopt van 1 september 2019 tot 31 augustus 2020. Meetmoment 2 september 2020.

Het grootste aantal erkenningsaanvragen werd ingediend bij het sectorale partnerschap **Bouw**, gevolgd door het **Vlaams Partnerschap** en het sectoraal partnerschap **Horeca**. De SP Bouw heeft daarmee het Vlaams Partnerschap ingehaald qua aantal erkenningsaanvragen. Aangezien er in totaal minder erkenningsaanvragen werden ingediend in 2019-2020 met 5287 aanvragen tegenover 8761 in 2018-2019 is er geen sprake van een stijging van het aantal erkenningsaanvragen per SP tegenover vorig jaar. Er kan wel iets gezegd worden over de verdeling van de erkenningsaanvragen naar partnerschap, met meer erkenningsaanvragen voor de sectorale partnerschappen Bouw (16% naar 21%), Autosector en aanverwante sectoren (8% naar 11%) en Horeca (13% naar 14%) en een daling van het aantal erkenningsaanvragen voor sectoren onder het Vlaams Partnerschap (25% naar 19%).

Overzicht van aantal erkenningsaanvragen per sector in schooljaar 2019-2020

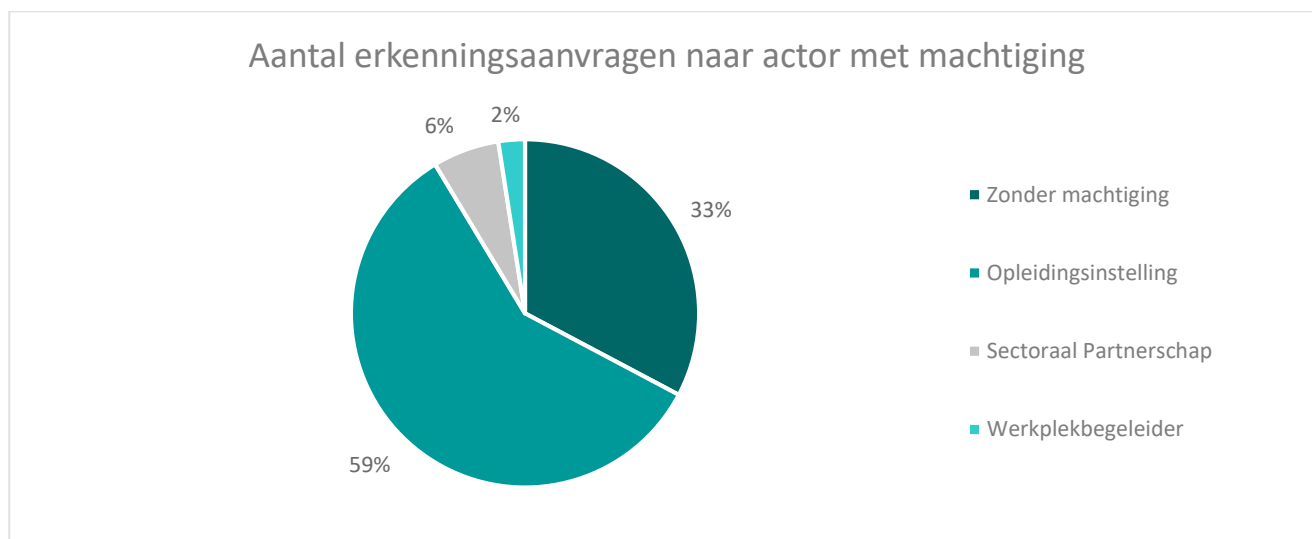
Figuur 8: Overzicht van het aantal erkenningsaanvragen per sector in schooljaar 2019-2020. Schooljaar loopt hier van 1 september 2019 tot 31 augustus 2020. Meetmoment 2 september 2020.

Op het niveau van de sectoren zelf werden de meeste erkenningsaanvragen ingediend in de sectoren **Bouw**, **Horeca** en **Verkoop en Marketing**. De sector Verkoop en marketing is een sector waarvoor het Vlaams Partnerschap de erkenningsaanvragen behandelt. Het is voornamelijk door deze sector dat het aantal erkenningsaanvragen bij het Vlaams Partnerschap zo hoog ligt.

5) Machtigingen

Als een onderneming door omstandigheden niet in staat is zelf de erkenningsaanvraag in te dienen kan zij een machtiging geven aan een andere actor om deze erkenningsaanvraag in te dienen, zoals een **opleidingsinstelling**, een **sectorconsulent** of een **werkplekbegeleider van SYNTRA Vlaanderen**.

Figuur 9: Verdeling ingediende erkenningsaanvragen naar actor in schooljaar 2019-2020. Meetmoment 30 september 2020.

Vergelijkbaar met 2018-2019 werden in 2019-2020 67% (of 3550) van alle erkenningen aangevraagd met een machtiging. Met andere woorden wordt nog steeds het **grootste deel van de aanvragen niet ingediend door de ondernemingen zelf**. In het geval dat de erkenning werd aangevraagd door een actor anders dan de onderneming zelf, werd dit in 87% van de gevallen gedaan door een opleidingsinstelling. In 4% van de gemachtigde aanvragen werd de erkenning aangevraagd door een werkplekbegeleider van SYNTRA Vlaanderen en in 9% door een sectorconsulent. In vergelijking met vorig jaar worden dus meer erkenningsaanvragen ingediend door een opleidingsverstrekker (77% → 87%), een gelijkaardig percentage door sectorconsultenten (9% → 9%) en een stuk minder door werkplekbegeleiders (14% → 4%).

4.4.2 Behandeling

Deze sectie geeft meer inzicht in de behandeling van de erkenningsaanvragen. Een eerste deel beschrijft de acties ondernomen door de partnerschappen bij de behandeling van erkenningsaanvragen. Daarna wordt een overzicht gegeven van de goedgekeurde en afgekeurde erkenningen en het aantal ondernemingen met een goedgekeurde erkenning. Vervolgens worden de regionale verschillen in goedgekeurde erkenningen in Vlaanderen in kaart gebracht.

6) Acties per partnerschap

De erkenningsaanvragen worden behandeld door het bevoegde sectorale partnerschap of door personeelsleden van SYNTRA Vlaanderen in delegatie van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

De partnerschappen hebben een wettelijke termijn van veertien dagen om de erkenningsaanvraag te behandelen, en elk partnerschap volgt een erkenningsprocedure waarin een aantal acties worden ondernomen om tot een gegronde beslissing te komen. Over de volgende acties wordt er door de partnerschappen gerapporteerd hoe vaak ze worden gedaan in het kader van erkenningsaanvragen.

- Actie 1: Administratieve controle
- Actie 2: Contact onderneming
- Actie 3: Plaatsbezoek

Tabel 2 biedt een overzicht van het aantal acties per categorie ondernomen per partnerschap in de periodes juli-augustus 2019 en september 2019 tot augustus 2020 bij het behandelen van een erkenningsaanvraag. De grijze kolommen geven het aantal unieke vestigingen weer die een erkenningsaanvraag hadden ingediend. Sommige acties, zoals contactopname en een fysiek bezoek moeten vaak maar eenmalig plaatsvinden per vestiging, onafhankelijk van het aantal erkenningsaanvragen bij deze vestiging. Andere acties, zoals administratief onderzoek, kunnen wel meermaals plaatsvinden bij dezelfde vestiging, waardoor dit cijfer bij sommige partnerschappen hoger zal liggen dan het aantal unieke vestigingen.

Aantal unieke vestigingen die een erkenningsaanvraag indienden in referentieperiode	1 jul 19 - 1 aug 19	1 sep 19 - 31 aug 20	Administratief onderzoek		Contact		Fysiek bezoek tijdens erkenningsprocedure		Virtueel bezoek tijdens erkenningsprocedure
			1 jul 19 - 1 aug 19	1 sep 19 - 31 aug 20	1 jul 19 - 1 aug 19	1 sep 19 - 31 aug 20	1 jul 19 - 1 aug 19	1 sep 19 - 31 aug 20	1 sep 19 - 31 aug 20
Sectoraal Partnerschap									
Autosector en aanverwante sectoren	59	234	19	234	19	135	37	118	0
Bouw	111	571	111	571	111	571	0	5	0
Chemie, kunststoffen en life sciences	6	9	5	13	2	4	0	0	0
Elektriciens: installatie en distributie	43	128	43	128	43	128	6	18	0
Groene sectoren	53	180	53	180	53	180	40	210	0
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	87	230	88	230	15	55	0	0	0
Horeca	34	353	34	380	34	365	17	290	werd niet bijgehouden
Houtsectoren	7	52	1	13	8	52	7	39	0
Kleding en Confectie	1	3	1	2	1	3	1	2	
Lokale besturen	41	122	41	122	41	122	24	44	5
Social profit	67	207	67	207	30	145	0	0	0
Technologische industrie	22	93	22	93	22	93	22	85	0
Textiel	0	2	0	2	0	2	0	1	0
Textielverzorging	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	3	20	2	23	2	16	2	18	0

Voedingsindustrie	11	57	11	57	0	1	0	1	0
Vlaams Partnerschap	128	500	128	500	128	500	66	307	geen zicht op het aantal- kwam wel voor tussen maart en augustus

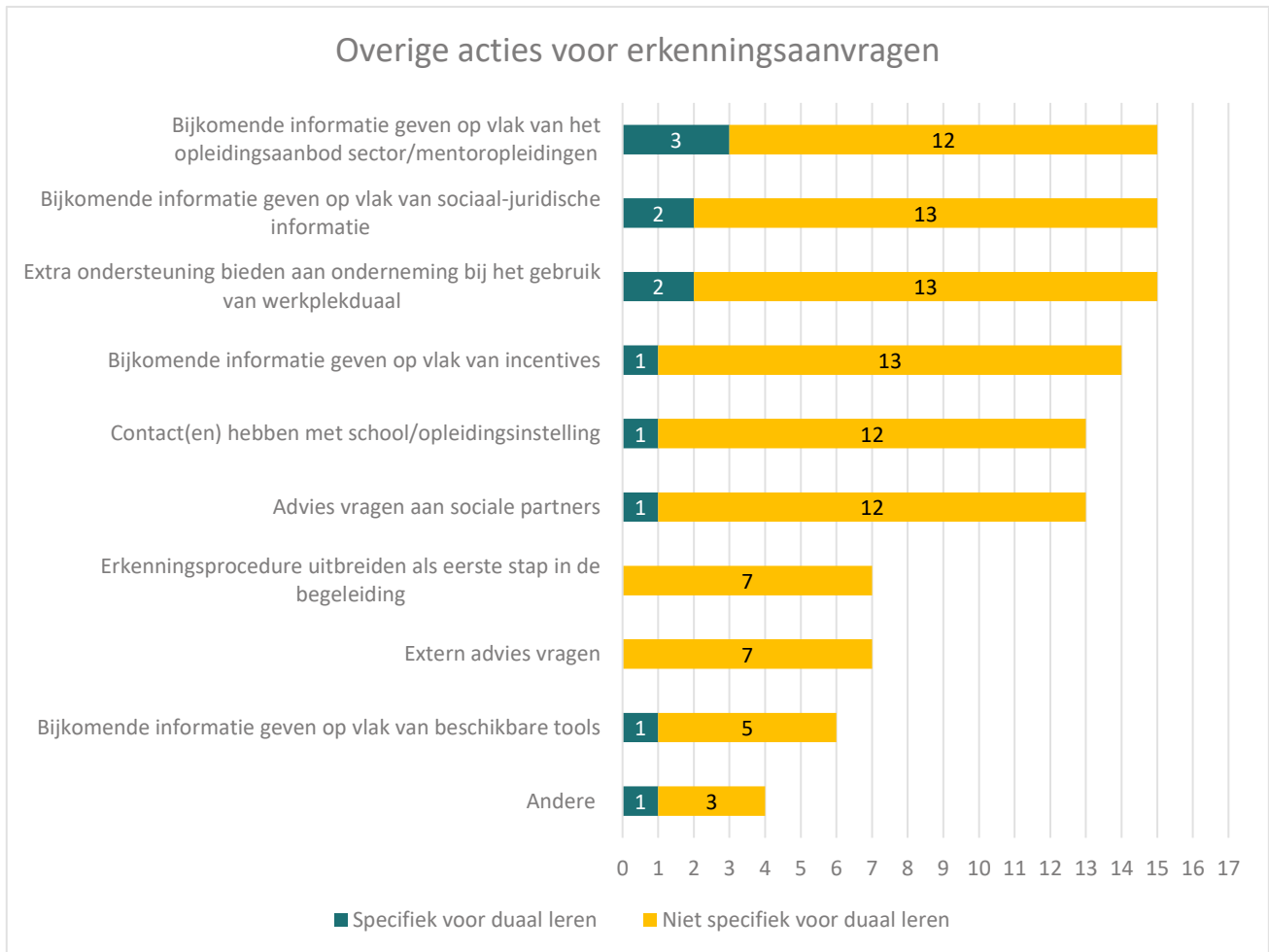
Tabel 2: Percentage van unieke vestigingen die een erkenningsaanvragen indienden in de referentieperiodes 1 juli – 31 augustus 2019 en 1 september 2019 – 31 augustus 2020 naar acties die werden ondernomen door het partnerschap.

De bovenstaande tabel toont dat er in schooljaar 2019-2020, 2761 administratieve controles werden uitgevoerd, 2372 contactopnames en 1138 plaatsbezoeken. Er vonden bijna altijd administratieve controles plaats, soms voor meerdere erkenningsaanvragen per vestiging. De meerderheid van de partnerschappen nemen ook telefonisch of online contact op met de vestigingen die een erkenningsaanvraag indienden. Plaatsbezoeken worden echter niet steeds uitgevoerd. Dit kan te maken hebben met het feit dat bij bepaalde partnerschappen, zoals de SP Horeca, acties zoals contactopname en bezoek pas ondernomen worden na een positief administratief onderzoek, wat deze lagere cijfers ook mee verklaren. Daarnaast doen sommige partnerschappen ook 1 plaatsbezoek per onderneming en niet per vestiging, zoals de SP Lokale Besturen, waarbij bijvoorbeeld een OCMW die een aanvraag doet voor verschillende alternerende opleidingen bij verschillende vestigingen, eenmalig bezocht wordt met alle betrokkenen van de verschillende vestigingen aanwezig. In het algemeen is het in tijden van corona ook niet onlogisch dat er weinig fysieke plaatsbezoeken hebben kunnen plaatsvinden in de normale piekperiodes op het einde van het schooljaar. Virtuele bezoeken gebeurden echter nauwelijks of werden althans niet geregistreerd, met uitzondering van de SP Lokale Besturen die 5 virtuele bezoeken organiseerde.

Naast deze acties, administratief onderzoek, plaatsbezoek en contact vestiging, ondernemen de partnerschappen nog andere acties in het kader van erkenningsaanvragen. De onderstaande lijst geeft een opsomming van de mogelijke acties die partnerschappen kunnen ondernemen in het kader van een erkenningsaanvraag. Dat wil dus niet zeggen dat men voor elke erkenningsaanvraag alle aangegeven acties doet.

- a. Advies vragen aan sociale partners
- b. Extern advies vragen
- c. Contact(en) hebben met school/opleidingsinstelling
- d. Extra ondersteuning bieden aan onderneming bij het gebruik van werkplekduaal
- e. Bijkomende informatie geven op vlak van sociaal-juridische informatie
- f. Bijkomende informatie geven op vlak van beschikbare tools
- g. Bijkomende informatie geven op vlak van het opleidingsaanbod sector/mentoropleidingen
- h. Bijkomende informatie geven op vlak van incentives
- i. Bijkomende informatie geven op vlak van veiligheid
- j. Erkenningsprocedure uitbreiden als eerste stap in de begeleiding

Zoals Figuur 10² toont worden er verschillende acties door de meerderheid van de partnerschappen ondernomen in het kader van erkenningsaanvragen. Het wordt daarbij ook duidelijk dat de meeste acties niet specifiek voor duaal leren worden gedaan, maar voor de verschillende vormen van alternerend leren. 1 partnerschap heeft voor dit jaar geen enkel van deze acties gedaan, aangezien ze geen erkenningsaanvraag hebben ontvangen voor dit rapporteringsjaar.

Figuur 10: Overige acties bij erkenningsaanvragen door partnerschappen opgedeeld in acties wel of niet specifiek voor duaal leren.

² De actie 'Bijkomende informatie geven op vlak van veiligheid' werd via de categorie 'andere' meegegeven door SP Bouw.

Als we de overige acties meer in detail bekijken, zien we dat **advies vragen** aan sociale partners door de meerderheid van de partnerschappen wordt gedaan (13/17), maar dat extern advies in minder partnerschappen courant is (7/17). Voor maar 1 partnerschap is advies vragen (aan sociale partners) iets dat specifiek gebeurt voor duaal leren alleen.

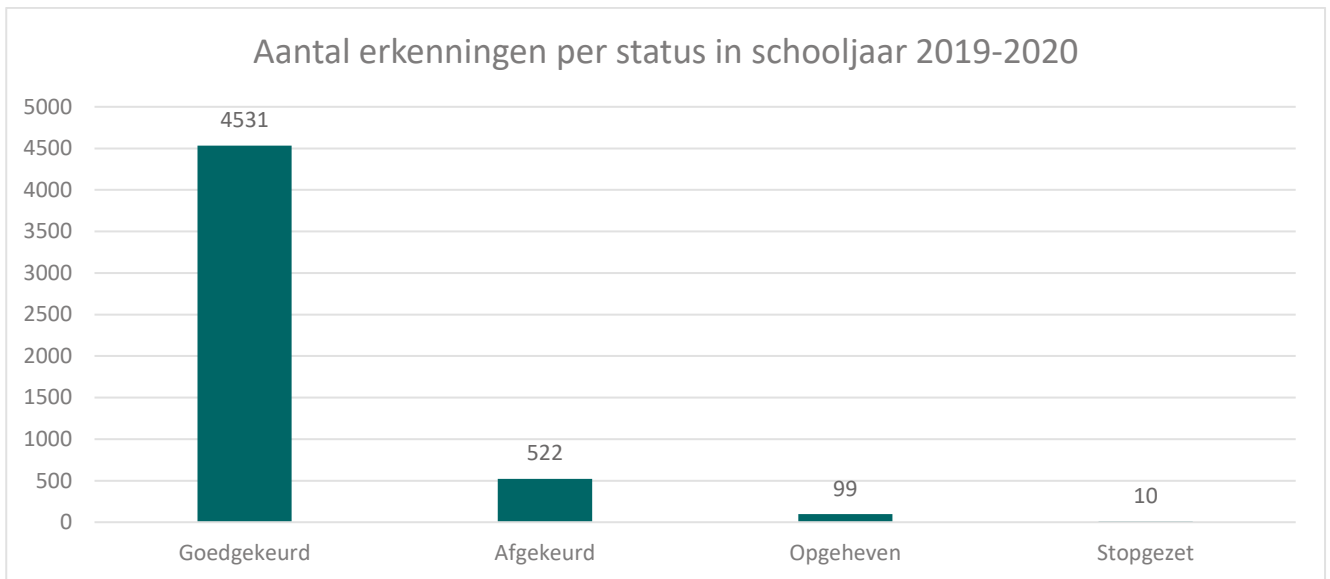
Verder wordt er door de meeste partnerschappen **bijkomende informatie** gegeven aan de ondernemingen tijdens de erkenningsprocedure. Dat is voor zowel het opleidingsaanbod en mentoropleidingen, sociaal-juridische informatie, als voor incentives bij 14 tot 15 partnerschappen het geval. 1 partnerschap geeft daarbij nog specifiek aan dat men de ondernemingen adviseert om meteen op zoek te gaan naar een tweede (co-)mentor. Informatie over beschikbare tools wordt bij slechts 6 van de 17 partnerschappen gegeven. Deze informerende acties zijn voor de meerderheid van de partnerschappen niet specifiek voor duaal leren alleen.

Voor 15 van de 17 partnerschappen is het **extra ondersteuning bieden bij het gebruik van werkplekduaal** een actie tijdens de erkenningsprocedure. En bij 13 van 17 partnerschappen is **het contact hebben met de school** of opleidingsinstelling ook een actie bij erkenningsaanvragen. Beide type acties zijn meestal niet specifiek voor duaal leren.

Ondertussen beschouwen reeds 7 van de 17 partnerschappen de erkenningsprocedure **als eerste stap in de begeleiding** van de ondernemingen. Dat is voor geen enkel partnerschap specifiek voor duaal leren.

7) Behandelde erkenningen

Deze sectie geeft inzicht in de behandeling van en het aantal goedgekeurde en afgekeurde erkenningen. Daarna wordt er dieper ingegaan op het aantal unieke ondernemingen en vestigingen met een goedgekeurde erkenning. Vervolgens wordt de geografische spreiding van goedgekeurde erkenningen in kaart gebracht.

Figuur 11: Aantal goedgekeurde en afgekeurde erkenningen in 2019-2020 naar datum beslissing aanvraag in schooljaar 2019-2020 (1 september 2019 – 31 augustus 2020). Meetmoment 2 september 2020.

Op het meetmoment 2 september 2020 was er voor 5162 erkenningen een beslissing genomen in het schooljaar 2019-2020. Hiervan hadden **4531** erkenningen de status ‘**goedgekeurd**’ (**88%**) en **522** erkenningen de status ‘**afgekeurd**’ (**10%**). In diezelfde periode werden 99 erkenningen opgeheven en 10 erkenningen stopgezet.

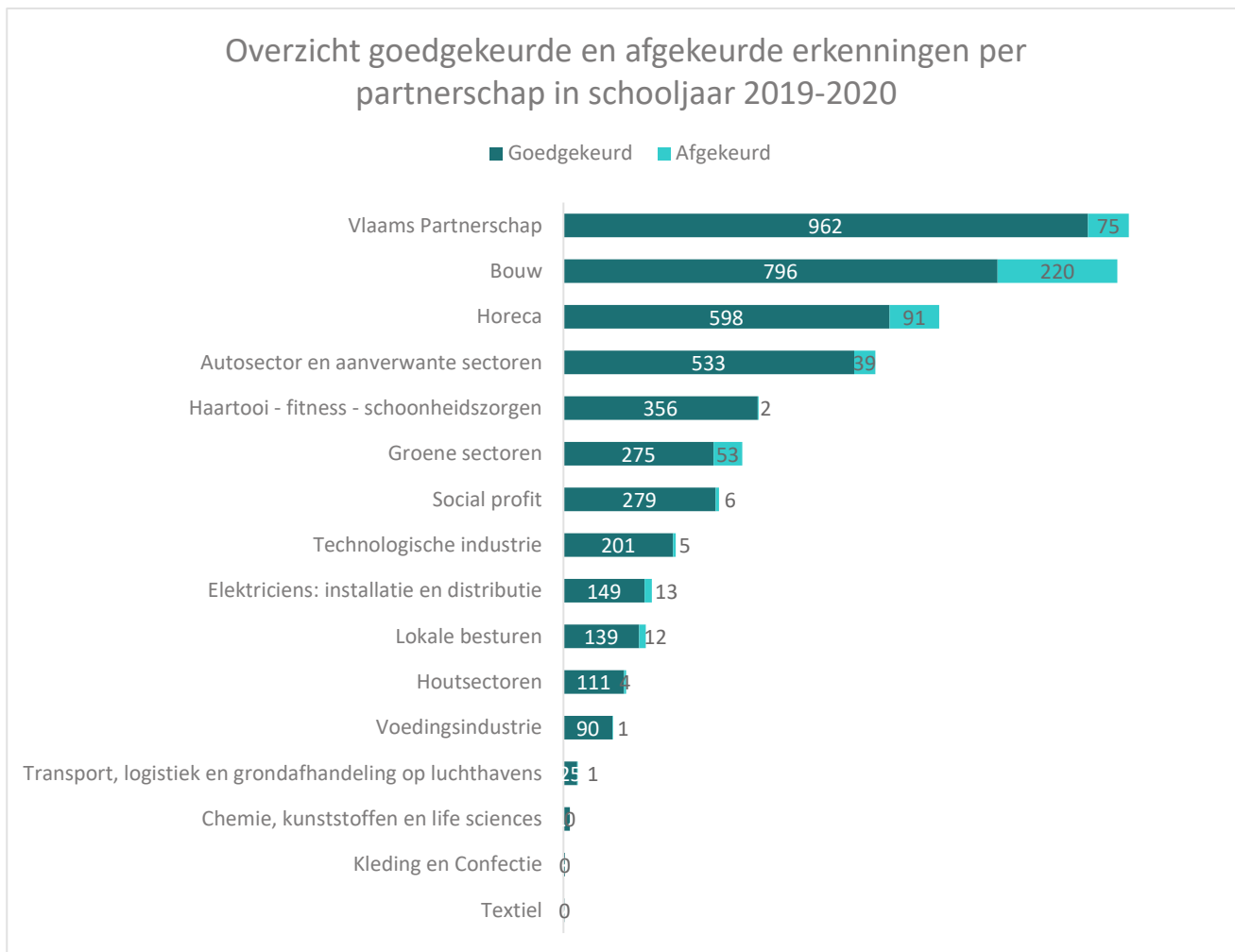
Erkenningen kunnen automatisch worden goedgekeurd in plaats van manueel behandeld. In het schooljaar 2019-2020 werden **102 of 2% van de erkenningen automatisch goedgekeurd**: 15 door het Vlaams Partnerschap en 87 door de sectorale partnerschappen. De tabel hieronder geeft een weergave van het aantal automatische en manueel behandelde erkenningen.

Automatische goedkeuring naar partnerschap	Automatische goedkeuring	%	Manuele behandeling	%	Totaal
Sectoraal Partnerschap	87	2%	4041	98%	4128
Vlaams Partnerschap	15	1%	1019	99%	1034
Eindtotaal	102	2%	5060	98%	5162

Tabel 3: Overzicht automatische goedkeuringen en manuele behandelingen van erkenningen in schooljaar 2019-2020 (naar datum beslissing) naar partnerschap.

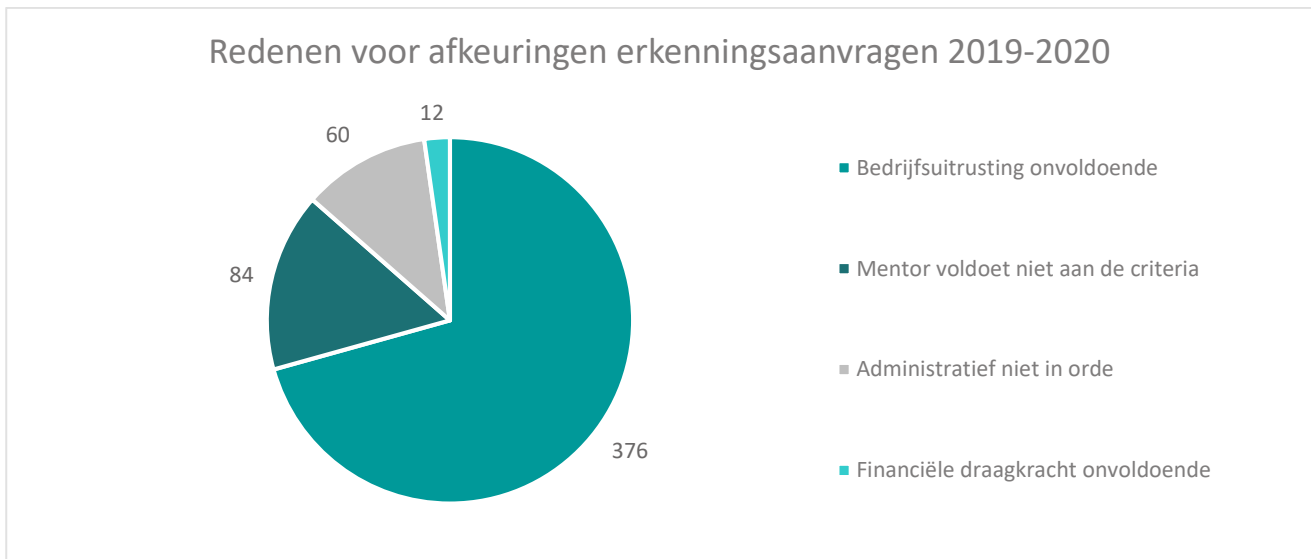
Over het algemeen vond er een daling plaats van het aantal automatische goedkeuringen. In 2016-2017 gebeurden 12% van alle behandelingen automatisch, in 2017-2018 was dit 7%, in 2018-2019 was dit nog maar 3% en in 2019-2020 is dit aandeel nog meer gedaald tot 2% van de behandelde erkenningen. Een automatische goedkeuring betekent daarbij niet per definitie dat de erkenning niet behandeld werd. De genoemde partnerschappen gebruikten deze automatische goedkeuring ook voor dossiers waarvan na onderzoek duidelijk was dat er

een positief advies zou volgen; deze erkenningen lieten ze dan automatisch goedkeuren. Aan de partnerschappen werd begin 2019 gevraagd deze werkwijze niet langer toe te passen. Er wordt dus een blijvende daling van dit percentage verwacht.

Figuur 12: Overzicht goedgekeurde en afgekeurde erkenningen per partnerschap in schooljaar 2019-2020 (1 september 2019 tot 31 augustus 2020) naar datum beslissing. Meetmoment 2 september 2020.

In schooljaar 2019-2020 werden 5162 erkenningen behandeld, waarvan 5053 de status kregen “goedgekeurd” of “afgekeurd.” Net zoals in 2018-2019 werd het grootste aandeel afkeuringen op het niveau van de sectorale partnerschappen vastgesteld in het SP Bouw (22%). Daarnaast werden er hogere percentages afkeuringen vastgesteld in het SP Groene Sectoren (16%) en het SP Horeca (13%) en in de sector Binnenvaart (29%) die zich toen onder het Vlaams Partnerschap bevond. Over alle sectoren heen werden in schooljaar 2019-2020 4531 (93%) van de behandelde erkenningen uiteindelijk goedgekeurd en 522 (7%) afgekeurd. Vorig jaar in 2018-2019 was dit 87% goedgekeurd en 13% afgekeurd.

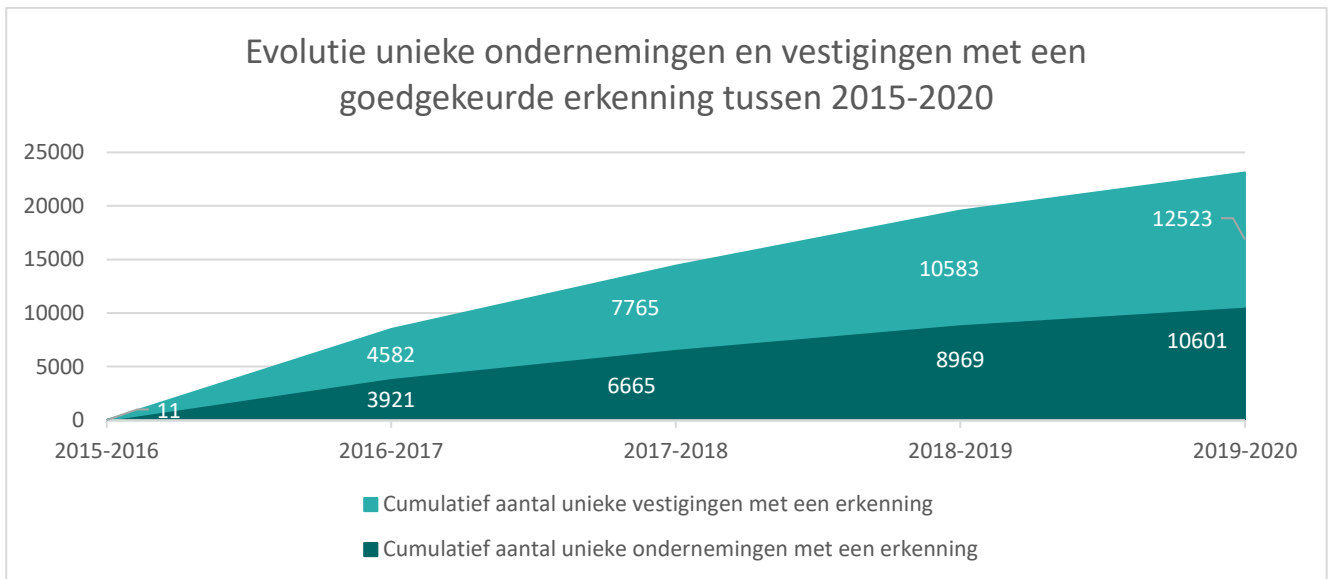
Figuur 13: Overzicht redenen voor afkeuring van erkenningsaanvragen in schooljaar 2019-2020 naar datum beslissing (1 september 2019 – 31 augustus 2020). Meetmoment 2 september 2020.

Net zoals in 2018-2019 was voornaamste reden voor **afkeuring in 2019-2020** het ontbreken van de nodige **bedrijfsuitrusting** of activiteiten in de onderneming, zoals gebrek aan de nodige infrastructuur, instrumenten en materiaal die noodzakelijk zijn voor de opleiding. Deze reden werd vermeld in 72% van de afkeuringen. Andere belangrijke redenen tot afkeuring waren een gebrek aan personen op de werkplaats die als mentor konden functioneren (vorig jaar 12% en nu 16%) en administratieve hiaten (vorig jaar 15%, nu 11%). Slechts bij een minderheid was de reden voor afkeuring een gebrek aan financiële draagdracht van de onderneming (2%).

Een gebrek aan bedrijfsuitrusting was bij quasi elke SP de voornaamste reden tot afkeuring. Bij het SP Elektriens en SP Groene sectoren gebeurden meer dan 30% van de afkeuringen omwille van administratieve hiaten. Diezelfde SP's kenden ook vaker dan andere sectoren een gebrek aan mentoren die voldeden aan de criteria. Dit gebrek aan mentoren werd ook vaker vermeld door het SP Lokale Besturen, SP voedingsindustrie en de sectoren Beenhouwers, spekslaggers en traiteurs en Verkoop en Marketing onder het Vlaams Partnerschap. Enkel in het SP Horeca werd een gebrek aan financiële draagkracht meermaals vermeld als reden van afkeuring.

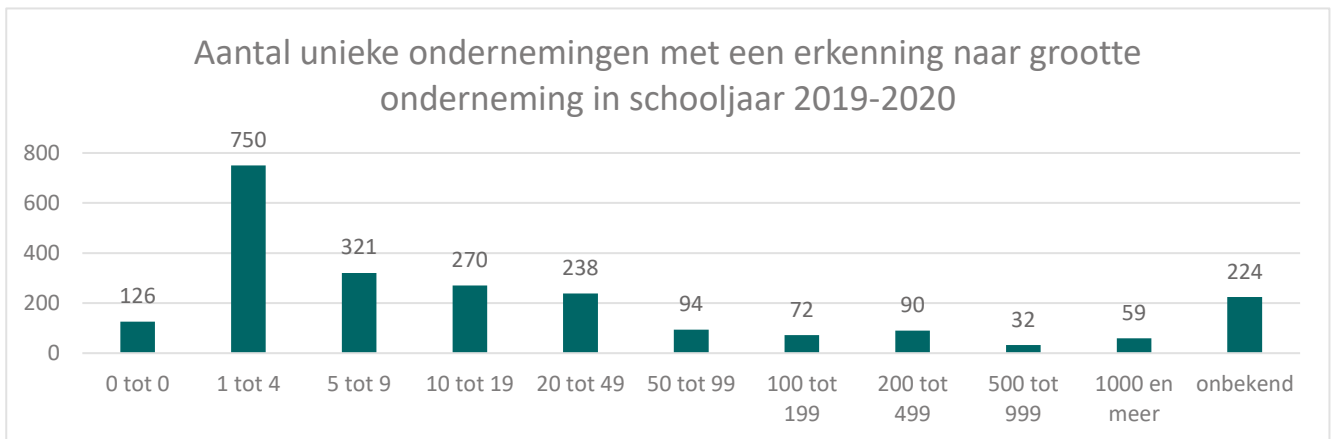
8) Ondernemingen en vestigingen

In deze sectie gaat het rapport dieper in op het aantal ondernemingen en vestigingen die zich reeds engageerden om erkende werkplekken aan te bieden. In de grafiek hieronder wordt een cumulatieve weergave gegeven van de groei van het aantal unieke ondernemingen en vestigingen met minstens één goedgekeurde erkenning tussen 2015-2020.

Figuur 14: Evolutie van het cumulatief aantal unieke ondernemingen en vestigingen met een goedgekeurde erkenning in schooljaren 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19 en 2019-20 (1 september tot 31 augustus). Meetmoment 2 september 2020.

Sinds de zomer van 2016 kregen **10601 unieke ondernemingen** en **12523 unieke vestigingen** minstens één erkenningsgoedkeuring. In het schooljaar 2019-2020 werden de erkenningsaanvragen van 2276 unieke ondernemingen en 2523 unieke vestigingen goedgekeurd.

Figuur 15: Aantal unieke ondernemingen met een goedgekeurde erkenning naar aantal werknemers in de onderneming in schooljaar 2019-2020 naar datum beslissing (1 september – 31 augustus). Meetmoment 2 september 2020.

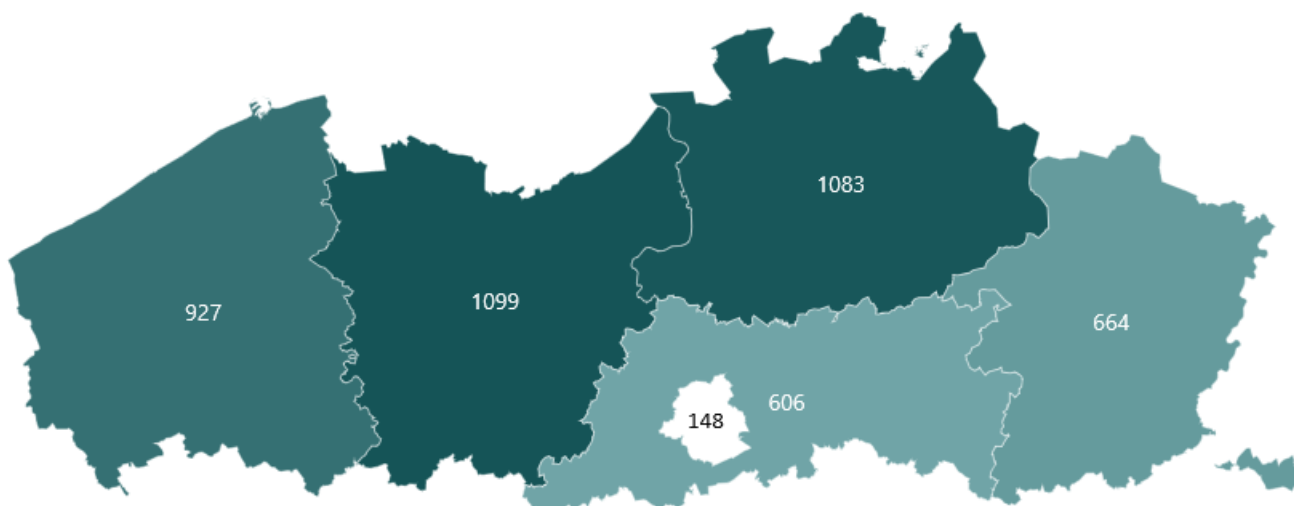
Aantal werknemers in de onderneming	Aantal unieke ondernemingen met een erkenning	Aantal unieke vestigingen met een erkenning	Aantal erkenningen
0 tot 0	126	126	239
1 tot 4	750	757	1315
5 tot 9	321	328	613
10 tot 19	270	271	492
20 tot 49	238	255	479
50 tot 99	94	102	184
100 tot 199	72	91	146
200 tot 499	90	124	202
500 tot 999	32	80	121
1000 en meer	59	164	347
onbekend	224	225	393
Eindtotaal	2276	2523	4531

Tabel 4: Overzicht aantal unieke ondernemingen, vestigingen en goedgekeurde erkenningen naar aantal werknemers in de onderneming in 2019-2020. Meetmoment 2 september 2020.

Van de unieke ondernemingen met een goedgekeurde erkenning en een gekend aantal werknemers heeft 83% minder dan 50 werknemers, 71% minder dan 20 werknemers, 58% minder dan 10 werknemers en 43% minder dan 5 werknemers. Dit is een heel gelijkaardige verdeling van unieke ondernemingen die goedgekeurde erkenningen kregen in 2018-2019. **Het ondernemingslandschap voor duaal leren en alternerende opleidingen lijkt dan ook grotendeels opgemaakt te zijn uit kleine en middelgrote ondernemingen.** Aan de andere kant bieden de grotere ondernemingen comparatief een groter aandeel aan vestigingen en goedgekeurde erkenningen aan. Ondernemingen met bijvoorbeeld meer dan 1000 werknemers hebben zo 3 vestigingen en 6 erkenningen per onderneming. Kleinere ondernemingen hebben eerder een vestiging per onderneming en zo een twee erkenningen per onderneming.

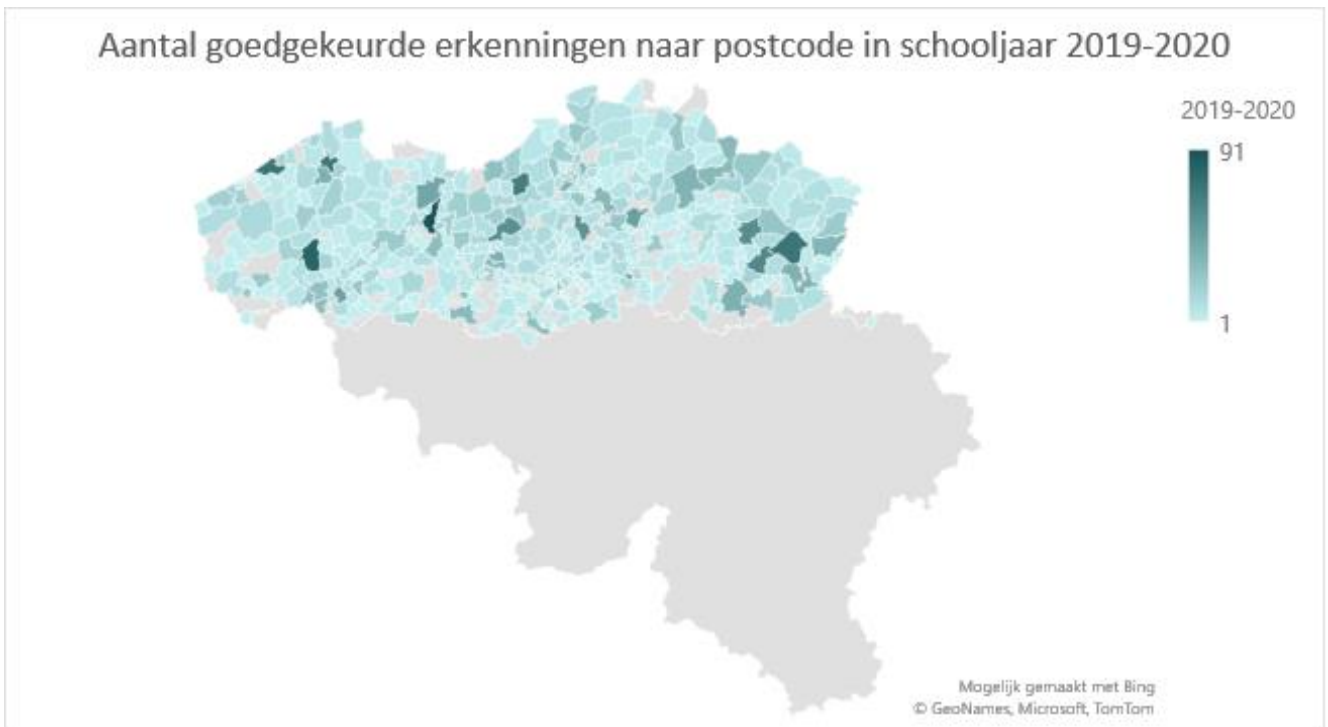
9) Regionale verschillen

Goedgekeurde erkenningen per provincie in Vlaanderen in schooljaar 2019-2020

Figuur 16: Overzicht goedgekeurde erkenningen per provincie in Vlaanderen in schooljaar 2019-2020 naar datum beslissing (1 september 2019 – 31 augustus 2020). Momentopname 2 september 2020.

Net zoals in voorgaande jaren werden de meeste erkenningaanvragen ingediend en goedgekeurd in de provincies Oost-Vlaanderen (24%) en Antwerpen (24%) met voor de eerste keer een lichte voorsprong in de provincie Oost-Vlaanderen. In vergelijking met vorig jaar is ook het aandeel erkenningen in de provincies West-Vlaanderen (20%), Limburg (15%) en Vlaams-Brabant (13%) licht gestegen. Het minste aantal goedgekeurde erkenningen vonden plaats in het Brussels Gewest met 148 goedgekeurde erkenningen (3%). Een klein aantal erkenningen werden goedgekeurd in de Waalse provincies Henegouwen en Waals-Brabant. Het aandeel van het aantal goedgekeurde erkenningen per provincie blijft grotendeels hetzelfde over de jaren heen.

Figuur 17: Aantal goedgekeurde erkenningen naar postcode in schooljaar 2019-2020 naar beslissingsdatum (1 september 2019 – 31 augustus 2020). Meetmoment 2 september 2020.

In schooljaar 2019-2020 werden de meeste erkenningen uitgereikt in de gemeenten Antwerpen, Gent en Brugge, gevolgd door Aalst, Roeselare, Sint-Niklaas en Leuven. Op het niveau van postcodes vonden de meeste erkenningen per postcode plaats in Gent (9000), Roeselare (8800), Oostende (8400), Genk (3600), Brugge (8000), Sint-Niklaas (9100), Hasselt (3500), Heusden-Zolder (3550), Dendermonde (9200) en Mechelen (2800).

4.5 BEGELEIDING

Deze sectie focust op de begeleiding door de sectorale partnerschappen of de werkplekbegeleiders die plaatsvindt nadat de onderneming werd goedgekeurd. Tijdens de erkenningsprocedure wordt nagegaan of de werkplek voldoet aan de minimale kwaliteitsvereisten. De erkenning blijft vervolgens vijf jaar geldig, een periode waarin, door het gericht en op maat inzetten van begeleiding, informatie en instrumenten, de werkplekken ondersteund worden in hun groei naar een kwaliteitsvolle werkplek. Elk partnerschap schrijft een eigen kwaliteitsbeleid en geeft daarin aan hoe het inzet op de begeleiding van de mentor, hoe het erkende ondernemingen opvolgt, hoe het overeenkomsten opvolgt en welke andere acties het bijkomend onderneemt.

4.5.1 Opvolging goedgekeurde vestigingen

Voor de opvolging van goedgekeurde vestigingen ondernemen de partnerschappen verschillende acties. De onderstaande lijst bevat de mogelijke acties die door één of meerdere partnerschappen worden ondernomen in

het kader van opvolging. Dat wil dus niet zeggen dat men voor elke vestiging of onderneming de aangegeven acties doet in een partnerschap. De opvolgacties die specifiek van toepassing zijn voor mentoren worden in Sectie 4.5.3 besproken.

- a. Contact(en) hebben met vestiging/mentor
- b. Contact(en) hebben met trajectbegeleider
- c. Contact(en) met vestigingen via werkgroepen of netwerken in de sector
- d. Intervisies organiseren met verantwoordelijken/mentoren/trajectbegeleiders
- e. Bezoek(en) van de vestiging
- f. Infofiches/folders/website/nieuwsbrieven aanbieden
- g. Events/opendeurdagen/workshops organiseren
- h. Deelnemen aan matchingevents of infosessies georganiseerd door scholen
- i. Online platformen om stakeholders samen te brengen en te informeren (vb. centraal aanmeldsysteem, website, Facebook-pagina's)
- j. Opbouwen van kennis over onderneming voor betere ondersteuning
- k. Administratief ondersteunen
- l. Opstellen van procedures en stappenplan voor werking SP
- m. Opstellen en delen van stappenplan/checklist voor ondernemingen
- n. Matchen van scholen met ondernemingen (en leerlingen)
- o. Matchingevent organiseren

Figuur 18³ toont welke acties er werden genomen door hoeveel partnerschappen voor het afgelopen jaar. Bij de meeste partnerschappen zijn de meeste van deze acties niet specifiek voor duaal leren alleen.

³ De actie 'Deelnemen aan matchingevents of infosessies georganiseerd door scholen' werd via de categorie 'andere' meegegeven door SP Elektriciens.

Acties tijdens opvolging van erkende vestigingen

Figuur 18: Acties tijdens opvolging van erkende vestigingen door partnerschappen opgedeeld in acties die wel of niet specifiek voor duaal leren zijn.

Voor de opvolging van erkende vestigingen nemen de meeste partnerschappen **contact** op met de trajectbegeleider (12/17), met de vestiging en/of de mentor (14/17). Contacten met vestigingen via werkgroepen of netwerken in de sector wordt door maar 6 van de 17 partnerschappen gerapporteerd. En evenveel partnerschappen voorzien intervisies met verantwoordelijken, mentoren en/of trajectbegeleiders. Voor een aantal partnerschappen zijn de contacten tijdens opvolging specifiek voor duaal leren. Deze contactmomenten dienen om te informeren, af te stemmen, en verwachtingen of noden voor ondersteuning te capteren.

Een groot deel van de opvolging bestaat voor de meerderheid van de partnerschappen (12/17) uit **administratieve ondersteuning**, waarbij men vooral de administratieve last wil verminderen voor de erkende vestigingen, door bijvoorbeeld bij twee contracten bij dezelfde mentor, enkel de laatste school acties te laten ondernemen.

De meerderheid van partnerschappen **informeert** de erkende vestigingen met behulp van infofiches, folders, nieuwsbrieven of een website (12/17). Verschillende partnerschappen geven ook aan dat men stappenplannen of checklists voorziet (10/17). De informatie die men geeft kan gaan over de mentoropleiding, incentives zoals de doelgroepvermindering, informatie over de overeenkomsten, etc.

Daarnaast **informer** 4 van de 17 partnerschappen de erkende vestigingen via opendeurdagen, events of workshops. Evenveel partnerschappen informeren via online platformen, zoals een centraal aanmeldsysteem of een website, waarbij beide type acties ook dienen om **belanghebbenden bij elkaar te brengen**. Deze acties zijn niet specifiek voor duaal leren alleen.

De meeste partnerschappen (12/17) brengen ook na de erkenning een **bezoek aan de vestigingen**, al is dat zeker niet voor alle erkende vestigingen het geval. De meeste partnerschappen bezoeken geen of slechts een klein deel van hun vestigingen na erkenning, terwijl andere partnerschappen de vestigingen intensief begeleiden met bezoeken. Het lijkt wel dat er tegenover het vorige schooljaar een stuk minder erkende vestigingen bezocht werden. Daarbij is het belangrijk in overweging te nemen dat sinds de aanvang van de coronacrisis in maart 2020, het fysiek bezoeken van erkende ondernemingen doorgaans een stuk moeilijker werd. Dit werd echter niet per se opgevangen via virtuele bezoeken. De begeleiding van erkende ondernemingen via bezoeken was in het laatste jaar dus beperkt voor de meeste partnerschappen.

Aantal unieke vestigingen met een nieuwe goedgekeurde erkenning (1ste status*) in de referentieperiode	1 juli - 31 aug 19	1 sep 19 - 31 aug 20	Fysiek bezoek na erkenning		Virtueel bezoek na erkenning
			1 juli - 31 aug 19	1 sep 19 - 31 aug 20	1 sep 19 - 31 aug 20
Sectoraal Partnerschap					
Autosector en aanverwante sectoren	67	223	2	6	Nee
Bouw	75	523	0	Werd niet bijgehouden	0
Chemie, kunststoffen en life sciences	13	11	1	2	0
Elektriciens: installatie en distributie	38	118	3	49	0
Groene sectoren	49	169	0	0	0
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	88	223	0	15	0
Horeca	28	329	12	104	Werd niet bijgehouden
Houtsectoren	8	47	2	32	0
Kleding en Confectie	3	3	0	1	0
Lokale besturen	29	110	1	0	0
Social profit	73	196	0	0	0

Technologische industrie	15	92	0	0	0
Textiel	0	2	1	1	0
Textielverzorging	0		0	Geen erkenningen	0
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	2	18	0	0	0
Voedingsindustrie	14	51	0	0	0
Vlaams Partnerschap	109	470	Werd niet bijgehouden	Werd niet bij- gehouden	Geen zicht op het aantal - kwam wel voor tussen maart en augustus

Tabel 5: Aantal unieke vestigingen met een nieuwe goedgekeurde erkenning (1ste status, voor eventuele opheffingen) in de referentieperiodes 1 juli – 31 augustus 2019 en 1 september 2019 – 31 augustus 2020. Meetmoment 2 september 2020.

Ruim de helft van de partnerschappen is ook actief bezig met acties in het kader van **matching**. Men organiseert matchingevents of netwerkbijeenkomsten (3/17), en biedt ondersteuning bij de zoektocht naar werkplekken voor onderwijsinstellingen en lerenden. Dat kan gaan van het geven van lijsten, vraag en aanbod monitoren met Radar Duaal (zie 4.3 voor meer uitleg), naar persoonlijk contact opnemen, tot het aanbieden of aanvullen van een centraal aanmeldsysteem. Acties in het kader van matching zijn voor geen enkel partnerschap specifiek voor duaal leren alleen.

Een aantal partnerschappen (5/17) geeft aan dat voor een goede opvolging van de erkende vestigingen de **opbouw van kennis over deze ondernemingen** niet kan ontbreken. Men kan met deze informatie een betere ondersteuning bieden bij het matchen, gericht informatie geven, of adequate acties ondernemen op basis van meldingen of knipperlichten.

Tot slot melden 8 partnerschappen dat ze een **procedure of stappenplan** hebben opgesteld voor de opvolging van erkende vestigingen, waarin de acties verwerkt zijn. Voor een kwaliteitsopvolging kan men dan een controle doen met een steekproef, of door iedereen te contacteren/bellen, afhankelijk van het aantal vestigingen.

De acties tijdens de opvolging van erkende vestigingen kunnen reactief en/of proactief zijn:

- **Reactief:** het partnerschap neemt acties op basis van bepaalde signalen en/of knipperlichten. Zo kunnen veelvuldige vroegtijdige beëindigingen van overeenkomsten, het vaak wisselen van mentoren binnen een onderneming, te veel lerenden per mentor, of nieuwe overeenkomsten bij een nieuw erkende vestiging een signaal zijn dat extra opvolging nodig is.
- **Proactief:** het partnerschap volgt de erkende ondernemingen op, zonder dat er zich specifieke knipperlichten voordoen.

Uit de bevraging blijkt dat 3 partnerschappen voornamelijk pro-actieve acties ondernemen. De andere partnerschappen hebben verschillende redenen om reactieve acties te ondernemen, namelijk:

- a. Actie(s) op basis van meldingen/signalen van stakeholders
- b. Actie(s) op basis van klachten

- c. Actie(s) op basis van (knipperlichten) werkplekduaal
- d. Actie(s) op basis van eigen controles/monitoring
- e. Actie(s) naar aanleiding van de coronacrisis
- f. Actie(s) bij te veel leerlingen per mentor
- g. Actie(s) in het kader van veiligheid en preventie op de werkplek
- h. Actie(s) bij vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst
- i. Actie(s) bij aanvang van overeenkomst
- j. Actie(s) op basis van evaluatiegesprekken

Figuur 19 geeft per reden het aantal partnerschappen aan dat acties onderneemt op basis van die reden. De meerderheid reageert op basis van meldingen of signalen van stakeholders. Het kan zijn dat een trajectbegeleider, de onderneming zelf of andere betrokkenen een aandachtspunt melden of een vraag hebben. Maar men kan de signalen ook opvangen via een bevraging, bijvoorbeeld.

Figuur 19: Redenen voor opvolgacties door partnerschappen

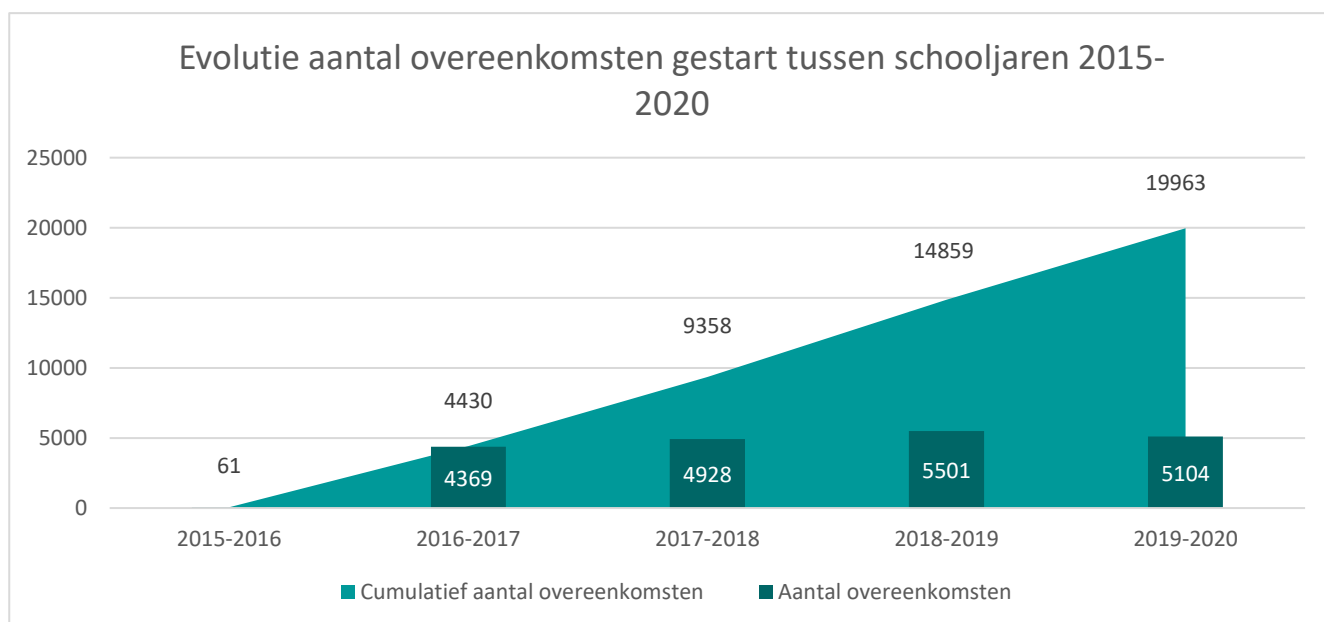
Verder reageert ongeveer de helft van de partnerschappen op basis van knipperlichten uit het digitale loket werkplekduaal.be, klachten of signalen uit eigen controles of monitoring. Ruim een derde van de partnerschappen onderneemt actie wanneer er te veel leerlingen worden gesignaleerd per mentor of naar aanleiding van de coronacrisis. Een minderheid onderneemt actie wanneer een overeenkomst start of op basis van evaluatiegesprekken.

4.5.2 Overeenkomsten

In dit deel bespreken we de analyse van de geregistreerde overeenkomsten. Sinds de invoering van het decreet OAO moeten ondernemingen hun overeenkomsten tot uitvoering van de alternerende opleiding registreren bij het Agentschap voor ondernemersvorming – SYNTRA Vlaanderen. Dit kan via het digitale loket werkplek-duaal.be. Aangezien er echter geen tijdslimiet staat op wanneer de overeenkomst moet worden geregistreerd, zijn de cijfers in dit rapport geen volledige representatie van alle bestaande overeenkomsten. Dit rapport bespreekt enkel de overeenkomsten die via het digitale loket geregistreerd werden per schooljaar. In dit rapport loopt een schooljaar van 1 september 2019 tot 31 augustus 2020.

In schooljaar 2019-2020 werden in het digitale loket werkplekduaal.be **5104 nieuwe overeenkomsten** geregistreerd die minstens 1 dag hebben gelopen. In het vorige schooljaar 2018-2019 werden 5501 nieuwe overeenkomsten gestart. Er vond dus een kleine daling plaats van het aantal nieuw gestarte overeenkomsten van 7%. Sinds 2016 werden 19963 overeenkomsten gestart.

Figuur 20: Evolutie van het (cumulatief) aantal gestarte overeenkomsten in 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 naar startdatum overeenkomst (1 september – 31 augustus). Meetmoment 2 september 2020.

Op dit moment bestaan er in Vlaanderen twee types van 'alternerend leren': Duaal Leren (DL) en Leren en Werken (LW), waarbij Leren en werken bestaat uit DBSO en Leertijd. Onder deze types bestaan er vier soorten overeenkomsten:

- **OAO**: Overeenkomst Alternerende Opleiding (onder DL en LW)
- **SAO**: Stageovereenkomst Alternerende Opleiding (enkel onder DL)
- **DA-SM**: Deeltijdse Arbeidsovereenkomst met Sociale Maribel (onder DL en LW)

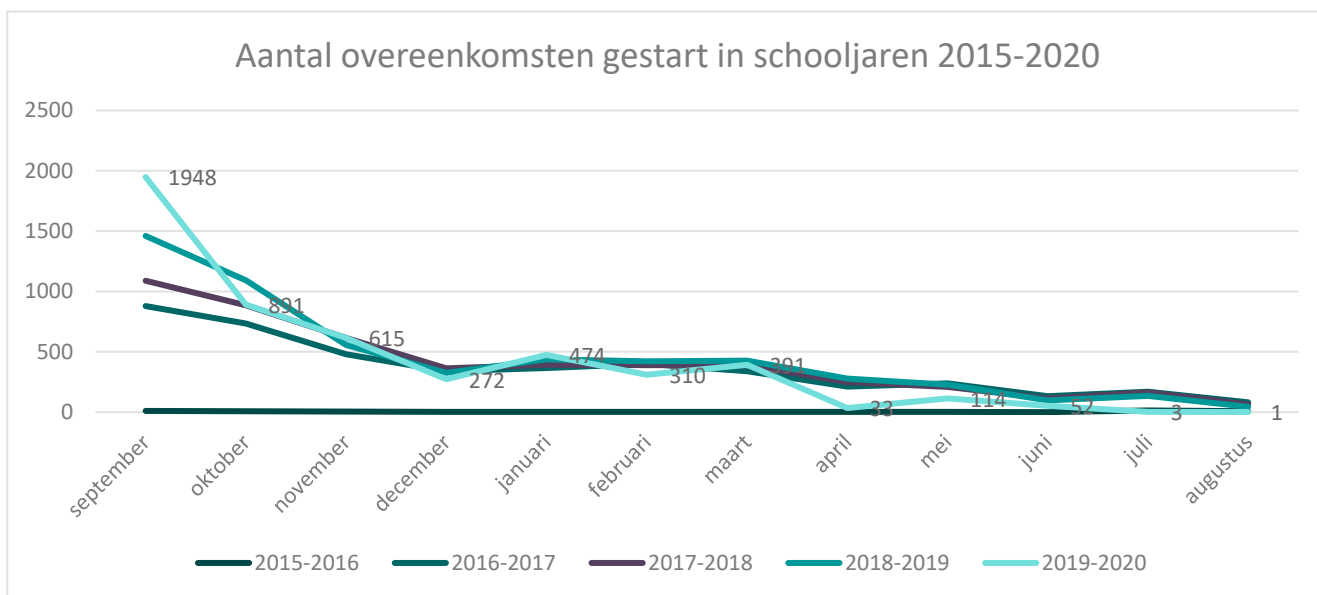
- **DA:** Deeltijdse Arbeidsovereenkomst (onder DL en LW)

Type overeenkomst	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	Eindtootaal
Overeenkomst Alternerende Opleiding (OAO)	6	4099	4534	5007	4730	18376
Deeltijdse Arbeidsovereenkomst Sociale Maribel (DA-SM)	26	136	197	152	147	658
Deeltijdse Arbeidsovereenkomst (DA)	29	92	145	152	97	515
Stageovereenkomst Alternerende Opleiding (SAO)	0	37	52	190	130	409

Tabel 6: Overzicht aantal gestarte overeenkomsten in schooljaren 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19, 2019-20 volgens type overeenkomst naar startdatum overeenkomst (1 september – 31 augustus). Meetmoment 2 september 2020.

Net zoals in voorgaande jaren was in het schooljaar 2019-2020 het overgrote **merendeel** (93%) van de gestarte overeenkomsten van het type **overeenkomst alternerende opleiding** (OAO). Het aandeel van de types overeenkomsten blijft ook grotendeels gelijkaardig aan schooljaar 2018-2019 met een lichte stijging van het aandeel OAO's (91% naar 93%), 3% SAO's, 3% DA-SM's en een lichte daling in het aandeel DA's van 3% naar 2% van de gestarte overeenkomsten. Deeltijdse arbeidsovereenkomsten (DA's) waren het minst voorkomende type van overeenkomst.

Net zoals vorig jaar werden de meeste overeenkomsten afgesloten binnen de sector Verkoop en Marketing onder het **Vlaams Partnerschap**, gevolgd door de partnerschappen **Bouw**, **Social Profit**, **Horeca** en **Haartooi, fitness en schoonheidszorgen**.

Figuur 21: Aantal gestarte overeenkomsten in schooljaren 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 naar maand van start. Meetmoment 2 september 2020.

In de start van schooljaar 2019-2020 werden meer overeenkomsten gestart dan in andere jaren. Het aantal nieuwe overeenkomsten volgde daarna grotendeels een gelijkaardige trend tot de coronalockdown in midmaart. **Hierbij heeft de coronacrisis duidelijk gezorgd voor het lager aantal gestarte overeenkomsten in alternerende opleidingen tussen maart en augustus 2020 tegenover vorige jaren, met een dieptepunt in april 2020.**

Bepaalde sectoren en opleidingen hadden hun overeenkomsten geschorst voor een bepaalde periode tijdens maart-juni volgens de richtlijnen in het MB of als maatregel van de sectorale partnerschappen zelf. In het MB van 23 maart 2020⁴ werd een lijst opgesteld van essentiële opleidingen gedefinieerd door het departement van onderwijs. De overeenkomsten in opleidingen verbonden aan essentiële beroepen konden in principe blijven verderlopen. Verschillende sectorale partnerschappen namen echter het besluit om alle overeenkomsten te schorsen onder hun sector voor een bepaalde periode (zie de periodes in oranje in tabel 7).

Tijdens de lockdown tot week 18 (27/04-3/05) konden nog 17% van lopende overeenkomsten in duale opleidingen worden voortgezet. In L&W opleidingen was dit 29%. In totaal konden tot eind week 18 1211 overeenkomsten of 26% van alle lopende overeenkomsten verderlopen. Vanaf week 19 (4-10 mei) konden in principe alle overeenkomsten hervat worden, exclusief diegenen in de sectoren Horeca en Haartooi – fitness - schoonheidszorgen. Dit betekent dat in week 20 80% van de lopende overeenkomsten konden hervat worden onder voorwaarden. Na de heropstart van diensten in de sector Haartooi – fitness – schoonheidszorgen in week 21 konden bijna 90% van de overeenkomsten terug worden hervat. Vanaf week 25 konden ook overeenkomsten binnen de Horeca worden opgestart. Sinds deze week 25 (15-21 juni) konden dus 100% van de overeenkomsten terug worden hervat. Dit bleef een theoretische inschatting aangezien bedrijven ook zelf kunnen beslissen de overeenkomst te schorsen, los van het advies van de sector.

Schorsing overeenkomsten naar sector en week	Maart			April				Mei				Juni		
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Sectoraal Partnerschap														
Autosector en aanverwante sectoren														
Bouw														
Chemie, kunststoffen en life sciences														
Elektriciens: installatie en distributie														
Groene sectoren														
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen														
Horeca														
Houtsectoren														
Kleding en Confectie														
Lokale besturen														
Social profit														
Technologische industrie														
Textiel														

⁴ <https://centredecrise.be/sites/default/files/content/mb - 23-maart 0.pdf>

Textielverzorging																			
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens																			
Voedingsindustrie																			
Vlaams Partnerschap																			
Beenhouders, spekslagers en traiteurs																			
Binnenvaart																			
Grafische sector																			
Karton en papier																			
Lokale besturen																			
Openbare besturen																			
Overige																			
Verhuis																			
Verkoop en Marketing																			
Vermakelijkheden																			

Tabel 7: Periodes waarin beslist werd de overeenkomsten te schorsen tijdens de coronacrisis volgens partnerschap en sector. In de oranje periodes werden overeenkomsten geschorst in deze sectoren. In de blauwe periodes konden de overeenkomsten in principe verderlopen.

Er werden **sinds 2016** een totaal van **9100 overeenkomsten vroegtijdig beëindigd**, waarvan 1 in 2015-2016, 1777 in 2016-2017, 2665 in 2017-2018, 2707 in 2018-2019 en 1950 in 2019-2020. Dat is een groot aantal van het totaal aantal afgelopen overeenkomsten, namelijk 36% in schooljaar 2019-2020. We zoomen daarom even in op de redenen tot beëindiging.

In totaal verliep in 676 of 35% van de vroegtijdige beëindigingen de **samenwerking** tussen de onderneming en leerling niet zoals het hoort. In 524 van de gevallen was er sprake van een mismatch tussen onderneming en leerling. Bij 119 beëindigingen pleegde de leerling inbreuken op de uitvoering van de overeenkomst. Bij 26 werd de leerling uitgesloten omwille van een tuchtregel en in 7 gevallen was het de onderneming zelf die inbreuken pleegde.

In 382 of 20% van de gevallen was de **leerling gestopt met studeren**. Voor 198 van de beëindigingen was de leerling volledig gestopt met studeren. Voor 65 leerlingen was dit omdat de onderneming een reguliere arbeidsovereenkomst afsloot. Het moet ook gezegd worden dat bij 119 of 6% van de vroegtijdige beëindigingen de overeenkomst beëindigd werd omwille van het afstuderen van de leerling.

In 356 (18%) was er sprake van **overmacht**, omwille van verhuis, gezondheidsredenen, langdurige schorsing, overname of faillissement.

Bij 237 (12%) van de beëindigingen schakelde de leerling over naar een **andere opleiding**. Hiervan schakelden 99 leerlingen over naar een opleiding L&W, 84 naar een voltijdse opleiding en 54 naar een opleiding dual leren.

Daarnaast werd er in 177 (9%) van de gevallen de overeenkomst beëindigd omwille van rotatie. Daarnaast kon het gebeuren dat de samenwerking tussen school en onderneming niet vlot verliep (3%), dat de onderneming of mentor niet meer beschikbaar was (2%) of dat de opleiding zelf niet meer werd aangeboden.

Aantal vroegtijdig beëindigde overeenkomsten naar reden van beëindiging	2018-2019	%	2019-2020	%
Leerling schakelt over naar andere opleiding	333	12%	237	12%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en wil overschakelen naar een andere opleiding binnen leren en werken	138	5%	99	5%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en wil overschakelen naar een andere opleiding binnen voltijds	119	4%	84	4%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en wil overschakelen naar een andere opleiding binnen duaal	76	3%	54	3%
Leerling stopt met studeren	569	21%	382	20%
De leerling heeft de opleiding met vrucht beëindigd	201	7%	119	6%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet en is volledig gestopt met studeren	276	10%	198	10%
De leerling heeft de opleiding vroegtijdig stopgezet omdat de onderneming de leerling een reguliere arbeidsovereenkomst heeft aangeboden	64	2%	53	3%
De onderneming sluit met de leerling een reguliere arbeidsovereenkomst af	28	1%	12	1%
De samenwerking tussen de onderneming en de leerling verloopt niet zoals het hoort	921	34%	676	35%
Er is een mismatch tussen leerling en onderneming	686	25%	524	27%
De leerling pleegt (zware) inbreuken bij de uitvoering van de overeenkomst	190	7%	119	6%
De leerling wordt definitief uitgesloten als tuchtmaatregel	34	1%	26	1%
De onderneming pleegt (zware) inbreuken bij de uitvoering van de overeenkomst	11	0%	7	0,4%
De samenwerking tussen de onderneming en de opleidingsverstrekker verloopt niet zoals het hoort	89	3%	64	3%
De samenwerking tussen onderneming en opleidingsverstrekker verloopt niet goed	89	3%	64	3%
Leerling verandert van onderneming (bijvoorbeeld omwille van rotatie)	241	9%	177	9%
De leerling verandert van onderneming	241	9%	177	9%
Overmacht	478	18%	356	18%
Er zijn omstandigheden (overmacht, verhuis, gezondheid, thuis-situatie, schorsing van de overeenkomst van meer dan 60 dagen, ...) bij de leerling die de uitvoering van de overeenkomst ernstig belemmeren of onmogelijk maken	280	10%	163	8%

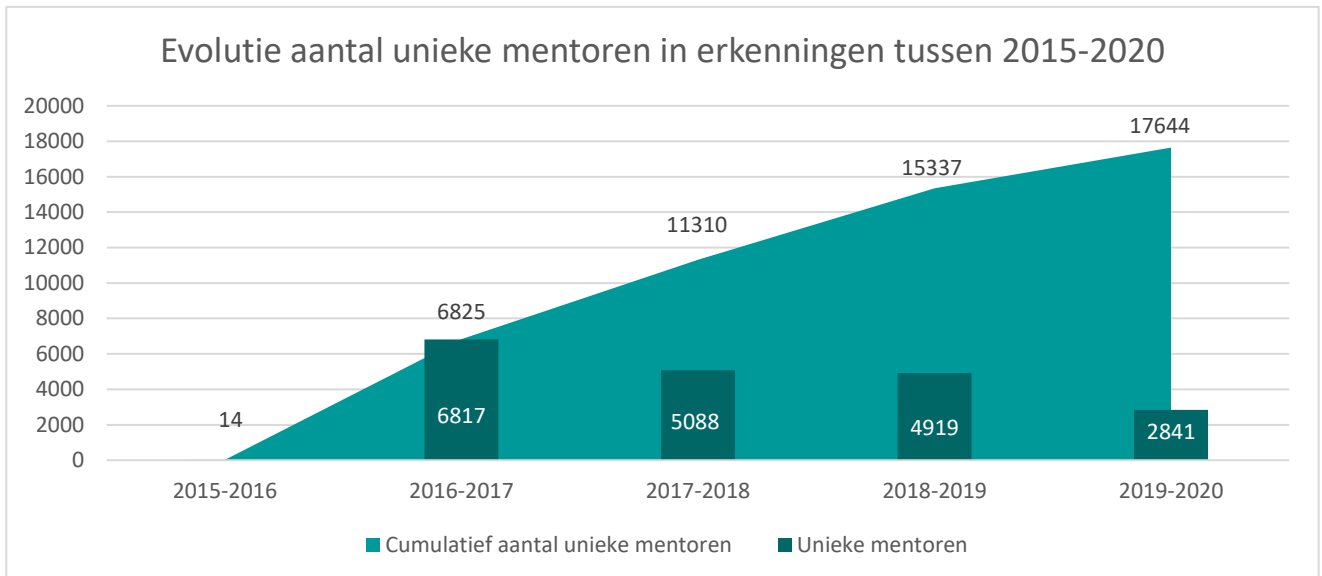
Er zijn omstandigheden (overmacht, verhuis, wijziging van activiteiten, ...) die het verloop van de opleiding op de werkplek ernstig belemmeren	103	4%	115	6%
De onderneming is overgenomen, stopgezet of failliet	86	3%	68	3%
De onderneming kan de fysieke en geestelijke gezondheid van de leerling niet garanderen	9	0%	10	1%
Onderneming of mentor niet meer beschikbaar	42	2%	34	2%
Er is geen mentor meer	11	0%	4	0%
De onderneming is niet (meer) erkend	31	1%	30	2%
De opleiding wordt niet meer aangeboden	34	1%	24	1%
De opleiding zelf wordt niet meer aangeboden	34	1%	24	1%

Tabel 8: Overzicht redenen voor vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst in schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 naar datum effectief einde van de overeenkomst (1 september – 31 augustus). Meetmoment 2 september 2020.

4.5.3 Mentoren

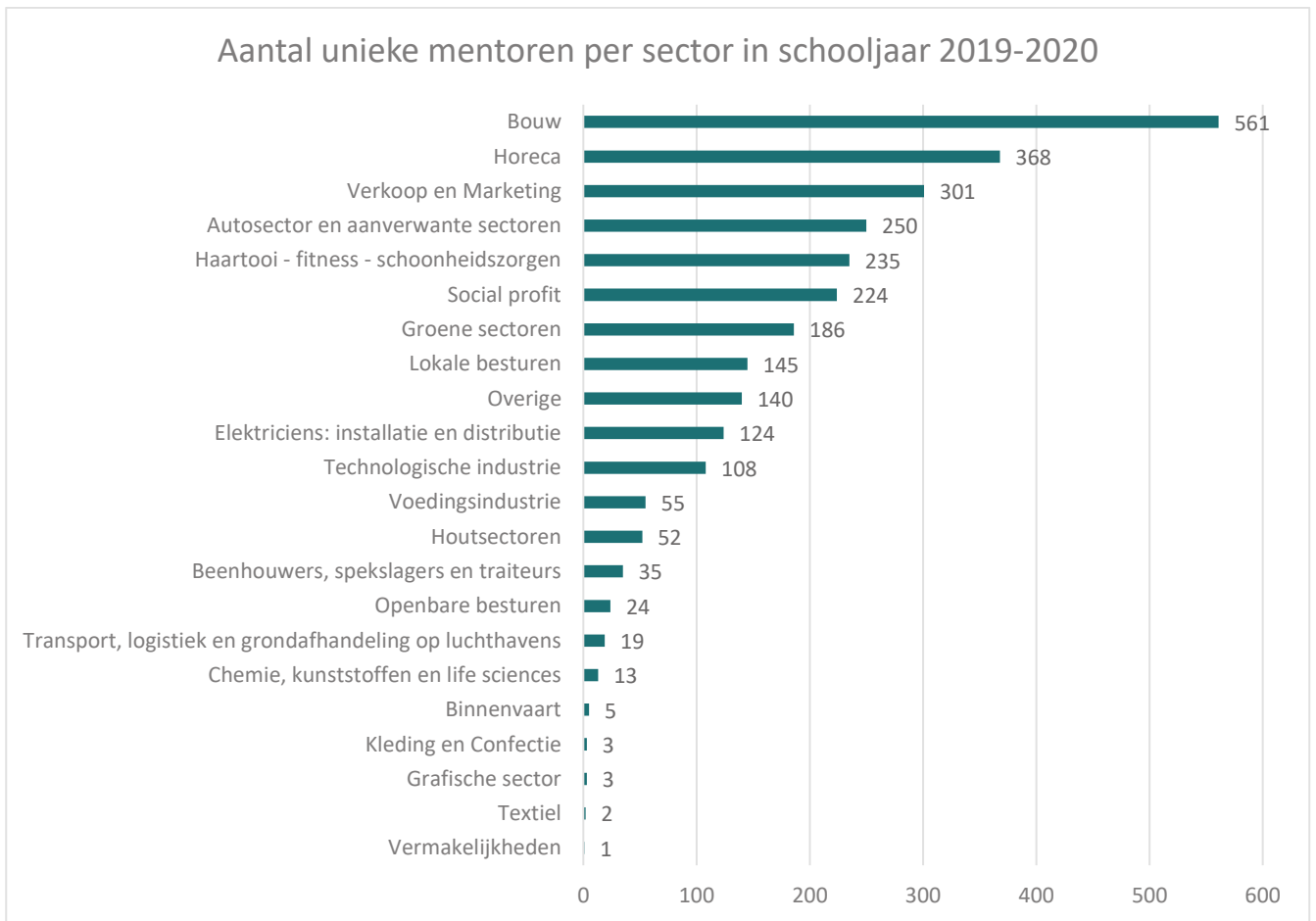
Deze sectie gaat dieper in op de begeleiding van mentoren, want voor een kwalitatieve alternerende opleiding is een goede mentor onmisbaar. Eerst wordt er een overzicht gegeven van het totaal aantal mentoren bij ondernemingen met een goedgekeurde erkenning om op deze manier inzicht te krijgen in het totale bestand van mentoren. Daaropvolgend wordt er dieper ingegaan op de begeleiding van deze mentoren via sectorspecifieke opleidingen of andere vormen van begeleiding. De begeleiding van mentoren en opvolging van erkende ondernemingen gebeurt door het bevoegde sectorale partnerschap of door personeelsleden van SYNTRA Vlaanderen in delegatie van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Sinds september 2019 worden mentoropleidingen geregistreerd in de applicatie werkplekduaal.

1) Aantal mentoren

Figuur 22: Evolutie (cumulatief) aantal unieke mentoren vermeld in goedgekeurde erkenningen in schooljaren 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 naar datum beslissing erkenning (1 september – 31 augustus). Meetmoment 2 september 2020.

Sinds 2016 hebben 17644 unieke personen in goedgekeurde erkenningen zich opgegeven als mentor voor het begeleiden van leerlingen in alternerende opleidingen. **In het schooljaar 2019-2020 werden 2841 unieke mentoren vermeld in een of meerdere goedgekeurde erkenningen.** Zij voldoen aan alle criteria, werden beoordeeld door de partnerschappen en mogen leerlingen begeleiden in een bepaalde alternerende opleiding.

Figuur 23: Aantal unieke mentoren vermeld in goedgekeurde erkenningen volgens sector in schooljaar 2019-2020 naar datum beslissing erkenning (1 september 2019 – 31 augustus 2020). Meetmoment 2 september 2020.

In schooljaar 2019-2020 was aantal unieke mentoren vermeld in nieuwe goedgekeurde erkenningen het grootst in de sectoren Bouw, Horeca en Verkoop en Marketing.

2) Mentoropleidingen

Dit onderdeel bespreekt het aantal gevolgde mentoropleidingen in de periodes juli 2019 tot augustus 2019 en 1 september 2019 tot 31 augustus 2020. Een significant verschil tussen deze rapporteringsperiodes is de verplichting van deze mentoropleiding.

De **mentoropleiding** werd al in de conceptnota bis (2015) als waardevol werd beschouwd:

Essentieel in een kwaliteitsbenadering is de rol van een begeleider op de werkplek. Hij/zij begeleidt de leerling, geeft duidelijke uitleg, voorbeelden, instructies en evalueert de leerling op de werkvloer. Daarvoor zou een aanvullende opleiding noodzakelijk kunnen zijn.

Maar het duurde tot september 2019 eer deze voorwaarde decretaal verplicht werd. In het Decreet OAO (2016) werd er wel al ruimte geboden voor verplichting van de mentoropleiding, maar wegens nog onvoldoende draagvlak en beperkte haalbaarheid (schrik om onvoldoende werkplekken te vinden, sectoren niet klaar om mentoropleidingen op grote schaal te organiseren, onvoldoende ander aanbod aan mentoropleidingen), bleef het bij een aanbeveling.

Tussen 2016 en 2019 verplichtten wel steeds meer sectorale partnerschappen de mentoropleiding binnen hun sector, en volgde andere sectorale partnerschappen het voorbeeld door de mentoropleiding aan te bevelen en opleidingen te organiseren. Door deze bewegingen groeide het draagvlak en het aanbod aan mentoropleidingen, waardoor uiteindelijk **een algemene verplichting van de mentoropleiding in het Decreet OAO in 2019** werd toegevoegd. Het afgelopen rapporteringsjaar waren de mentoropleidingen dus verplicht voor alle partnerschappen. De mentoropleiding moet minstens een opleiding in het coachen, motiveren, bijsturen en evalueren van leerlingen omvatten. Het sectorale partnerschap of, bij afwezigheid van een sectoraal partnerschap, het Vlaams Partnerschap Duaal Leren bepaalt welke opleidingen in aanmerking komen als mentoropleiding.

De partnerschappen hebben een belangrijke begeleidingsrol om de mentoren naar een voor hen gepaste opleiding toe te leiden. Om mentoren goed op te leiden bieden *alle* sectorale partnerschappen ondertussen een sectorspecifieke mentoropleiding aan. De partnerschappen kunnen kiezen om een mentoropleiding binnen hun partnerschap te verplichten, of om de mentoren de opleiding elders te laten volgen.

Het Vlaams partnerschap en de sectorale partnerschappen beslissen over de termijn waarbinnen de mentoropleiding en eventuele bijkomende initiatieven moeten worden gevolgd, en over mogelijke vrijstellingen van de mentoropleiding. Een mentor kan een vrijstelling krijgen voor een aantal redenen, bijvoorbeeld omdat die reeds een pedagogisch diploma, ervaringsbewijs of dat de mentor de opleiding reeds in het verleden gevolgd heeft, of dat de mentor elders een (bijvoorbeeld niet-sectorspecifieke) mentoropleiding volgt. De partnerschappen bieden daarbij ook de bijhorende opvolging door na te gaan wie er vrijstelling krijgt en eventueel gesanctioneerd moet worden voor het niet volgen van de sinds 2019 verplichte opleiding.

In de zomer van 2019 was de mentoropleiding nog niet verplicht voor 7 van de 17 partnerschappen. In deze korte periode werden ook slechts enkele mentoropleidingen gevolgd. In totaal volgden 16 mentoren een opleiding in de SP Auto, SP Textiel en SP Voedingsindustrie, waarvan 5 specifiek voor duaal leren. Daarnaast kregen 12 mentoren een vrijstelling in de SP Autosector, SP Horeca, SP Houtsector, SP Kleding en Confectie en SP Voedingsindustrie. Er werden 3 sancties geregistreerd bij SP Horeca voor het niet volgen van een mentoropleiding.

Sinds september 2019 worden mentoropleidingen geregistreerd in de applicatie werkplekduaal. Hierbij wordt niet specifiek gekeken naar de datum waarop de mentoropleiding gevolgd werd, maar of de mentor in kwestie reeds een ervaringsbewijs of bewijs van opleiding heeft kunnen voorleggen voor of tijdens de opvolgperiode. In de data werd hier gekeken naar alle mentoren die werden “ingediend” tussen 1 september 2019 en 31 augustus 2020. In dit jaar waren dit 3366 unieke mentoren. 54 van deze mentoren volgden de opleiding niet. Bij 243 mentoren werd de opvolging stopgezet. In totaal hadden dus 3069 van deze mentoren (91%) de statussen “gevolgd”, “vrijgesteld” of “op te volgen.”

'Het sectorale partnerschap of, bij afwezigheid van een sectoraal partnerschap, het Vlaams Partnerschap Duaal Leren bepaalt de termijn waarbinnen de mentoropleiding en de eventuele bijkomende initiatieven vermeld in het eerste lid, moeten worden gevolgd, en beslist over eventuele vrijstellingen. De termijn voor het volgen van de mentoropleiding mag echter niet meer bedragen dan een jaar vanaf de erkenning.' (BVR) Door corona is die termijn verlengd met 6 maanden voor ondernemingen die een erkenning kregen in de periode van 1 september 2019 tot en met 31 maart 2020⁵.

Dit betekent dat de meerderheid of 1916 van de mentoren nog de status "op te volgen" hebben aangezien in september 2020 deze opvolgperiode nog niet was afgelopen voor hen. 156 van deze mentoren waren wel al ingeschreven voor een mentoropleiding. Daarnaast hebben 1058 van de mentoren wel een opleiding gevolgd, 66% bij de sector en 34% elders. 95 mentoren kregen een vrijstelling omwille van een pedagogisch diploma, ervaringsbewijs, interne bedrijfsopleiding, ervaring (zonder ervaringsbewijs) of andere. Een volledig overzicht per partnerschap kan gevonden worden in tabel 9.

In diezelfde periode werden 125 mentoren gesanctioneerd, voornamelijk omwille van onvoldoende beschikbaarheid in 83 gevallen en bij 42 mentoren omwille van het niet volgen van een mentoropleiding.

⁵ <https://www.syntravlaanderen.be/mentoropleiding>

Aantal unieke mentoren naar status mentoropleiding en behandelend partnerschap van de mentoropleiding	Gevolgd		Op te volgen		Vrijgesteld					Eindtotaal
	Bij sector gevolgd	Elders gevolgd	Geen info over inschrijving mentoropleiding	Ingeschreven voor mentoropleiding	Ervaring zonder ervaringsbewijs	Ervaringsbewijs	Interne bedrijfsopleiding	Pedagogische diploma	Andere	
Autosector en aanverwante sectoren	77	5	127	42				2		253
Bouw	138	171	245	5				10	1	570
Chemie, kunststoffen en life sciences	2	1	4		19					26
Elektriciens: installatie en distributie	37	9	72	7				1	1	127
Groene sectoren	44	10	111					4	2	171
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	37	33	162	12				9		253
Horeca	212	8	134	23		1	1	9		388
Houtsectoren	42	3	8	5						58
Kleding en Confectie	1		3							4
Lokale besturen	39	30	95	26						190
Social profit	30	61	176	23	8		1	6	1	306
Technologische industrie	14	4	75	5				4	1	103
Textiel	2									2
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	7	1	9	1						18
Voedingsindustrie	11		51							62
Vlaams Partnerschap	5	24	488	7	2	1	1	7	3	538
Eindtotaal	698	360	1760	156	29	2	3	52	9	3069

Tabel 9: Aantal unieke mentoren die werden “ingediend” tussen 1 september 2019 en 31 augustus 2020 naar behandelend partnerschap van de mentoropleiding en status van mentoropleiding. Meetmoment 6 oktober 2020.

3) Acties ondernomen voor het begeleiden van mentoren

Buiten het aanbieden en opvolgen van een mentoropleiding, het geven van vrijstellingen en het sanctioneren bij het niet volgen van de opleiding, hebben alle partnerschappen één of meerdere acties ondernomen in het kader van het begeleiden van mentoren. Opgesomd zijn het de volgende acties:

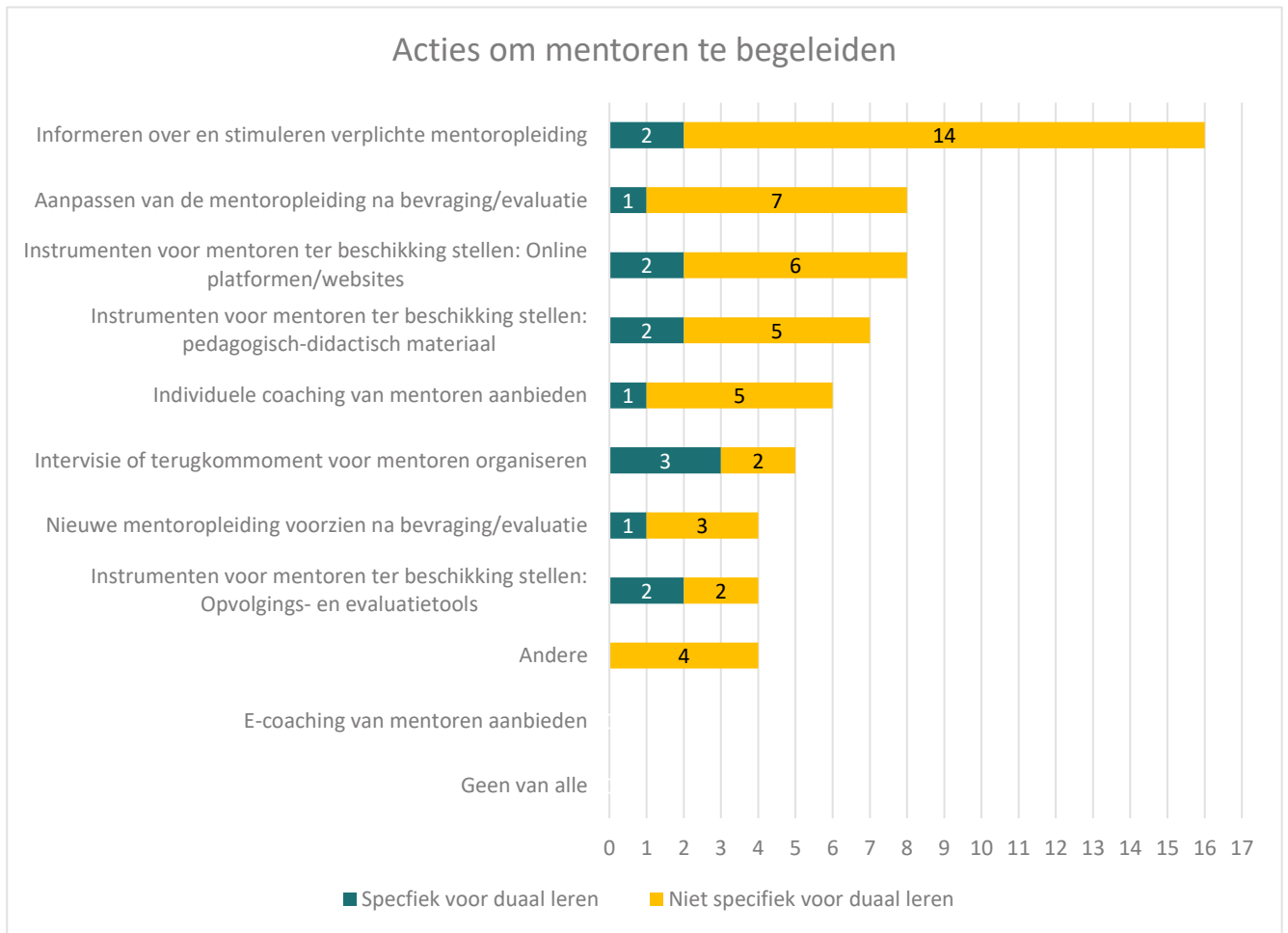
- a. Informeren over en stimuleren verplichte mentoropleiding
- b. Intervisie of terugkoment voor mentoren organiseren
- c. Individuele coaching van mentoren aanbieden
- d. E-coaching van mentoren aanbieden
- e. Instrumenten voor mentoren ter beschikking stellen: pedagogisch-didactisch materiaal
- f. Instrumenten voor mentoren ter beschikking stellen: Opvolgings- en evaluatietools
- g. Instrumenten voor mentoren ter beschikking stellen: Online platformen/websites
- h. Aanpassen van de mentoropleiding na bevraging/evaluatie
- i. Nieuwe mentoropleiding voorzien na bevraging/evaluatie

Figuur 24 geeft weer welke acties door hoeveel partnerschappen werden uitgevoerd, en of de acties bij bepaalde partnerschappen enkel in het kader van duaal leren werden gedaan of voor alle alternerende opleidingen in het algemeen. Wat meteen opvalt is dat **het informeren over en stimuleren van de verplichte mentoropleiding** een actie is dat door bijna alle partnerschappen werd gedaan. Het informeren over de voordelen van de mentorkorting valt daar zeker ook onder. De andere begeleidingsacties worden telkens door minder dan de helft van de partnerschappen gerapporteerd.

8 van de 17 partnerschappen hebben moeite gedaan om **de mentoropleiding up-to-date** te houden of aan te passen, terwijl 4 partnerschappen nieuwe opleidingen hebben voorzien na een bevraging of evaluatie. Zo voorziet, bijvoorbeeld, de SP groene sectoren sinds dit jaar voor het eerst een mentoropleiding, en heeft de SP Elektriciens de mentoropleiding uitgebreid en de focus verlegd op meer praktijkoefeningen. Door de werkplekbegeleiders van SYNTRA Vlaanderen die in opdracht van het Vlaamse Partnerschap werken, werden voor een aantal

grote ondernemingen bedrijfsinterne opleidingen geëvalueerd om in aanmerking te komen als mentoropleiding. En door de SP social profit werd een mentorprofiel uitgewerkt en ter beschikking gesteld.

Een aantal partnerschappen biedt **instrumenten voor mentoren** aan. Dat kan gaan van een one-pager of brochure, naar een stappenplan of digitale vragenlijst met tips en informatie, tot tools om opleidingsplannen samen te stellen en te evalueren. Ook filmpjes, databanken en leerfiches worden aangeboden. Instrumenten voor men-

Figuur 24: Acties om mentoren te begeleiden door de partnerschappen opgedeeld in acties die wel of niet specifiek voor duaal leren zijn

toren namen het afgelopen jaar bij de partnerschappen vooral de vorm aan van online platformen of websites (8/17), gevolgd door pedagogisch-didactisch materiaal (7/17), en in mindere mate opvolgings- en evaluatietools (4/17).

Bij 6 partnerschappen heeft men **individuele coaching** voorzien voor de mentoren met behulp van een adviseur of coach, na een tussentijdse evaluatie, of tijdens een bezoek of opleiding. Deze coaching nam bij geen enkel partnerschap de vorm aan van e-coaching.

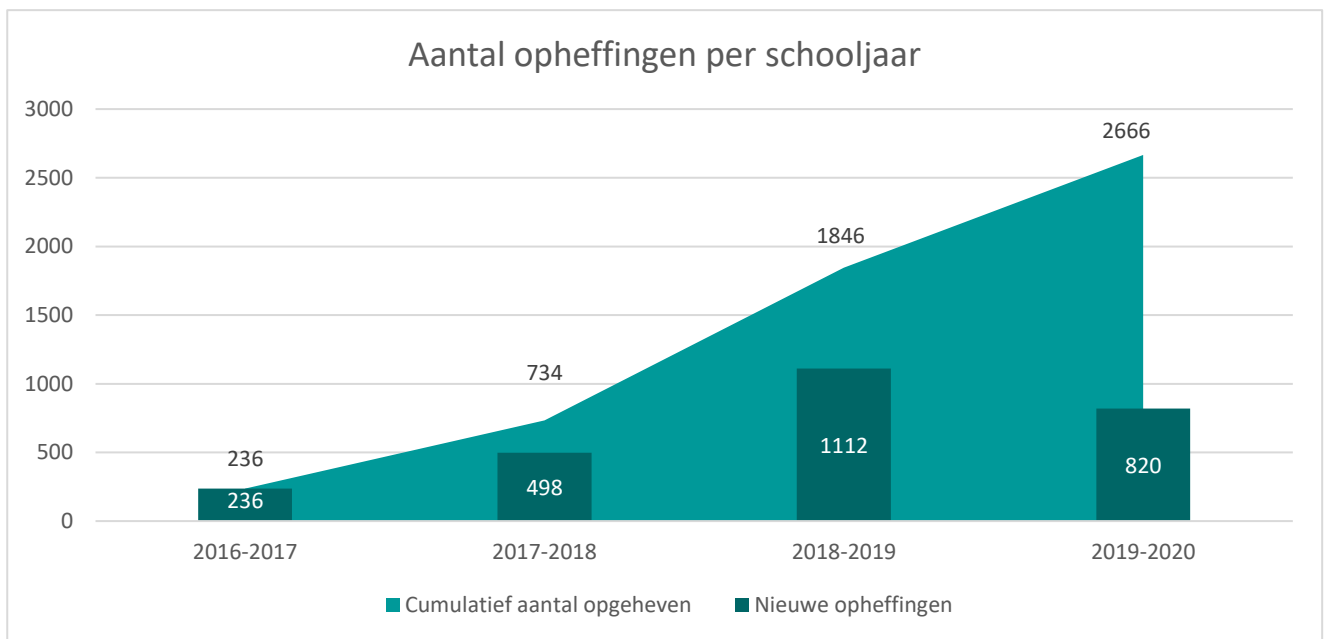

Intervisies en terugkomenten voor mentoren werden ook gebruikt door een aantal partnerschappen (5/17) om de mentoren te ondersteunen. Men kan op deze manier nieuwe informatie doorgeven, en bepalen of er extra ondersteuning nodig is.

Over het algemeen zijn de begeleidingsacties voor de mentoren niet specifiek voor duaal leren bij de meeste partnerschappen. Twee uitzonderingen daarop zijn de opvolgings- en evaluatietools ter beschikking stellen en de intervisies.

4.5.4 Opheffingen en uitsluitingen

Indien de begeleiding geen resultaat oplevert (of indien om dringende redenen begeleiding niet mogelijk is) kan het partnerschap beslissen om een erkenning op te heffen en en/of de vestiging of onderneming uit te sluiten. Sinds 2016 werden 2666 erkenningen opgeheven. Het grootste aantal opheffingen gebeurde in het schooljaar 2018-2019. Opheffingen gebeurde voornamelijk van goedgekeurde erkenningen uit 2016-2017. Er werden tot hertoe geen vestigingen of ondernemingen uitgesloten.

Figuur 25: Aantal opheffingen op 1 september 2017, 2018, 2019 en 2020. Meetmoment 2 september 2020.

4.6 OPVOLGEN VAN KLACHTEN

Een klacht over de uitvoering van de overeenkomst op de werkplek, kan door elke belanghebbende ingediend worden bij SYNTRA Vlaanderen of bij een sectoraal partnerschap.

Bij 11 van de 16 sectorale partnerschappen worden klachten door het sectoraal partnerschap zelf behandeld. In de andere gevallen worden de klachten door het Vlaams Partnerschap behandeld. De partnerschappen volgen

daarvoor eigen uitgewerkte klachtenprocedures (zie jaarrapport 2017-2018). Dit jaar werd er in totaal slechts 1 klacht behandeld, namelijk het SP Elektriciens: installatie en distributie.

Behandelde klachten	Aantal jul19-aug19	Aantal sep19-aug20
Sectoraal Partnerschap		
Autosector en aanverwante sectoren	0	0
Bouw	Onze SP behandelt geen klachten	Onze SP behandelt geen klachten
Chemie, kunststoffen en life sciences	0	0
Elektriciens: installatie en distributie	0	1
Groene sectoren	0	0
Haartooi - fitness - schoonheidszorgen	Onze SP behandelt geen klachten	Onze SP behandelt geen klachten
Horeca	0	0
Houtsectoren	Onze SP behandelt geen klachten	Onze SP behandelt geen klachten
Kleding en Confectie	0	0
Lokale besturen	Onze SP behandelt geen klachten	Onze SP behandelt geen klachten
Social profit	Onze SP behandelt geen klachten	Onze SP behandelt geen klachten
Technologische industrie	0	0
Textiel	0	0
Textielverzorging	0	0
Transport, logistiek en grondafhandeling op luchthavens	0	0
Voedingsindustrie	0	0
Vlaams Partnerschap	0	0

Tabel 10: Overzicht van aantal en behandeling klachten naar partnerschap in periodes 1 juli – 31 augustus 2019 en september 2019 – 31 augustus 2020

4.7 BIJKOMENDE ACTIES

Zoals in de voorgaande secties is aangetoond, ondernemen de partnerschappen verschillende acties op vlak van mobilisering, erkenning en begeleiding van de werkplekken, maar daarnaast zetten de partnerschappen ook in op bijkomende acties. We maken voor dit rapporteringsjaar een opsplitsing tussen gebruikelijke bijkomende acties en acties omwille van corona.

4.7.1 Gebruikelijke bijkomende acties

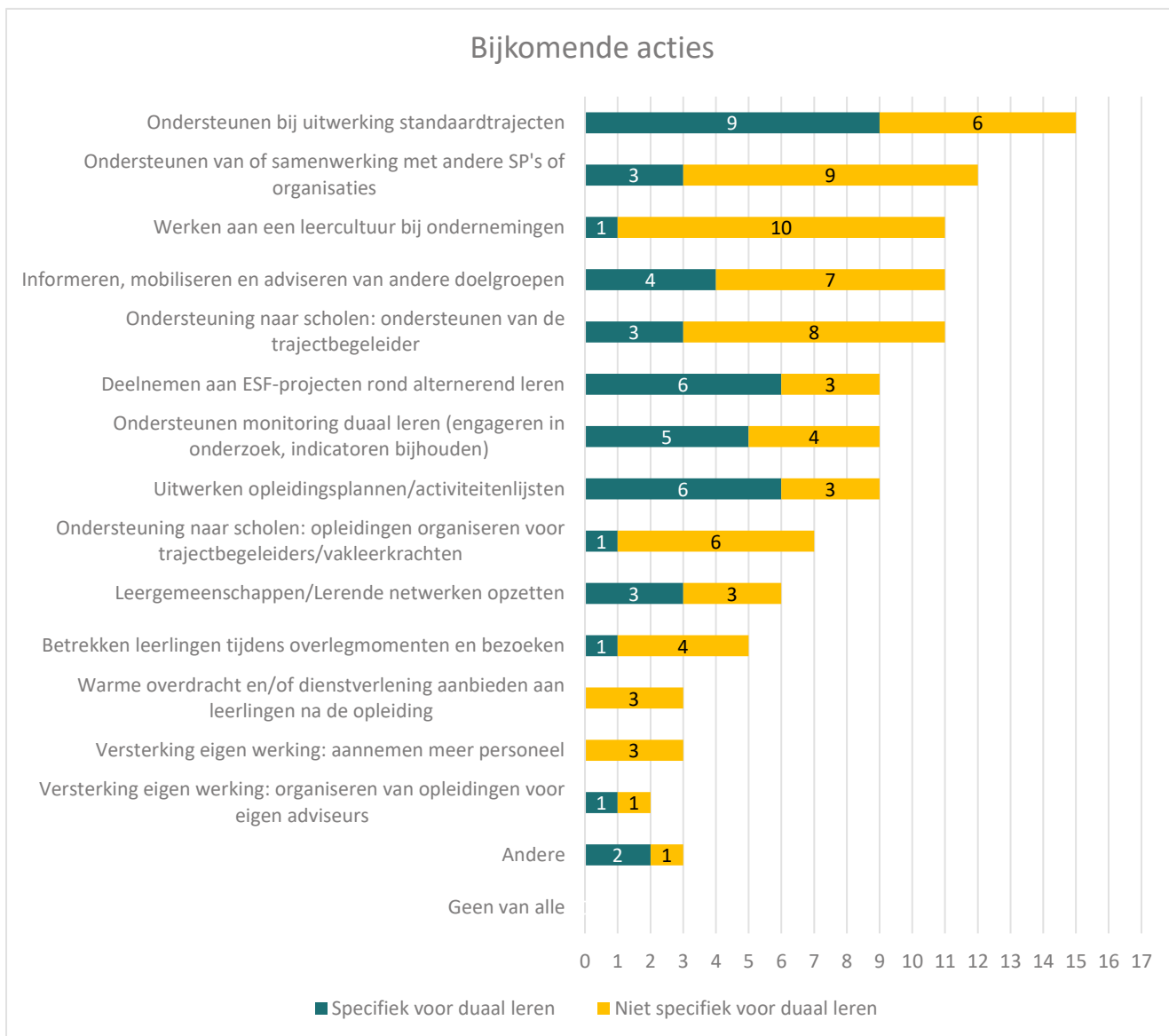
De partnerschappen ondernemen doorgaans een aantal bijkomende acties. Deze kunnen voor dit rapporteringsjaar ondergebracht worden in de volgende categorieën:

- a. Versterking eigen werking:
 - aannemen meer personeel
 - organiseren van opleidingen voor eigen adviseurs
- b. Ondersteuning naar scholen:
 - ondersteunen van de trajectbegeleider
 - opleidingen organiseren voor trajectbegeleiders/vakleerkrachten
- c. Leergemeenschappen/Lerende netwerken
 - Opzetten/organiseren
 - Deelnemen
- d. Werken aan een leercultuur bij ondernemingen
- e. Deelnemen aan ESF-projecten rond alternerend leren
- f. Betrekken leerlingen tijdens overlegmomenten en bezoeken
- g. Warme overdracht en/of dienstverlening aanbieden aan leerlingen om na de opleiding over te gaan naar de arbeidsmarkt
- h. Uitwerken opleidingsplannen/activiteitenlijsten
- i. Ondersteunen bij uitwerking standaardtrajecten
- j. Informeren, mobiliseren en adviseren van andere doelgroepen (niet ondernemingen, maar scholen, leerlingen,...)
- k. Ondersteunen monitoring duaal/alternerend leren (engageren in onderzoek, indicatoren bijhouden)
- l. Ondersteunen van of samenwerking met andere SP's of organisaties

Figuur 26: Bijkomende acties door de partnerschappen opgedeeld in acties die wel of niet specifiek voor duaal leren⁶ geeft aan hoeveel partnerschappen aan elk van deze bijkomende acties hebben gewerkt. Vergeleken met andere acties, zoals acties rond erkenningsaanvragen, mentoren of opvolging, wordt het duidelijk dat de bijkomende acties voor meer partnerschappen specifiek voor duaal leren worden gedaan. Dat is zeker het geval voor een groot aantal partnerschappen bij het ondersteunen bij de **uitwerking van standaardtrajecten**. Dat is tevens de meest voorkomende bijkomende actie (15/17). Voor de duale trajecten worden standaardtrajecten uitgewerkt, gebaseerd op 1 of meerdere (onderdelen van) beroepskwalificaties, waardoor de standaardtrajecten een goede afstemming met de arbeidsmarkt krijgen. De sectoren die de beroepskwalificatie(s) indienden, werken mee aan de uitwerking van de standaardtrajecten.

In tweede instantie is de meerderheid van de partnerschappen bezig geweest met het **ondersteunen van of samenwerken met andere sectorale partnerschappen of organisaties**. In sommige gevallen biedt men ondersteuning aan andere partnerschappen voor bepaalde acties, en werkt men samen met andere sectoren of organisaties om tot goede resultaten te komen.

⁶ De actie 'Deelnemen aan leergemeenschappen/lerende netwerken' werd via de categorie 'andere' meegegeven.

Figuur 26: Bijkomende acties door de partnerschappen opgedeeld in acties die wel of niet specifiek voor duaal leren zijn

Ten derde, werken ook 11 van de 17 partnerschappen aan **een leercultuur** bij de ondernemingen. Dat is voor de meeste partnerschappen niet specifiek voor duaal leren, maar het is wel een belangrijke factor om ondernemingen kwalitatieve leerwerkplekken te laten aanbieden.

Evenveel partnerschappen zetten zich in om andere doelgroepen dan de ondernemingen te informeren, adviseren en mobiliseren. Men breidt het **doelpubliek van de acties uit naar trajectbegeleiders, opleidingsverstrekkers en ook lerenden**. Men doet dat bijvoorbeeld door een helpdesk te organiseren voor niet enkel de erkende

vestigingen. Verder gebruikt men ook informatie-platformen, brochures, beurzen, infosessies, websites, video's en social media om verschillende doelgroepen te bereiken en aan te trekken. Voor ruim een derde van de 11 partnerschappen is dat specifiek voor duaal leren alleen.

Wat betreft de **ondersteuning naar scholen** toe, ondersteunen 11 partnerschappen actief de trajectbegeleider, terwijl 7 partnerschappen daarbij opleidingen organiseren voor trajectbegeleiders en/of vakleerkrachten. Deze acties zijn voor de meeste partnerschappen niet specifiek voor duaal leren alleen.

Daarnaast zijn er 3 acties die ongeveer de helft van de partnerschappen uitvoeren, en waarvan de meerderheid het ook doet specifiek voor duaal leren, namelijk deelnemen aan **ESF-projecten** rond alternerend leren, uitwerken van **opleidingsplannen en/of activiteitenlijsten**, en ondersteuning bieden aan het **monitoren** van duaal/alternerend leren. Voor dat laatste engageert men zich in (academisch) onderzoek in het kader van alternerend leren. Men monitort daarbij ook de kwaliteit via bepaalde indicatoren, zoals de slaagkansen en tewerkstelling van de lerenden. Voor het afgelopen jaar komen bij de ESF-projecten ook ondersteuning en contacten met het hoger onderwijs in het kader van de ESF-projecten duaal leren in het hoger en volwassenenonderwijs.

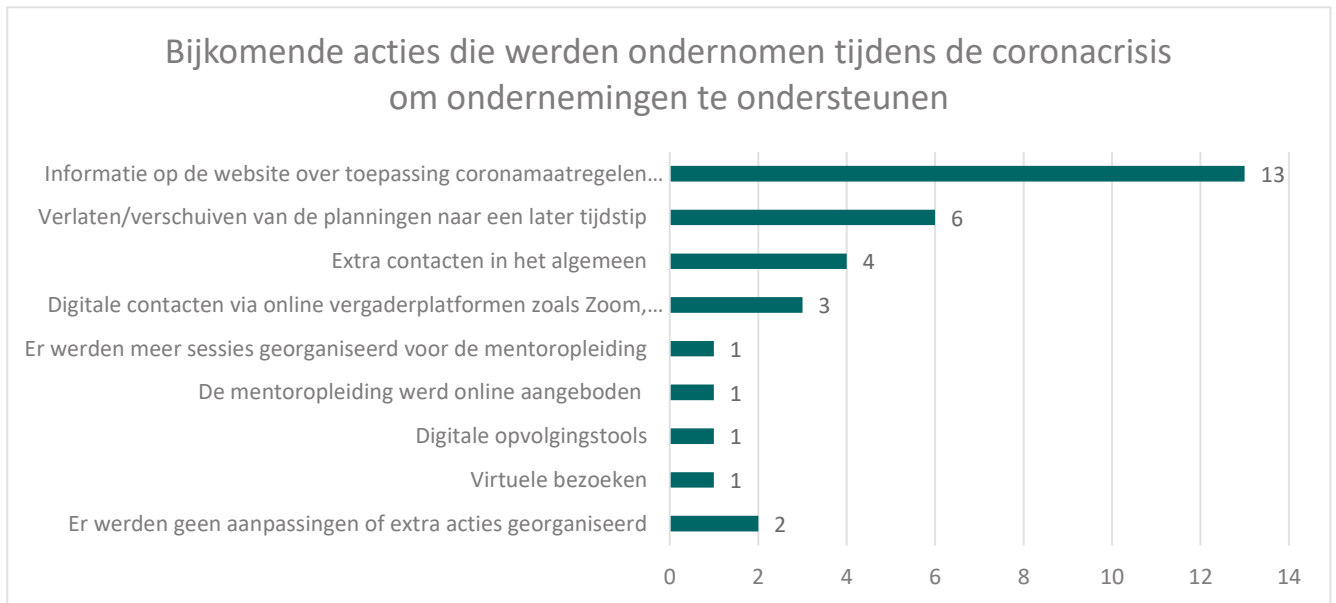
Verschillende partnerschappen (6/17) organiseren lerende netwerken **voor de mentoren, ondernemingen, opleidingsverstrekkers, trajectbegeleiders of combinaties** van deze. Men kan op die manier informatie doorgeven, van elkaar leren, en knelpunten identificeren. Een aantal partnerschappen geven ook aan dat men deelneemt aan lerende netwerken in het algemeen, of bijvoorbeeld het netwerk BuSO scholen en scholen voltijds (POV) in het bijzonder.

Een kleinere groep partnerschappen **betreft en ondersteunt de leerlingen** actief. In alternerende opleidingen is een opleiding op maat van de lerende niet onbelangrijk. Sommige partnerschappen betrekken de lerenden daarom zo veel mogelijk in het ganse proces. Zo voorziet men overlegmomenten waarbij de leerling steeds aanwezig is, of brengen welzijnsadviseurs bezoeken aan de leerlingen. Men werkt bij 3 partnerschappen aan een warme overdracht en/of dienstverlening voor leerlingen om na de opleiding over te gaan naar de arbeidsmarkt.

Een klein aantal partnerschappen hebben zich het afgelopen jaar ingespannen om de **eigen werking** te versterken door extra personeel aan te nemen of opleidingen te voorzien voor hun adviseurs, zodat zij op hun beurt de mentoren, ondernemers en trajectbegeleiders goed kunnen adviseren.

4.7.2 Bijkomende acties omwille van corona

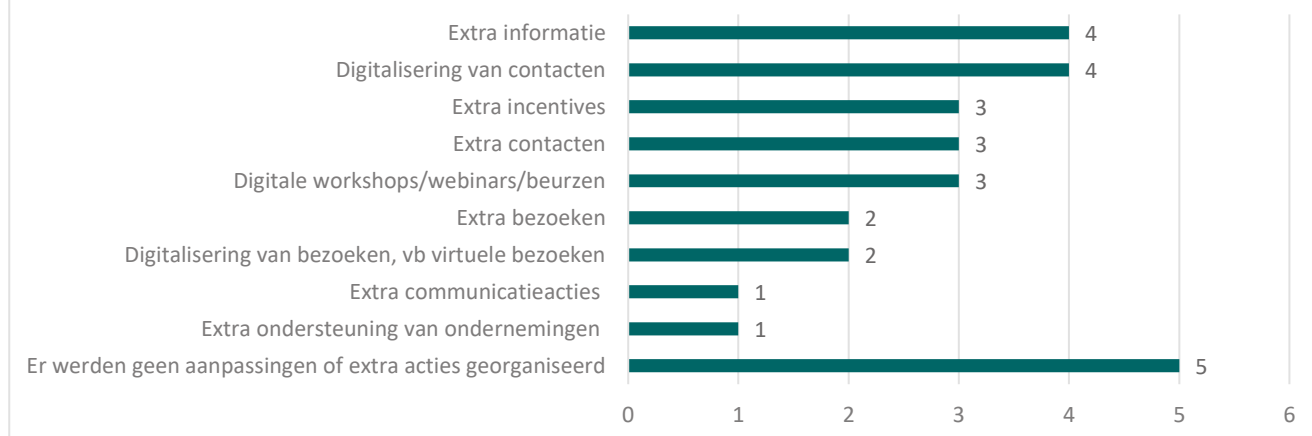

Figuur 27: Bijkomende acties die werden ondernomen tijdens de coronacrisis om ondernemingen te ondersteunen.

De coronacrisis zorgde voor heel wat noodzakelijke aanpassingen in de organisatie van onderwijs en werk en dus ook alternerende opleidingen. De sectorale partnerschappen werden hierbij bevraagd naar bijkomende acties die zij namen om **ondernemingen te ondersteunen** alsook om de **instroom van erkenningsaanvragen te blijven aanmoedigen**.

De meeste sectorale partnerschappen boden ondersteuning door extra informatieverschaffing en verwezen de ondernemingen door naar online informatie over de toepassing van de coronamaatregelen met betrekking tot alternerend leren. 6 van de 17 partnerschappen stelden hun planningen, van bijvoorbeeld bezoeken en mentoropleidingen, uit naar een later tijdstip. Verschillende partnerschappen gaven aan hun opvolging zoveel mogelijk te digitaliseren, zoals via digitaal contact zoals Zoom, online mentoropleidingen, digitale opvolgingstools of virtuele bezoeken. 4 partnerschappen gaven aan meer contact op te nemen in het algemeen. Slechts 2 partnerschappen organiseerden geen aanpassingen of extra acties.

Bijkomende acties die werden ondernomen tijdens de coronacrisis om erkenningsaanvragen aan te moedigen

Figuur 28: Bijkomende acties die werden ondernomen tijdens de coronacrisis om erkenningsaanvragen aan te moedigen.

In het algemeen vond er tijdens de coronalockdown een algemene daling plaats van het aantal erkenningsaanvragen. De partnerschappen werden daarom bevraagd over mogelijk bijkomende acties die werden georganiseerd om erkenningsaanvragen aan te moedigen. Verschillende partnerschappen organiseerden extra ondersteuning voor de ondernemingen, zoals hierboven al werd aangegeven. Specifiek voor de aanmoediging van erkenningsaanvragen ging het hier dan over het verschaffen van extra informatie, het organiseren van meer contactmomenten en meer bezoeken. Ook werden soms extra mobiliseringsacties georganiseerd zoals meer communicatieacties en extra incentives. Ook bij het aanmoedigen van erkenningsaanvragen vond een algemene digitalisering plaats van de activiteiten, zoals een digitalisering van contacten, de organisatie van digitale workshops, webinars en beurzen, en een digitalisering van bezoeken. 5 partnerschappen gaven echter aan geen problemen te ervaren met het aantal erkenningsaanvragen en organiseerden daarom geen extra acties.

4.8 BEROEPEN

Deze sectie gaat kort in op de beroepen tegen niet-erkenning, opheffing van de erkenning of uitsluiting van de vestiging of onderneming die werden behandeld in het schooljaar 2019-2020.

In het afgelopen schooljaar kwamen er 9 beroepen tegen niet-erkenning binnen. Er kwamen geen beroepen tegen opheffing van de erkenning of uitsluiting van de vestiging of onderneming binnen.

Van deze 9 beroepen konden na een eerste grondige analyse 8 beroepen ontvankelijk worden verklaard.

Periode	Aantal	Ontvankelijk	Na beroep erkend
1 juli 2016- 30 juni 2017	16	14	9
1 juli 2017- 30 juni 2018	7	7	3

1 juli 2018- 30 juni 2019	8	8	4
1 juli - 31 augustus 2019	0	0	0
1 september 2019 - 31 augustus 2020	9	8	6

Tabel 11: Overzicht aantal beroepen die werden ingediend, ontvankelijk verklaard en erkend na beroep

In de zomerperiode 2019 waren er geen beroepen tegen niet-erkenning, opheffing van de erkenning of uitsluiting van de vestiging of onderneming

Alle dossiers uit periode 1 september 2019 tot 31 augustus 2020 werden binnen de vooropgestelde 60 dagen behandeld. In 6 gevallen werd in beroep de beslissing tot niet-erkenning door de beroepscommissie vernietigd en werd de vestiging wel erkend.

In een van de beroepsdossiers kon de onderneming een nieuwe aanvraag indienen.

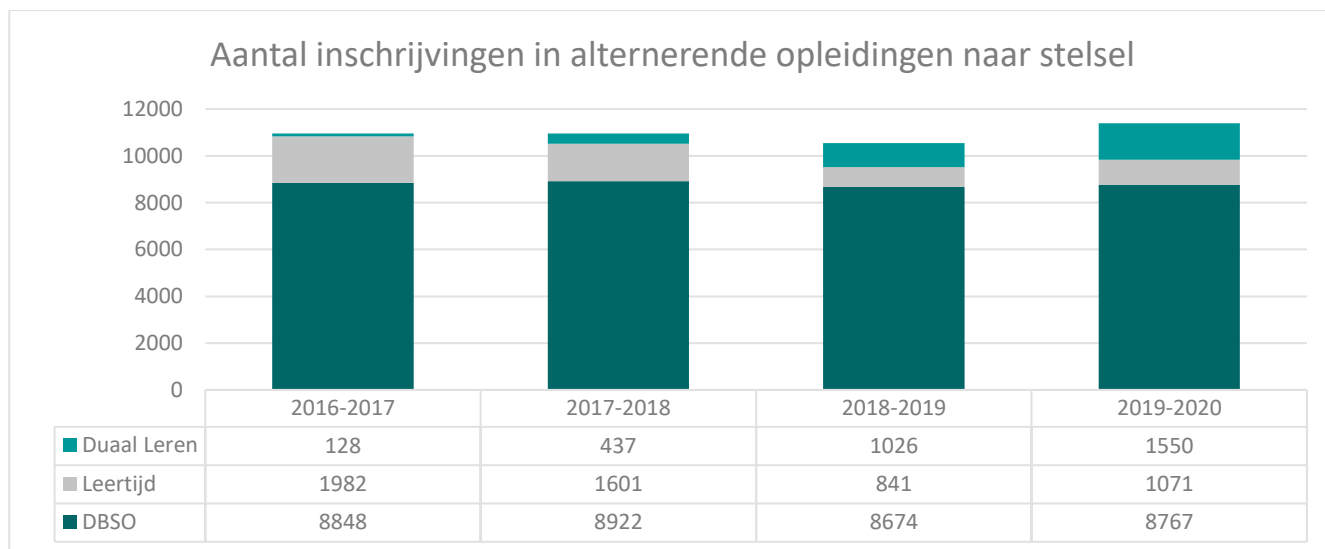
In één beroepsdossiers bleef de eerdere beslissing van het partnerschap tot niet-erkenning behouden. Het motief om deze erkenning te weigeren had een wettelijke en reglementaire basis. De activiteiten die volgens de activiteitenlijst aangeleerd moesten worden in het bedrijf, kwamen te weinig en te onregelmatig aan bod om het beroep te kunnen aanleren. Het feit dat Nacebelcodes vermeld werden in de KBO betekende nog niet dat ze in de praktijk ook uitgevoerd konden worden. Er waren, na navraag bij de sector, ook geen andere opleidingen waarvoor het bedrijf in aanmerking kwam. De onderneming kon zich nog wel kandidaat stellen om leerlingen op te leiden in de aanloopfase werk. Hiervoor kan de zaakvoerder contact opnemen met scholen of organisaties die de aanloopfase organiseren.

5 DEEL II: STAND VAN ZAKEN DUAAL LEREN

5.1 STAND VAN ZAKEN EN EVOLUTIE DUAAL LEREN

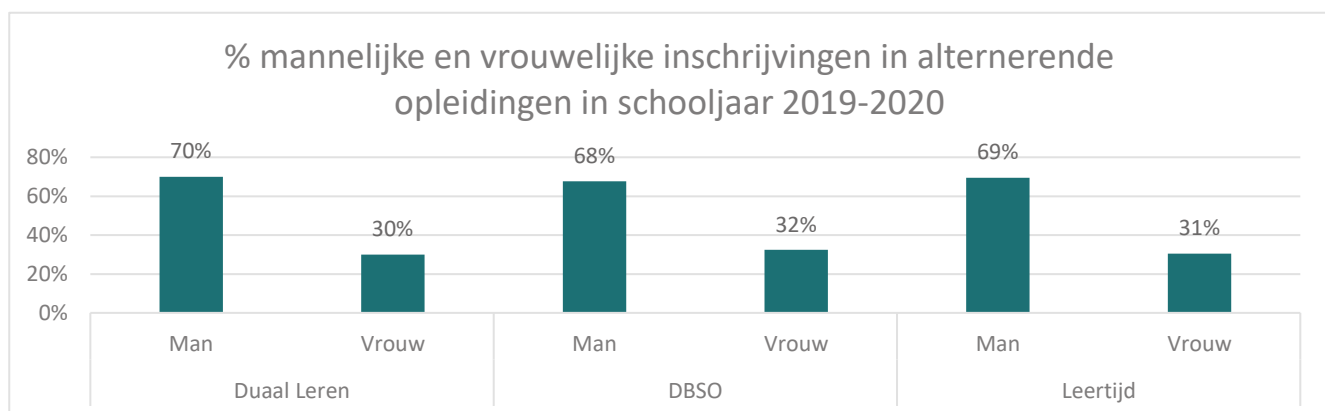
Dit onderdeel van het rapport bespreekt de huidige stand van zaken van duaal leren in Vlaanderen op het einde van schooljaar 2019-2020 alsook de evolutie van duaal leren sinds de start van Schoolbank op de Werkplek in 2016. In wat volgt zal een overzicht gegeven worden van het aantal leerlingen in alternerende opleidingen alsook het aantal scholen en standaardtrajecten. Daarna wordt een korte analyse worden gemaakt van het aantal ingediende, goedgekeurde en afgekeurde erkenningen, het aantal unieke ondernemingen en vestigingen, het aantal mentoren en het aantal overeenkomsten duaal leren. In dit rapport zal ook specifiek een vergelijking worden gemaakt met het stelsel Leren & Werken.

5.1.1 Leerlingen in alternerende opleidingen

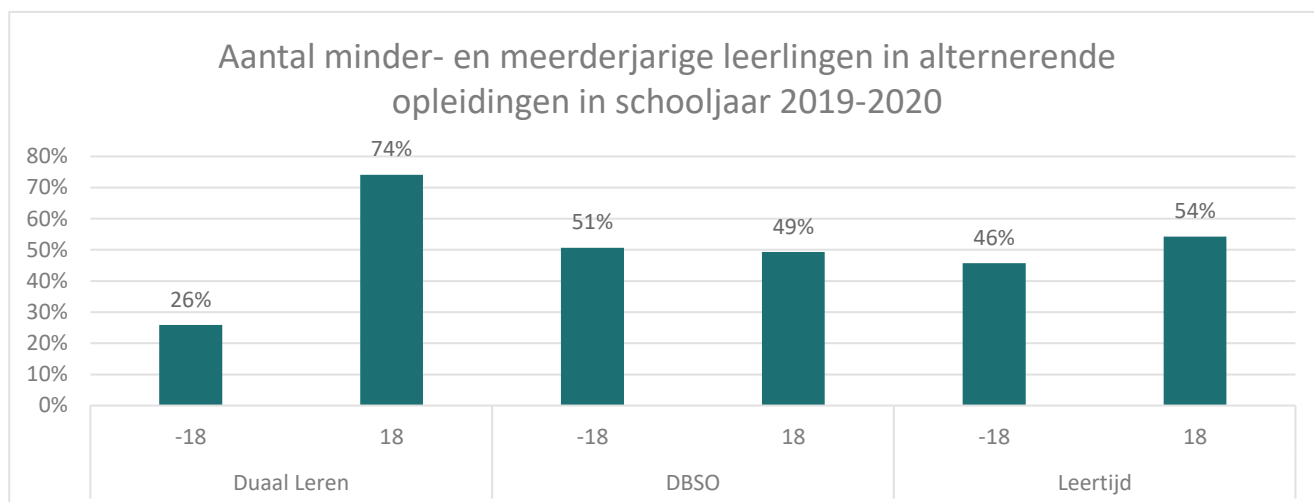
Figuur 29: Aantal inschrijvingen in DBSO, Leertijd en Duaal Leren met een inschrijving in 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 op officieel meetmoment 2 februari. Bron: AGODI.

De bovenstaande grafiek geeft weer hoeveel individuele leerlingen werden ingeschreven in een alternerende opleiding in elk schooljaar tussen 2016 en 2020 op het officiële meetmoment 2 februari. Bovenstaande cijfers tonen hierbij enkel regelmatig ingeschreven leerlingen. Het aantal **inschrijvingen in Duaal Leren neemt duidelijk toe**, met een toename van 524 inschrijvingen in schooljaar 2019-2020 tegenover 2018-2019. Inschrijvingen in de Leertijd kende in eerste instantie een daling tussen 2016-2017 en 2018-2019, maar stegen terug licht in het laatste schooljaar. Het **hoogste aantal inschrijvingen** worden echter nog steeds geregistreerd in het **Deeltijds Beroepssecundair Onderwijs (DBSO)**. In alle stelsels werden in 2019-2020 70% van de inschrijvingen geregistreerd voor mannelijke leerlingen en 30% voor vrouwelijke.

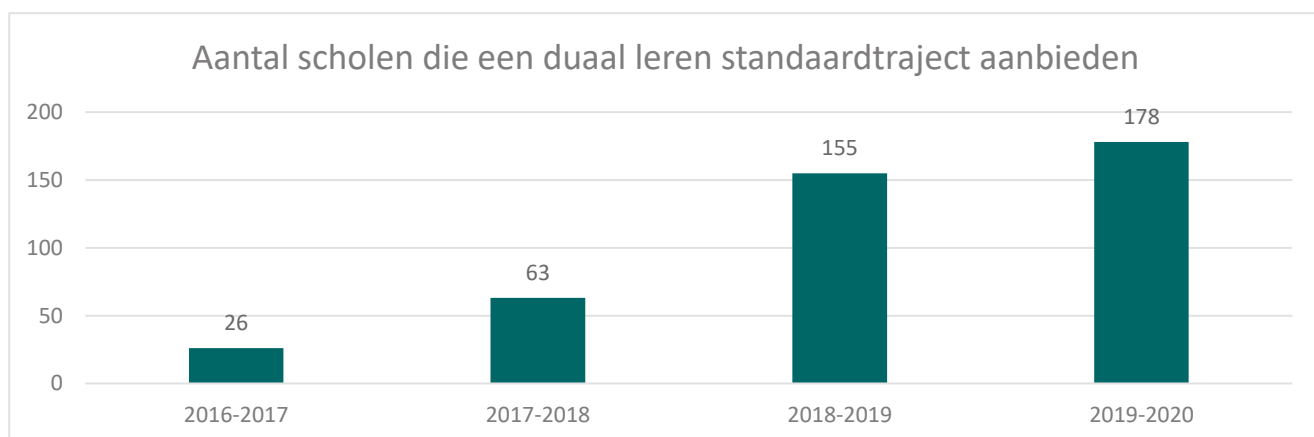
Figuur 30: Percentage mannelijke en vrouwelijke inschrijvingen in alternerende opleidingen in schooljaar 2019-2020 op officieel meetmoment 2 februari 2020. Bron: AGODI.

De leeftijden van de leerlingen verschilden sterk in de verschillende alternerende stelsels, met 51% van de DBSO leerlingen die jonger waren dan 18 jaar op het meetmoment 2 februari 2020, 46% van de Leertijd leerlingen en slechts 26% van de duale leerlingen.

Figuur 31: Percentage minder -en meerderjarig inschrijvingen in alternerende opleidingen in schooljaar 2019-2020 op officieel meetmoment 2 februari 2020. Bron: AGODI.

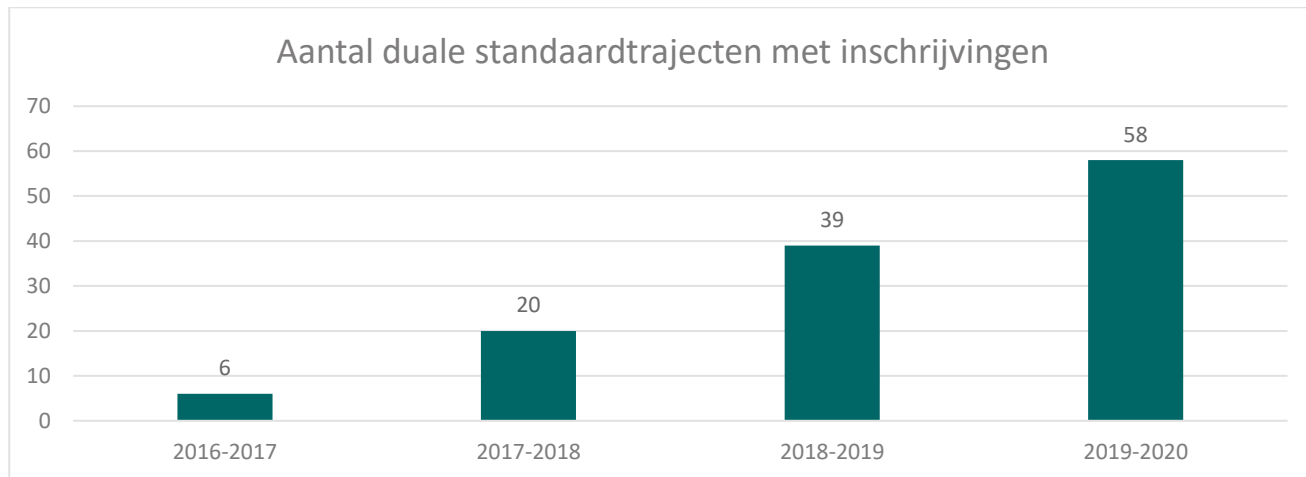
5.1.2 Scholen

Figuur 32: Aantal unieke scholen met inschrijvingen voor duale trajecten in 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 op meetmoment 2 februari. Bron: AGODI.

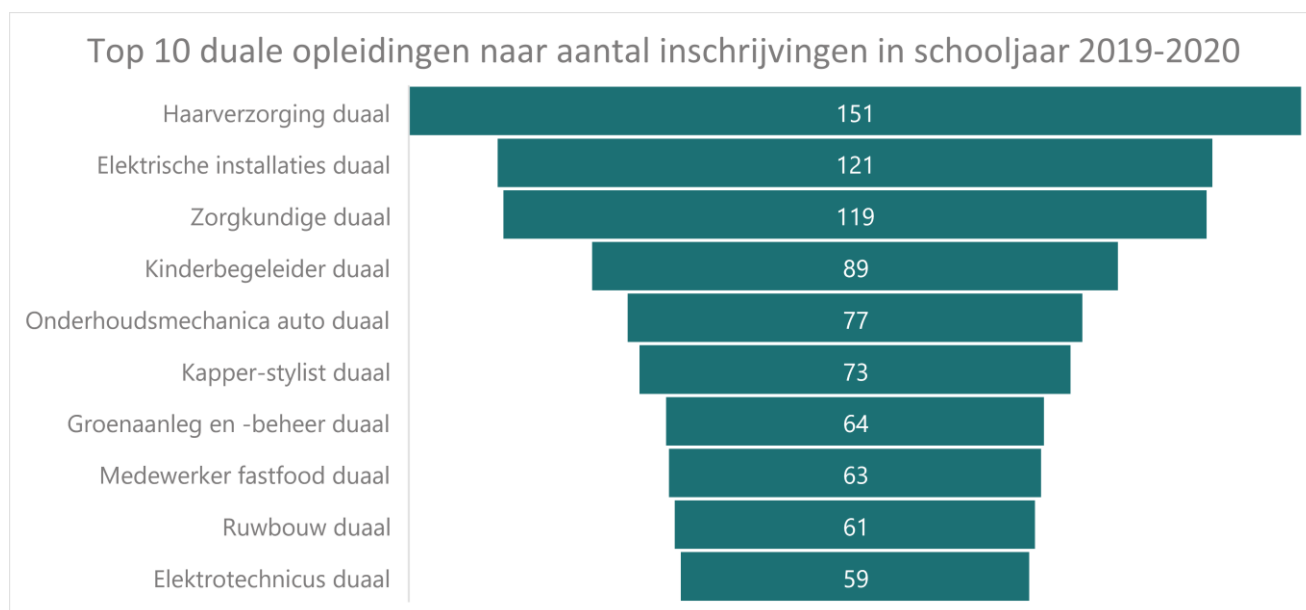
Het **aantal scholen met inschrijvingen voor duale trajecten groeit elk jaar**. In schooljaar 2016-2017 hadden 26 scholen inschrijvingen voor een duaal traject op 2 februari 2020. In 2017-2018 waren dit er 63, in 2018-2019 waren dit er al 155 en 2019-2020 groeide dit aantal tot 178 scholen.

5.1.3 Opleidingen

Figuur 33: Aantal duale standaardtrajecten met minstens een inschrijving in schooljaren 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 op meetmoment 2 februari 2020. Bron: AGODI.

Sinds 2016 worden ook steeds **meer duale standaardtrajecten of opleidingen** aangeboden. Voor de duale trajecten worden standaardtrajecten uitgewerkt, gebaseerd op een of meerdere (onderdelen van) beroepskwalificaties, waardoor de standaardtrajecten een goede afstemming met de arbeidsmarkt krijgen. De sectoren die de beroepskwalificatie(s) indienden, werken mee aan de uitwerking van de standaardtrajecten. In het schooljaar 2018-2019 waren 1550 leerlingen ingeschreven in 58 duale standaardtrajecten in 178 scholen.

Figuur 34: Top 10 duale opleidingen naar aantal inschrijvingen in 2019-2020 op officieel meetmoment 2 februari 2020. Bron: AGODI.

Net zoals vorig jaar schreven de meeste duale leerlingen zich in voor de opleidingen haarverzorging duaal, elektrische installaties duaal en zorgkundige duaal. De opleiding chemische procestechnieken duaal en lassen-constructie duaal zijn nu wel verdwenen uit de top 10. In de plaats zijn er meer inschrijvingen voor groenaanleg en -beheer duaal en elektrotechnicus duaal. De top 10 duale erkenningsaanvragen komt deels overeen met de top 10 duale inschrijvingen, met uitzondering van interieurbouwer duaal, elektrotechnicus duaal, elektrische installaties duaal en polyvalent mecaniciens personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen duaal.

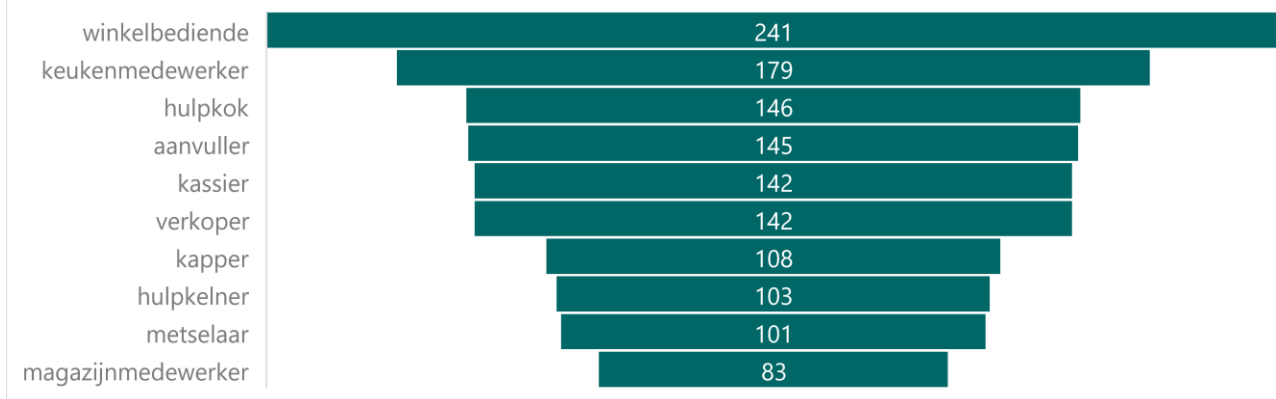

Figuur 35: Top 10 duale opleidingen waarvoor een erkenningsaanvraag werd ingediend in 2019-2020 naar datum van indiening erkenningsaanvraag

Net zoals in vorige jaren werden de meeste erkenningsaanvragen ingediend voor opleidingen rond haarverzorging. Anders dan vorig jaar werden meer erkenningsaanvragen ingediend voor opleidingen in de bouw en auto-sector.

De duale opleidingen met het meeste erkenningsaanvragen bevinding zich voornamelijk in de Haartooi- fitness – schoonheidszorgensector zoals kapper-stylist duaal, de Autosector zoals polyvalent mecaniciens duaal, de Bouwsector zoals ruwbouw duaal en Social Profitsector zoals kinderbegeleider duaal.

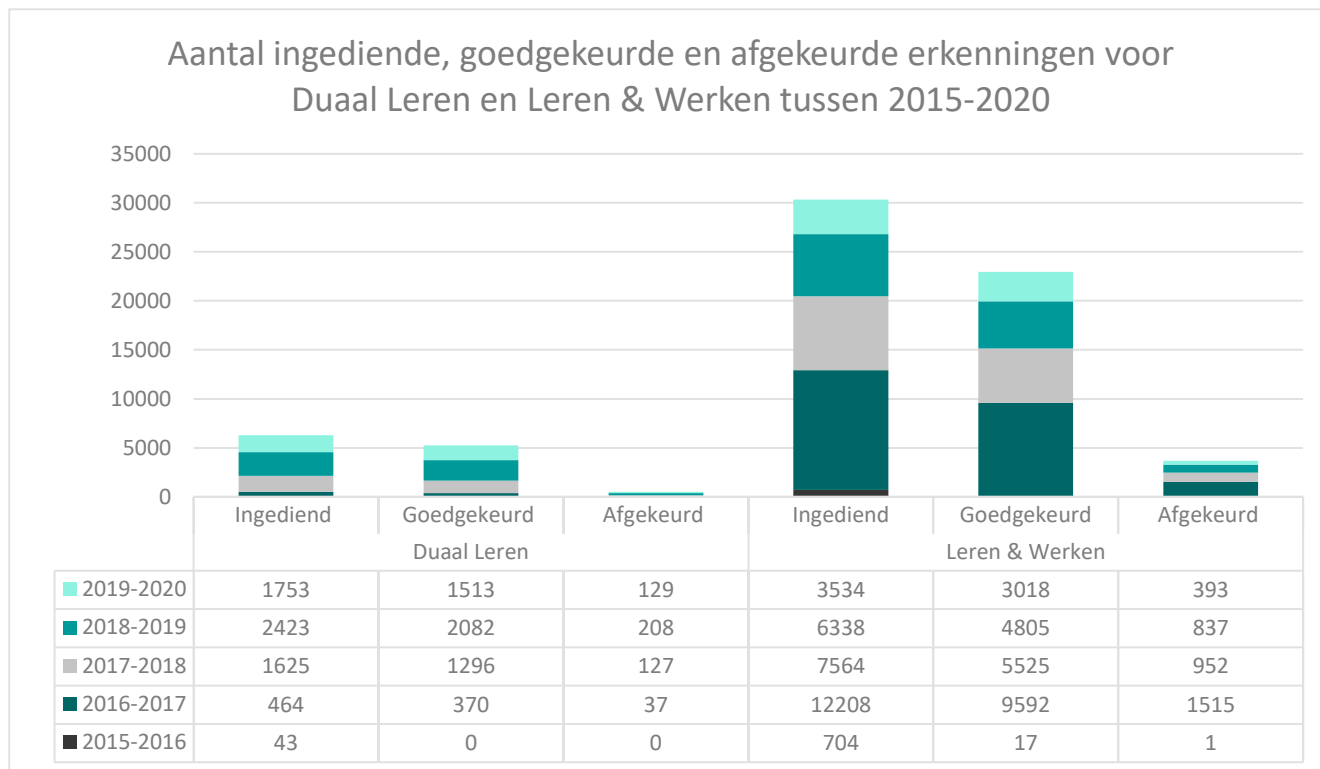
Top 10 L&W opleidingen waarvoor erkenningsaanvragen werd ingediend in 2019-2020

Figuur 36: Top 10 L&W opleidingen waarvoor een erkenningsaanvraag werd ingediend in 2019-2020 naar datum van indiening erkenningsaanvraag

De opleidingen met het meeste erkenningsaanvragen voor Leren & Werken opleidingen zijn voornamelijk intersectorale opleidingen zoals winkelbediende, aanvuller en magazijnmedewerker die in meerdere sectoren voorkomen. Daarnaast werden ook een hoog aantal erkenningsaanvragen ingediend voor opleidingen in de sector Verkoop en Marketing en in de Horeca sector.

5.1.4 Ingediende, goedgekeurde en afgekeurde erkenningen duaal leren en L&W

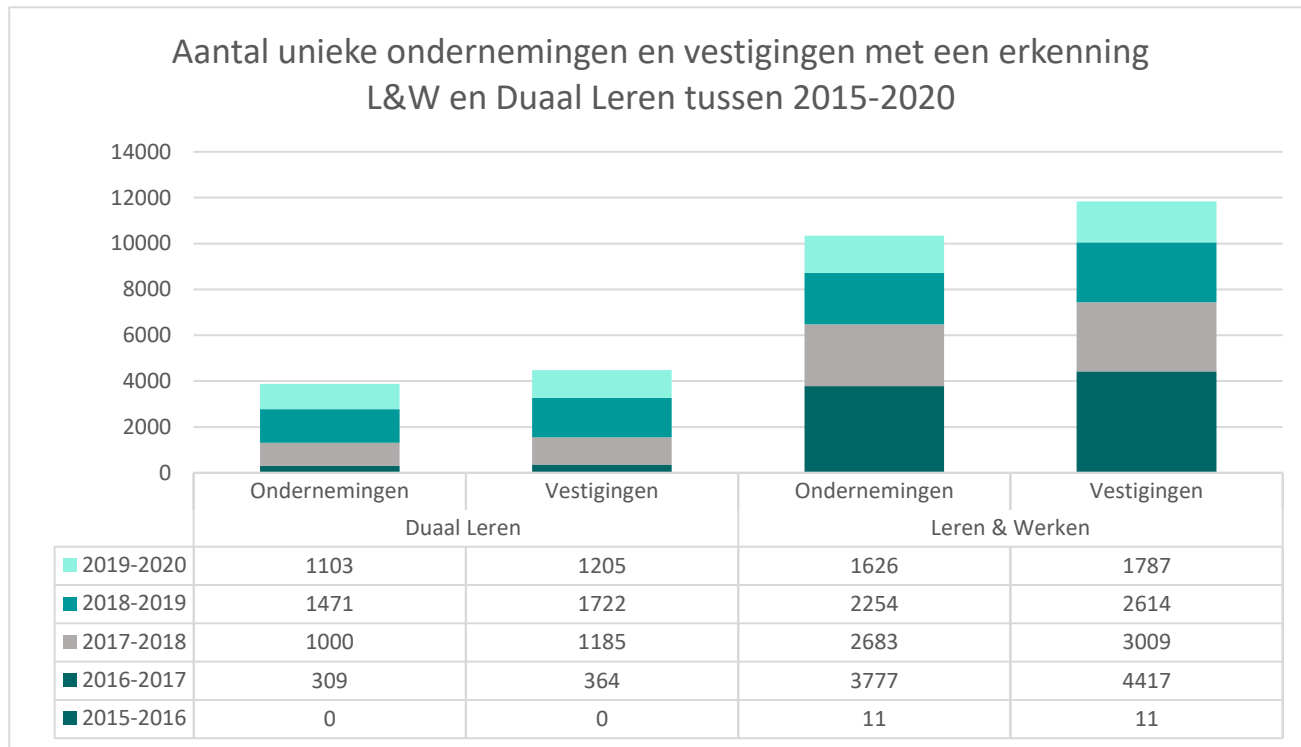
Figuur 37: Aantal ingediende erkenningsaanvragen in 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 naar datum indiening en aantal goedgekeurde en afgekeurde erkenningen naar datum beslissing erkenning volgens stelsel Duaal Leren en Leren & Werken. Meetmoment 2 september 2020.

De bovenstaande grafiek toont de aantallen goedgekeurde en afgekeurde erkenningen en het totaal aantal erkenningsaanvragen voor Duale en Leren & Werkenopleidingen per schooljaar tussen 2015 en 2020. Uit deze grafiek blijkt ook dat het merendeel van de erkenningsaanvragen werden ingediend voor Leren & Werken opleidingen. Het aandeel van erkenningsaanvragen voor duale opleidingen stijgt echter elk jaar, met 4% duale erkenningsaanvragen in 2016-2017, 18% in 2017-2018, 28% in 2018-2019 en 33% in 2019-2020.

In het schooljaar 2019-2020 werden er **5287 erkenningsaanvragen** ingediend tussen 1 september 2019 en 31 augustus 2020, 3534 voor Leren & werken opleidingen en 1753 voor duale opleidingen. Hiervan werd voor 5053 reeds een beslissing tot goedkeuring of afkeuring gemaakt voor 31 augustus 2020, 3411 voor L&W opleidingen en 1642 voor Duaal Leren opleidingen⁷. Bij Leren & Werken opleidingen werden 3018 (88%) van de erkenningen goedgekeurd en 393 (12%) afgekeurd en bij Duaal Leren werden 1513 (92%) van de erkenningen goedgekeurd en 129 (8%) afgekeurd.

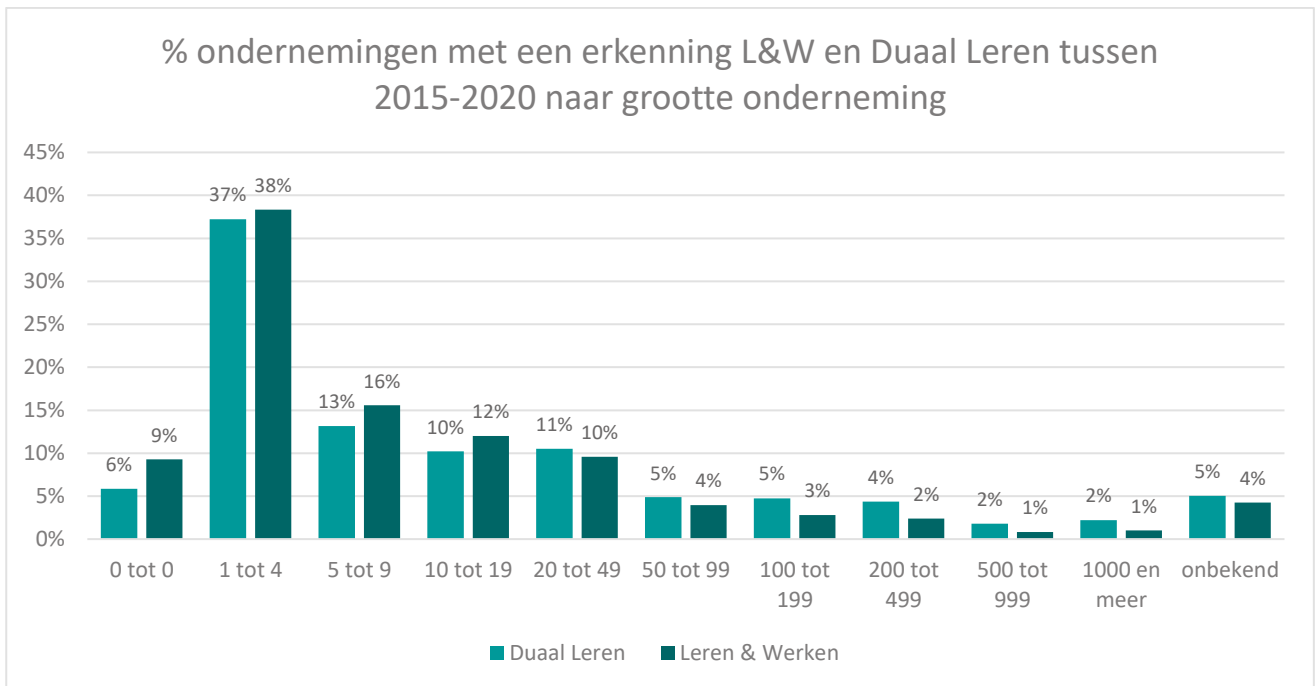
⁷ Opheffingen en stopzettingen werden niet opgenomen in dit cijfer

5.1.5 Unieke vestigingen en ondernemingen duaal leren en leren & werken

Figuur 38: Aantal unieke ondernemingen en vestigingen met een goedgekeurde erkenningsaanvraag voor duale opleidingen en L&W opleidingen op meetmoment 2 september 2020 in 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 naar datum beslissing erkenningsaanvraag.

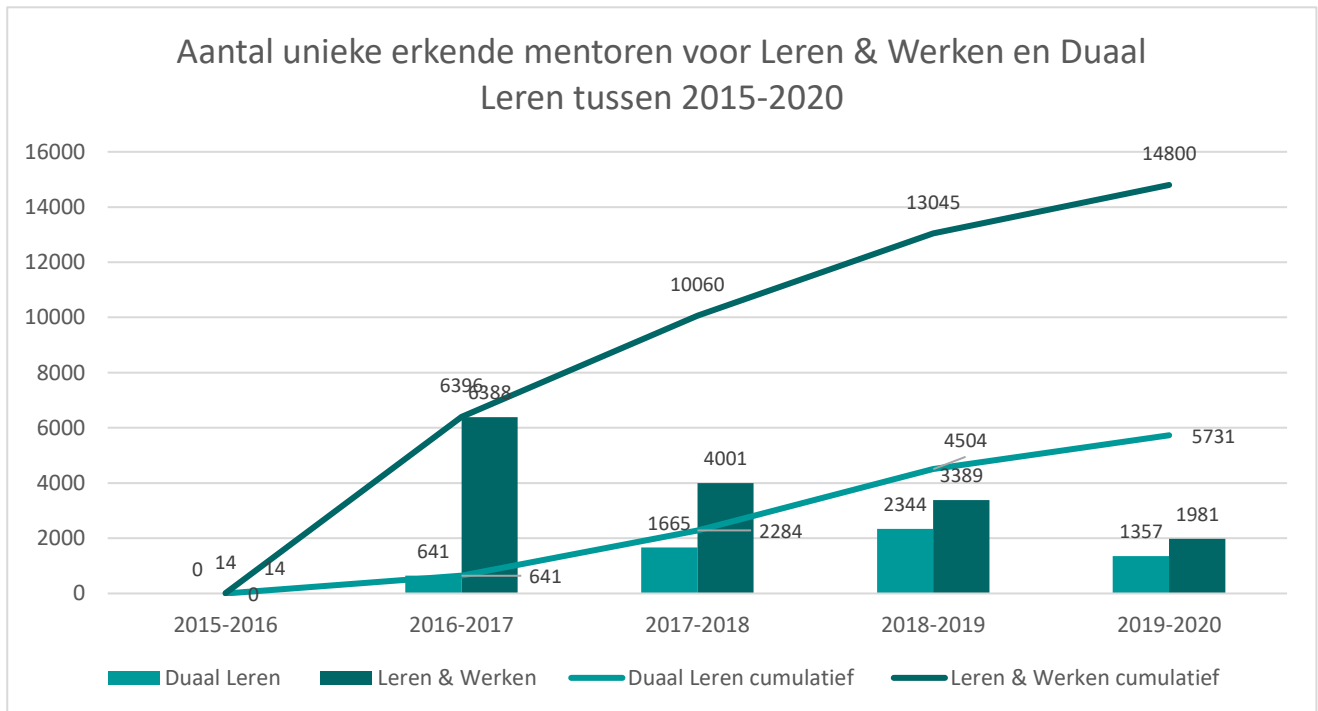
In het schooljaar 2019-2020 kregen **2276 unieke ondernemingen** en **2523 unieke vestigingen** een goedgekeurde erkenning voor het aanbieden van een werkplek. Dit waren 1525 ondernemingen en 1787 vestigingen die een erkenning kregen voor een Leren en Werken opleiding en 1103 ondernemingen en 1205 vestigingen die een erkenning kregen voor een opleiding duaal leren.

Figuur 39: Percentage ondernemingen die een erkenning kregen voor een L&W of duale opleiding in 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 naar aantal werknemers. Meetmoment 2 september 2020.

Sinds 2015 kregen in totaal 3533 unieke ondernemingen een goedkeuring voor een duaal leren opleiding en 9310 unieke ondernemingen een erkenning voor een L&W opleiding. Zowel bij Leren & Werken als bij Duaal zijn de meeste ondernemingen betrokken bij alternerende opleidingen **kleine ondernemingen**. In 2019-2020 hadden 63% van de L&W ondernemingen en 56% van de Duaal Leren ondernemingen minder dan 10 werknemers. In vergelijking met Leren & Werken worden er bij Duaal Leren dus net iets meer erkenningen toegekend aan grotere ondernemingen, waarbij 13% van de duaal leren ondernemingen meer dan 100 werknemers hebben in vergelijking met 7% van de L&W ondernemingen.

5.1.6 Mentoren duaal leren en leren & werken

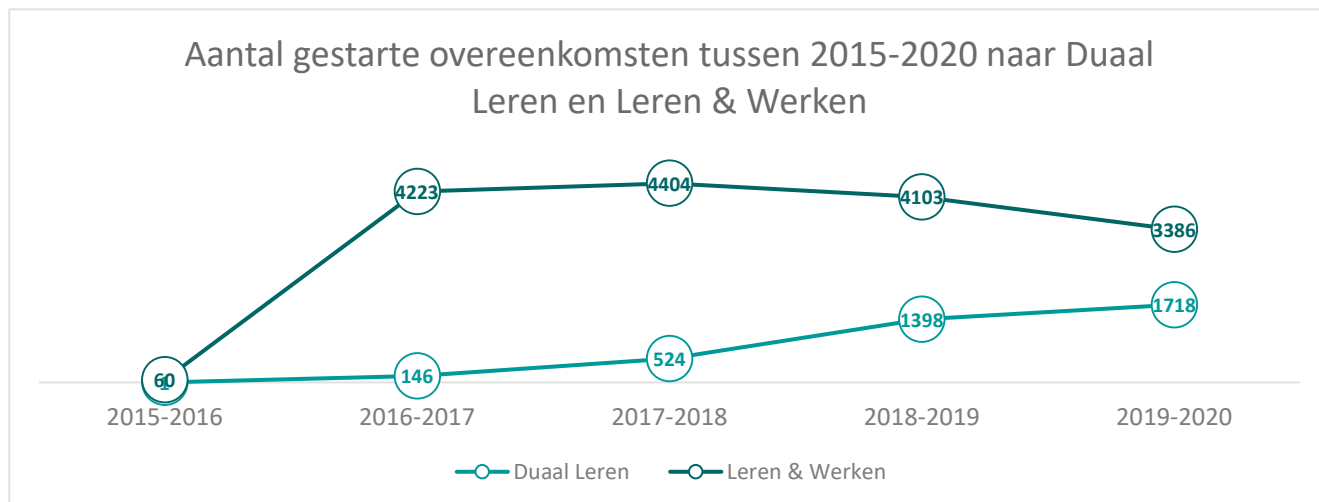

Figuur 40: Evolutie aantal unieke mentoren duaal leren in goedgekeurde erkenningen in 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 naar datum beslissing erkenning en stelsels Leren & Werken en Duaal Leren. Meetmoment 2 september 2020.

Tussen 2015 en 2020 werden een totaal van **17644 verschillende personen** opgegeven als **mentor in goedgekeurde erkenningen, 14800 voor Leren & Werken en 5731 voor Duaal Leren**. Net zoals het aantal erkende ondernemingen en vestigingen groeit het aantal participerende mentoren elk jaar. Eenzelfde onderneming of vestiging kan hierbij verschillende erkenningen krijgen voor verschillende opleidingen met verschillende mentoren.

5.1.7 Overeenkomsten duaal leren en leren & werken

Figuur 41: Evolutie aantal overeenkomsten in L&W en Duale opleidingen in 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 naar startdatum overeenkomst. Meetmoment 2 september 2020.

Sinds de zomer van 2016 werden **19963 overeenkomsten** afgesloten tussen de opleidingsverstrekker, onderneming en leerling. De meerderheid of 28% van deze alle overeenkomsten sinds 2016 werden gestart in **2018-2019**. Het aantal overeenkomsten daalde in 2019-2020. Dit kwam voornamelijk omwille van een daling in het aantal gestarte L&W overeenkomsten met 17%, dit terwijl het aantal gestarte Duaal Leren overeenkomsten steeg met 23%.

Aantal gestarte overeenkomsten naar schooljaar, stelsel en type overeenkomst	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	Eindtotaal
Duaal Leren	1	146	524	1398	1718	3787
Deeltijdse Arbeidsovereenkomst	0	4	7	1	1	13
Deeltijdse Arbeidsovereenkomst Sociale Maribel	0	12	1	0	5	18
onbekend	0	5	0	0	0	5
Overeenkomst Alternerende Opleiding	1	88	466	1213	1582	3350
Stageovereenkomst Alternerende Opleiding	0	37	50	184	130	401
Leren & Werken	60	4223	4404	4103	3386	16176
Deeltijdse Arbeidsovereenkomst	29	88	138	151	96	502
Deeltijdse Arbeidsovereenkomst Sociale Maribel	26	124	196	152	142	640
Overeenkomst Alternerende Opleiding	5	4011	4068	3794	3148	15026
Stageovereenkomst Alternerende Opleiding	0	0	2	6	0	8
Eindtotaal	61	4369	4928	5501	5104	19963

Tabel 12: Aantal gestarte overeenkomsten naar schooljaar, stelsel L&W en Duaal en type overeenkomst Deeltijdse Arbeidsovereenkomst (DA), Deeltijdse Arbeidsovereenkomst Sociale Maribel (DA-SM), Overeenkomst Alternerende Opleiding (OAO) en Stageovereenkomst

Alternerende Opleiding (SAO) in schooljaren 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020. Meetmoment 2 september 2020.

Het aandeel overeenkomsten van het type “OAO” blijft stijgen over de jaren heen. In 2019-2020 waren 92% van de duale overeenkomsten van het type OAO en 8% van het type SAO. In L&W waren 93% van de overeenkomsten OAO, 4% DA-SM en 3% DA.

In 2019-2020 werden de meeste duale overeenkomsten afgesloten binnen de partnerschappen Social Profit (15%), Haartooi (13%) en Bouw (10%). L&W overeenkomsten werden meestal afgesloten onder het Vlaams Partnerschap (30%), de SP Bouw (15%) en de SP Horeca (12%).

6 SAMENVATTING EN VOORUITZICHTEN

De **coronacrisis** zorgde voor heel wat noodzakelijke aanpassingen in de organisatie van onderwijs en werk en dus ook van alternerende opleidingen. Desondanks deze moeilijke situatie hebben de voornaamste activiteiten van de sectorale partnerschappen en het Vlaams Partnerschap zich kunnen verderzetten.

De meerderheid van de partnerschappen hebben hun promotionele activiteiten kunnen verderzetten ter **mobilisering** van nieuwe werkplekken. Uit de bevraging blijkt dat *alle* partnerschappen één of meerdere acties ondernemen om ondernemingen te mobiliseren, soms specifiek voor duaal leren en soms niet. Daarnaast wordt sinds dit jaar ook de nieuwe applicatie Radar Duaal intensiever gebruikt voor prospectie van nieuwe werkplekken en matching van leerling met werkplek.

Met betrekking tot het **erkenningproces**, werden dit jaar minder erkenningsaanvragen ingediend dan andere schooljaren, maar dat komt deels omdat eens een erkenning goedgekeurd is deze 5 jaar geldig blijft en die dus het volgende jaar niet opnieuw moet worden ingediend. Daarnaast werden er tijdens de **lockdownperiode** tussen maart en mei duidelijk minder erkenningsaanvragen ingediend. Deze aanvragen maakten wel een inhaalbeweging tijdens de zomer met een gelijkaardig aantal erkenningsaanvragen als vorig jaar.

Er worden **steeds meer erkenningsaanvragen ingediend bij de sectorale partnerschappen** en steeds minder bij het Vlaams Partnerschap. Dat aandeel zal ook verder stijgen doorheen het volgende schooljaar wanneer de werking nieuwe sectorale partnerschappen wordt opgestart, zoals voor de sectoren Binnenvaart, Verkoop en Marketing, Karton en Papier en de Grafische sector. De meeste erkenningsaanvragen worden echter niet ingediend door de ondernemingen zelf, maar eerder door de opleidingsverstrekkers.

Ook bij de evaluatie van de werkplekken was de impact van corona voelbaar. Zo vonden in vergelijking met vorig jaar duidelijk minder **plaatsbezoeken** plaats. Andere acties zoals administratieve controle en contactopname werden wel nog ondernomen voor de meerderheid van de vestigingen die een erkenningsaanvraag indienden. **Bijkomende acties** die door de meerderheid van de partnerschappen ondernomen werden waren, onder meer,

het inwinnen van advies van sociale partners, het voorzien van bijkomende informatie aan ondernemingen tijdens de erkenningsprocedure, ondersteuning bieden bij het gebruik van werkplekduaal en contactopname met de school.

Ook na de erkenning ondernamen de meeste partnerschappen verschillende **acties om de ondernemingen te begeleiden**, zoals contactopname met de trajectbegeleider, vestiging of mentor, administratieve ondersteuning, informatieverschaffing en ondersteuning bij matching. Sommige partnerschappen ondernemen proactief acties, maar de meesten reageren eerder op bepaalde knipperlichten, meldingen of signalen van stakeholders, werkplekduaal of eigen monitoring.

Er werden in dit rapport ook meer vergelijkingen gemaakt tussen de cijfers in het **Leren & Werken (L&W) en Duaal Leren** stelsel. Zo worden duale opleidingen net iets vaker goedgekeurd (92% in vergelijking met 88%) en stijgt het aandeel erkenningen voor duale opleidingen. Zowel Leren & Werken als duale opleidingen worden voornamelijk erkend bij KMO's, met 63% L&W ondernemingen en 56% duale ondernemingen met zelfs minder dan 10 werknemers. In vergelijking met L&W worden er bij Duaal Leren dus net iets meer erkenningen toegekend aan grotere ondernemingen. De meeste erkenningen in 2019-2020 vonden plaats in Oost-Vlaanderen, waarmee het de provincie Antwerpen heeft ingehaald.

Ook het **aantal duale overeenkomsten groeit** duidelijk over de jaren heen, terwijl het aantal L&W overeenkomsten daalt. Het aandeel OAO's blijft ook verder stijgen van 91% in 2018-2019 naar 93% in 2019-2020. Het moet wel gezegd worden dat de meeste van deze overeenkomsten in 2019-2020 een tijdlang zijn **geschorst** geweest tijdens de lockdownperiode. Tijdens de lockdown van week 12 (16/03-22/03) tot week 18 (27/04-3/05) konden nog 17% van de lopende overeenkomsten in duale opleidingen worden voortgezet. In L&W opleidingen was dit 29%. In totaal konden tot eind week 18 1211 overeenkomsten of 26% van alle lopende overeenkomsten verderlopen.

Dit jaar werden er echter minder overeenkomsten **vroegtijdig beëindigd** dan vorig jaar met 36% van alle afgelopen overeenkomsten in 2019-2020. Dat is waarschijnlijk deels omwille van het hoger aantal geschorste overeenkomsten tijdens de lockdownperiode waardoor er minder interactie kon plaatsvinden tussen leerling en onderneming. Van de overeenkomsten die wel vroegtijdig werden beëindigd ging het in 35% van de gevallen om een moeilijke samenwerking tussen leerling en onderneming, in 20% was de leerling gestopt met studeren, in 18% van de gevallen ging het over overmacht, bij 12% over een overschakeling naar een andere opleiding, 9% om rotatie, 3% over de samenwerking tussen school en onderneming en in 2% van de gevallen werd de opleiding niet meer aangeboden.

Sinds 1 september 2019 zijn **mentoropleidingen** verplicht en wordt de opvolging geregistreerd in werkplekduaal. De meeste partnerschappen hebben hierbij acties ondernomen om de ondernemingen te informeren en stimuleren in het volgen van deze mentoropleiding. Uiteindelijk hebben 31% van de mentoren geregistreerd sinds deze datum reeds een mentoropleiding gevolgd en 3% had een vrijstelling. De meerderheid (57%) van de mentoren had begin september 2020 echter nog steeds de status "op te volgen." Omwille van corona werd de

opvolgstermijn van 1 jaar namelijk verlengd met 6 maanden waardoor de termijn van opvolging nog steeds loopt voor deze mentoren. Daarnaast werd de organisatie van mentoropleidingen erg bemoeilijkt door corona waardoor verschillende mentoropleidingen werden uitgesteld.

Naast de acties op vlak van mobilisering, erkenning en begeleiding van de werkplekken, zetten de partnerschappen ook in op **bijkomende acties**, de meeste hiervan specifiek voor duaal leren. Zo ondersteunen de partnerschappen bij de uitwerking van standaardtrajecten en opleidingsplannen, ondersteunen zij andere sectorale partnerschappen en dragen bij tot een leercultuur bij de ondernemingen. Het doelpubliek werd ook uitgebreid naar opleidingsverstrekkers, trajectbegeleiders en lerenden en er wordt meer geïnvesteerd in lerende netwerken en monitoring. Tijdens de coronacrisis werden er ook specifiek extra acties ondernomen om ondernemingen te ondersteunen, zoals informatieverschaffing, de digitalisering van contacten en uitstel van mentoropleidingen, alsook om de instroom van erkenningsaanvragen te blijven aanmoedigen.

Met betrekking tot inschrijvingen vond er een algemene **stijging** plaats van het aantal **inschrijvingen** in alternerende opleidingen waarvan een stijgend aandeel inschrijvingen zijn voor duale opleidingen. De meerderheid van de inschrijvingen worden echter nog steeds geregistreerd in DBSO opleidingen. Met 1550 inschrijvingen op 1 februari 2020 bleef de instroom in duaal leren nog relatief beperkt in schooljaar 2019-2020. Daarnaast zijn over alle stelsels heen de meerderheid of 70% van de inschrijvingen van mannelijke leerlingen en 30% vrouwelijke. De leerlingen in het DBSO zijn het jongste van leeftijd en die in duaal leren het oudste, waarbij 74% van de duale leerlingen ouder is dan 18 jaar.

De **coronacrisis** en de getroffen maatregelen hebben een sterke impact gehad op de organisatie van ondernemingen én van onderwijs, en dus ook op de organisatie van duale en alternerende opleidingen. Enerzijds werden bezorgdheden geformuleerd met betrekking tot de **instroom** van leerlingen in duale opleidingen. Anderzijds vreest men voor onvoldoende **leerwerkplekken** voor de leerlingen. De economische impact op ondernemingen is immers groot, met een significante daling in omzet in het vorige kwartaal⁸, een verhoogd risico voor faillissement⁹, alsook (tijdelijke) werkloosheid¹⁰.

Gebaseerd op de knelpunten uit vorige jaren en in de context van corona werd een **relanceplan Duaal Leren** in actie geroepen om de organisatie van duaal leren verder te ondersteunen in tijden van corona. In de korte termijn wordt bij de heropstart alles in het werk gesteld zodat lerenden in een veilige omgeving kunnen leren en werken, zowel in scholen als in ondernemingen. Daarnaast wordt er meer focus gelegd op flexibiliteit van de

⁸ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/omzet-en-investeringen>

⁹ ERMG Perscommuniqué, 1 mei 2020 “omzetverlies van Belgische ondernemingen verkleint wat maar verhoogde faillissementrisico’s wijzen op permanente schade in bepaalde bedrijfstakken” in EWI Analyse, Vlaamse Conjunctuurnota (mei 2020), pp.4 en 17. <https://www.vlaanderen.be/publicaties/vlaamse-conjunctuurnota-mei-2020-naar-een-v-u-w-of-l-vormig-herstel-van-de-vlaamse-economie>

¹⁰ <https://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken/tijdelijke-werkloosheid-wegens-coronavirus-covid-19/cijfers>

trajecten en wordt er meer ondersteuning aangeboden voor ondernemingen, opleidingsverstrekkers en leerlingen. Op de (middel)lange termijn blijft een focus op duaal leren als een sterk merk belangrijk, daarnaast wordt de focusstrategie verder uitgerold, met extra aandacht voor financiering, doelgroepen, technologie en de sensibilisering van betrokken partijen zoals jongeren, ouders, leerkrachten en directies.

Om tegemoet te komen aan de nood aan extra tijd, middelen en mensen, zal de Vlaamse Overheid de sectoren met een sectoraal partnerschap financieel ondersteunen **via duale addenda** bij de sectorconvenants. Deze addenda worden onderhandeld in het najaar van 2020 en lopen van januari 2021 tot en met december 2022. Er kunnen acties opgenomen worden met betrekking tot de kwantiteit van werkplekken, de kwaliteit van werkplekken en acties in kader van het duaal leren in het hoger en volwassenenonderwijs.

7 BIJLAGEN

7.1 BIJLAGE 1 – OVERZICHT ONDERWERPEN BESPROKEN DOOR HET VLAAMS PARTNERSCHAP DUAAL LEREN VP

Agendapunt VP	Datum VP
WERKING VLAAMS PARTNERSCHAP DUAAL LEREN	
Jaarprogramma VP	12/09/19
Samenstelling beroepscommissie	10/10/19
MONITORING	
Maandelijks rapport erkenningen	12/09/19
Analyse instroom in duaal leren	14/11/19
Analyse instroom in duaal leren	12/12/19
Stand van zaken OAO na COVID	14/05/20
Stand van zaken OAO na COID	11/06/20
JAARLIJKS MONITORINGSRAPPORT	
Toelichting jaarrapport	12/09/19
INPUT UIT ONDERZOEK/STUDIEREIS/PROJECT	
Studiereis Denemarken	12/09/19
Toelichting evaluatieonderzoek : decreet OAO	12/09/19
Ideaal duaal	10/10/19
Resultaten en beleidsaanbevelingen Erasdu	10/10/19
Reflectie studiereis Denemarken	14/11/19
Toelichting studie financiering	13/02/20
Toelichting evaluatierapport schoolbank op de werkplek	13/02/20
RUIMER BELEID	
Vlaams regeerakkoord : opvolging	10/10/19
DUAAL LEREN IN HO EN VWO	
Stand van zaken duaal leren in hoger onderwijs en volwassenenonderwijs	12/12/19
Duaal leren in hoger onderwijs en volwassenenonderwijs	09/01/20
OPERATIONELE VRAGEN	
Reflectie anderstalige mentor	10/10/19
Communicatiecampagne Duaal Leren	14/11/19
Toelichting actieplannen kwaliteit binnen sectorale partnerschappen	12/12/19
Vorbereiding duaal leren 2020-2021	13/02/20

Terugkoppeling acties vanuit verstrekkers nalv proefdoorlichtingen	13/02/20
Swot-analyse duaal leren	13/02/20
Terugkoppeling acties onderwijsverstrekkers nalv proefdoorlichting	13/02/20
SELECTIE STANDAARDTRAJECTEN	
Selectie standaardtrajecten	10/10/19
Toelichting selectie standaardtrajecten	09/01/20
DOELGROEP	
Doelgroep leren en werken die niet in duaal kunnen instappen	14/11/19
Versterking duaal leren : doelgroep duaal leren – leren & werken	11/06/20
TRANSITIE SYNTRA VLAANDEREN	
Toelichting transitie door dhr. Dirk Vanderpoorten	12/12/19
Toelichting ontwerpdecreet	09/01/20
Toelichting opheffingsdecreet SVL Fran Corthouts DWSE	EXTRA VP - 30/01/20
Terugkoppeling rond de rol van het secretariaat van het VP Duaal Leren	13/02/20
Bespreking advies nalv het opheffingsdecreet SVL	13/02/20
Terugkoppeling transitie (dit punt staat in verslag maar niet op agenda)	12/03/20
Stand van zaken transitie SVL	14/05/20
Stand van zaken transitie SVL : toekomstige ondersteuning VP	11/06/20
Opvolging pré-advies VP betreffende opheffingsdecreet SVL	11/06/20
Op te richten partnerschappen	
SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN SPs	
Addenda samenwerkingsovereenkomsten	12/09/19
Addenda samenwerkingsovereenkomsten	10/10/19
Addenda samenwerkingsovereenkomsten	12/12/19
Addenda samenwerkingsovereenkomsten	09/01/20
Addenda samenwerkingsovereenkomsten	13/02/20
Addenda samenwerkingsovereenkomsten	14/05/20
Addenda samenwerkingsovereenkomsten	11/06/20
Samenwerkingsovereenkomst binnenscheepvaart	11/06/20
VERSTERKING DUAAL LEREN	14/05/20
Aanbevelingen knelpunten duaal leren	14/05/20
Aanbevelingen knelpunten duaal leren	11/06/20